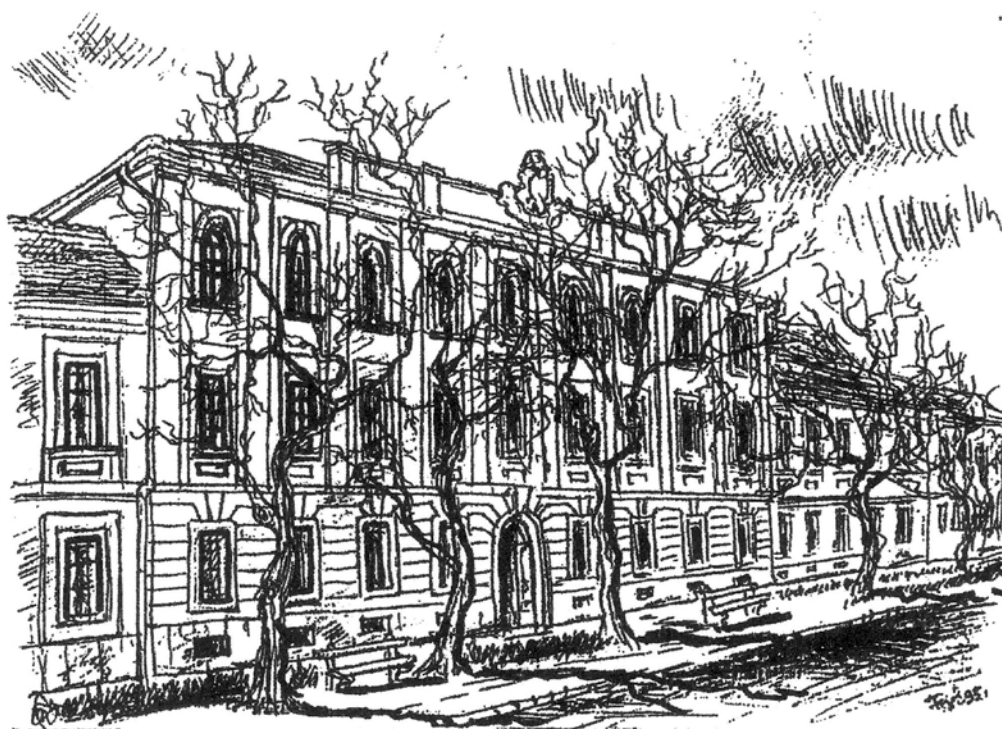

EMLÉKCSEREPEK

a váci „Gépipari”
történetéből

**Kiadja a Boronkay György Műszaki
Középiskola és Gimnázium**

Vác · 2010

Készült az iskola 60. tanévének végén, megjelent 2010. április 24-én, Szent György napján.

Szerkesztette és néhány fejezetét írta:
UJVÁRI ISTVÁN

Lektorálták:
FÁBIÁN GÁBOR, PÁDÁR SÁNDOR és URBÁN MÁRTA

Szövegszerkesztés és tipografizálás:
KURUCZ LEVENTÉNÉ

Képszerkesztés és fedőterv:
DIAN JÁNOS

Felelős kiadó:
FÁBIÁN GÁBOR igazgató

Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium
2600 Vác, Németh László utca 4-6.
Telefon: 27/317-077, Fax: 27/315-093, E-mail: boronkay@vac.hu

AZ OLVASÓHOZ

Iskolánk közelgő 60. születésnapja alkalmából tisztelettel köszöntöm a Kedves Olvasót.

1950. szeptemberében a Piarista Rend gimnáziumának épületében 138 tanuló kezdte meg az első osztályt a 21.sz. Általános Gépészeti Technikumban, és most, 2010. júniusában már a 60. évfolyam hagyja el az iskolát. A Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium vezetősége ennek az Emlékfüzetnek a megjelentetésével kezdi a megemlékezést az elmúlt hatvan évre, és ennek folytatásaként 2010. őszén az iskola történetét és munkásságát részletesen bemutató Emlékkönyv kiadását is tervezi.

Szokatlan műfajú, részben személyes emlékezetre és szóbeli forrásokra támaszkodó, ezért helyenként bizonyára szubjektív könyvecskét kapott a kezébe az érdeklődő. Szeretett iskolánkról szól, a régi, soknevű váci gépipari technikumról, az ebből kinemesedett Boronkayról, az iskola vezetőiről és tanáiról. Néhány fejezetét emlékező öregdiákok írták, ezért egy kicsit az öreg és kevésbé öreg egykori diákok változatos életútját is felvillantja. Sok-sok személyes vallomás, kitárulkozás bizonyítja a volt diákok háláját és szeretetét egykori iskolájuk és tanáraik iránt, és jónéhány érdekes és eredményes életpálya igazolja a mindenkori tanári kar értékes munkáját.

Hatvan év hozzávetőleg egy ember egész élete, de még egy iskola életében is hosszú idő. A történelem malomkövei ezalatt tovább fordultak, és óriási változások történtek körülöttünk, bennünk, és az iskola körül is. Az iskola megalakulása óta megéltünk diktatúrát, forradalmat, megtorlást és enyhülést, fellendülést, majd számos mély válságot, a világrendszer és ennek nyomán a társadalmi rendszer megváltozását is. A legutóbbi változások vezettek végül a régi, megszokott iskolaépület elhagyásához, és a jövő érdekében egy új, korszerűbb iskola felépítéséhez. Bár a történelem a „padlót, a plafont és a küszöböt” is kicseréltette, de az iskola, mint szellemi műhely, mint a tudás birodalma, mint a tanításra és nevelésre képes szakmai és erkölcsi erő megmaradt. Megmaradt, mert a mindenkori tanári kar és az iskola vezetősége a nehéz és viharos időkben is jól tette a dolgát. Folyamatosan korszerű irányokba bővítették az oktatást, és évről- évre egyre több és jobban képzett fiatalot engedtek útjára a régi, majd az új iskola falai közül. A Boronkay név az országban egyre „fényesebb” lett, a diákok számos versenyen, vizsgán bizonyították az oktatás magas színvonalát. Az iskola megmaradt, megtartotta és bővítette értékeit és hagyományait. Szükségünk van rá. Nekünk is, idősebbeknek, akik emlékezünk, hogy mindig tudjuk honnan indultunk, kik és mire tanítottak bennünket. Szükségük van rá a gyermekeinknek, unokáinknak is, hogy legyen honnan tudást és emberséget meríteniük.

Az öregdiákok köszönetét és elismerését fejezem ki Ujvári István tanár úrnak, mint ezen emlékfüzet írójának és szerkesztőjének a rengeteg munkáért, a számos kiváló ötletért, a szervezésért, amellyel e könyvecske megjelenését elősegítette. Ugyancsak köszönöm Dian János igazgatóhelyettes úrnak a képanyag gondos kiválogatását. Köszönöm a hajdani diákoknak, hogy az iskola nagy közösségével megosztották egykori élményeiket, és röviden bemutatták életútjukat, és ezzel is gazdagították iskolánk hagyományait.

Vác, 2010. április hó

Pádár Sándor
öregdiák, a Boronkay Baráti Kör egyik ügyvivője

SZERKESZTŐI AJÁNLÁS

„A történelem nem az enyészet öre. Ami elmúlt, nem hull a semmibe, hanem sorsa és alakítója annak, ami rákövetkezik.” Történész kollégáim eme hitvallása – mely egykori debreceni professzoruktól, dr. Szabó Istvántól származik - nemcsak a történelem egészére, hanem annak egy részére, az iskolatörténetre, majd ezt tovább bontva: iskolánk múltjára és jövőjére is vonatkoztatható.

Ami a régmúltat, az első 40 évünket illeti, arra akár Párizs jelmondatát is átvehettük volna: Címerében egy tengeren hánykolódó hajót látni, ezzel a 3 szóval: „Fluctuat, nec mergitur”, azaz: „Hányódik, de nem merül el.” A „Gépipari” szerencsésen túlélte a pártállami irányítás évtizedeit, de a városi közvélemény szerint ezalatt nem sokat fejlődött, megmaradt a „hőskori” színvonalon, egy „becsületes középáderképző” középiskolának.

A rendszerváltoztatás után – folytatva a hajós hasonlatot – simább, bár még itt-ott fodros víztükörré értünk - gondolva az új épület körüli helyszínvitákra -, de már egyre szélesebb körben tartottak bennünket a térség „zászlóshajójának” a középiskolák között. Ezt elsősorban a magas szintre emelt, és sokrétű tehetséggondozási eredményeinknek köszönhetjük. Ebben nemcsak az utolsó két igazgató által irányított tantestület munkája, hanem azoknak a régi tanároknak – névadónknak és néhány társának – a példamutatása is benne van. Ezekről szólnak a következő oldalak visszaemlékezései, az öregdiákok és a szerkesztő írásai.

Ezt a füzetet tekintse az olvasó egy „kóstolónak”. A „főétel” – a lezárt 60 tanévet idéző Évkönyv - 2010 őszén jelenik meg. Mindkét kiadványra vonatkozóan Cicero bölcsességét veszem kölcsön, magamra vonatkoztatva:

„Visszaemlékszem arra is, amire nem akarok és nem tudom elfelejteni azt, amit szeretnék.”

„Senki sem olyan öreg, hogy még egy évet ne ígérne magának.”

Ennek reményében:

Ujvári István szerkesztő

Az 1962-ben érettségizett
III. B – osztályfőnökével

ÖREGDIÁKOK VISSZAEMLEKEZÉSEI A „GÉPIPARIRA”

Az iskolaválasztásról, a diáktársakról

- 1956. szeptember. Középiskolás lettem. Annak ellenére, hogy a jelesen végeztem az általános iskolában az igazgató nem javasolt továbbtanulásra. Miért? Mert az édesapám magyar királyi repülő százados volt, és az édesanyám nemesi származású. Ergo: én a nép ellenségének a gyermeke vagyok. Nos, ez elmúlt, a gépipari technikum igazgatója, (Dr. Gyalmos János) csak jó eredményt várt el és felvettek.

A technikum tanulói zömmel fiúk voltak. Egy – két lány volt, nálunk idősebbek. A mi évfolyamunkban 15-en voltunk lányok. Ahogy visszaemlékszem, lubickoltunk a népszerűségben. Csillával egy osztályba jártunk, a C-be. Helga B osztályos volt. Másodikban az akkori történelemtanárunk valamiért ránk szállt, és azt mondta: „Ha nem ez a rendszer volna, ti nem tanulhatátok itt!” Ezen majdnem neveltünk Csillával, mert az Ő édesapja is katonatiszt volt a háború előtt.

Katonáné Nyíró Ágnes, 1956-1960, C - osztály

- A mi évfolyamunkban csak egyetlen osztály volt 43-an kezdtünk és 34-en végeztünk gépésztechnikusként. Mi voltunk a „görög osztály”, 4 fő göröggel.

Vezsenyi István, 1955-1959, A - osztály

- Több mint 50 éve ennek az iskolának tanulója lenni megtiszteltetés volt, én nagyon örültem annak, hogy méltónak tartott az iskola vezetése arra, hogy tanulói sorába választott. Mi akkor, az osztály többsége, faluról érkeztünk. Az osztály vegyes képet mutatott, váciak, bejárók és kollégisták alkották, de összeforrtunk. Azóta is minden ötödik évben megtiszteljük egymást és volt Tanárainkat a találkozóinkkal.

dr. Almási József, 1954-1958, A - osztály

- A Váci Gépipari Technikum sorsforduló volt az életemben. Azért sorsforduló, mert a középiskola első évét budapesti gimnáziumban végeztem, ahol nem valami jól éreztem magam, mert mindig műszaki pályára vágytam, ahhoz éreztem tehetséget. Már általános iskolában is lakatos szakkörre jártam.

1955. év nyári szünetében – egy hónapos felkészítő tanfolyam után -, különbözeti vizsga alapján felvettek a váci Löwy Sándor Gépipari Technikum II. C osztályába. Ettől kezdve mindvégig megmaradtam a „gép” vonzásában, a műszaki élet mellett. Többek között, mint szerszámszerkesztő, üzemtechnikus, főgépész, ügyvezető munkakörökben. Úgy érzem, szakmai pályám sikeres volt, amit az iskola közösségi szellemének, tanárai odaadó lelkes munkájának köszönhetek.

Romhányi Tibor, 1954-1958, C - osztály

- Amikor 1953 nyarán felvételre jelentkeztem a Váci Gépipari Technikumba, igazából eszem ágában sem volt odakerülni. Ötéves koromtól rögeszmés konokossággal rádió technikusnak készültem.

Mint tudjuk, 1944 és 1953 között a „való világ” némiképp megváltozott. Jómagam kis híján osztályellenség lettem, hiába volt a jó bizonyítvány, nem jelentkezhettem a Kandó Kálmán Villamosipari Technikumba. A váci gépipari így amolyan pótmegoldás volt. Azonban szeretném leszögezni, hogy egyáltalán nem bizonyult annak! Most, amikor történelmi távlatból nézem ezeket az éveket, csupa jó érzés vesz körül. Barátságok sokasága osztály- és iskolatársakkal, és az el nem múló tisztelet, amit legtöbb tanárom iránt éreztem.

Győrffy Ernő, 1953-1957, A - osztály

- Falusi szegénységből érkeztem és már akkor megremegett a lábam, amikor megláttam a technikum hatalmas rajztermét és rajztábláit, vagy a jól felszerelt tornatermet. Osztályunk ablakai a Bazilikára néztek, és hosszú ideig mindig meghatódtam, amikor a harang megszólalt mellettünk. A mi „háborús” generációnk tele volt faluról hozott kisebbségi érzésekkel, szinte semmit nem értettünk a körülöttünk kavargó világból, de ugyanakkor erős becsvágy és tenni akarás is munkált bennünk. Nagy szükségünk volt a pozitív motivációkra és a helyes irányításra.

Pádár Sándor, 1958-1962, B - osztály

- Diákéveim legszebb időszaka volt az a 4 év, amit a Váci Löwy Sándor Gépipari Technikum diákjaként töltöttem el. Valószínű, hogy az 1958-as évben én voltam az aki a legnagyobb távolságról érkezett, hiszen a déli határszélen lévő Madaras és Vác között 220 km a távolság. Ezért is volt furcsa az iskola portásának, amikor a felvételi vizsga előtt 1 nappal a délelőtti órákban beállítottam A2-es rajztáblával a hónom alatt és a csomagommal, hogy én itt holnap felvételizni fogok. A portás kedélyesen a kollégiumba irányított, ahol nagy szeretettel fogadtak és ebédidő lévén meg is ebédeltek. Ezek az élmények szinte megduplázták a szándékomat, hogy ebbe az iskolába felvegyenek.

Pék Tivadar, 1958-1962, B - osztály

- Szüleimnek oroszlánrésze volt a pályaválasztással kapcsolatos döntésünkben, amelyet egyáltalán nem bántam meg. A „Löwy” kiválasztása mellett két döntő érv szólt. Az egyik, hogy igen markánsan kirajzolódott az, hogy gyerekkorom óta inkább reál, mint humán beállítottságú voltam, amit apám nagyon jól vett észre. A másik, nem kevésbé fontos tény, hogy ő is a „Gépipari Technikumot” végezte el esti tagozaton. Amikor az iskolaválasztásról kellett dönteni, apám a világ legtermészetesebb módján, hatalmasat csodálkozva még a kérdésfeltevésen is, azt mondta: „... fiam, a 'gépipariba' méész.” A választást egyáltalán nem bántam meg, hiszen abszolút a profilomba vágott (szerintem bármelyik gimnáziumban meghaltam volna a sok humán tantárgytól).

Lakati Tibor, 1975-1979, D – osztály

Az iskolai életről

- Alig kezdtük el az első osztályt, októberben kitört a forradalom. Emlékszem, én a kollégiumban pingpongoztam, amikor dörömböltek a nagykapun, és kérték az igazgatót, engedje ki a fiatalokat. A kapu zárva maradt, de hogy én miként kerültem haza, Verőcére, már nem emlékszem. Ezután egy darabig nem jártunk iskolába. Otthon hallgattuk a híreket, és küldtük autókkel az élelmet Pestre a forradalmároknak.

- A forradalmat leverték, újra a szocializmust építettük. (?) Reggel, - főleg, ha dolgozatírás fenyegetett -, siettünk a Bazilikába egy kis isteni segítségért, délután pedig KISZ-gyűlésre mentünk. Mindenki tudta, hogy nem vagyunk igazi Kiszések, de így is jók voltunk.

- Az iskolában tanultam meg táncolni, rokizni. Az osztályunk az emeleten, a sarokban volt. Egy fiú kiállt az ajtóba (figyelni), bent Kala (Mészáros Kálmán) dobolt egy szék hátulján, és én meg valakivel táncoltam. Jó emlékek.

Katonáné Nyirő Ágnes, 1956-1960, C - osztály

- Iskolánk, az 50-es évek közepén nem volt olyan látványos és színvonalas, mint a mostani Boronkay. Az akkori körülményeknek megfelelően mégis kimagaslott a többi váci iskola közül, mind felszerelés, mind oktatási színvonalában. Megőrizte a korábbi időszakok hagyományait, pl. a szalagavató-, ballagási ünnepségeket a sport rendezvényeket. Híresek voltak a gépipari bálók. Bevezetésre került a kék-piros szalagos diáksapka, amit szívesen hordtunk. Volt gépiparista nótánk is. A váci gépipari már akkor is márka volt, mert jól felkészült tanárai voltak, a közösségi

nevelésre nagy súlyt fektettek, kitűnő volt a tanár és diák kapcsolat. Őszinte, majdhogynem baráti légkör uralkodott, mind amellet a fegyelmet megtartották, mi meg a tiszteletet megadtuk.

Romhányi Tibor, 1954-1958, C - osztály

- 1956 szeptembere lehetett, amikor kötelező lett a diáksapka. Enélkül a pedellus bácsi nem engedett be senkit az iskolába. A korábban beérkezettek az ablakból hajigálták le a sapkákat a későn jövőknek. Nekem sem volt sapkám, és persze, hogy kiszúrtak, hogy elkapom az „égi áldást”. Áldott emlékü Gyalmos igazgatónk három napra hazazavart, de aztán a dolog jótékony feledésbe merült...

Győrffy Ernő, 1953-1957, A - osztály

- Még az első évfolyamra jártunk, amikor az iskolaudvar egy részét friss fű borította be. Az egyik szünetben pad szomszédjaimmal vesztül kergetőztünk, és én bizony többször rászaladtam a friss fűre. Nekem, falusi gyereknek, a fű nem volt tabu. Megszoktam, hogy a réten játszunk, a fű ezért van, és eszembe sem jutott, hogy ez a fű itt az iskolának mennyi pénzébe és törődésébe kerülhetett. Az emeleti ablakból Pellei Emil igazgató úr meglátta a buta rongálást, és érthető módon éktelen haragra gerjedt. Lerohant az udvarra és magával cipelt az igazgatói irodába. Minden szándéka az volt, hogy kicsapjon az iskolából és ezzel példát statuáljon. Ezt többször is hangoztatta, amíg a nevemről, az osztályomról és az osztályfőnökömről kérdezett. Nagyon meg voltam ijedve. Nem magamra, hanem a szüleimre gondoltam és a szégyenre. Ujvári osztályfőnök úr minden befolyását bevetette értem, és több nekifutásban is megpróbálta az igazgató úr szándékát módosítani. Borzasztó néhány nap következett, otthon mukkanni sem mertem a dolgról. Aztán az osztályfőnök úr elmondta, hogy a félévi bizonyítványig felfüggesztették a döntést. A félévi bizonyítványomat látva az igazgató úr a büntetésemet igazgatói megrovásra mérsékelte. Ez az eset még jobban serkentett a tanulásra, és talán ennek is tudható be, hogy az tanév végén az iskola „Kiváló Tanulója” lettem.

Pádár Sándor, 1958-1962, B - osztály

- Nagyon sok emlék fűződik a középiskolás időszakhoz, amelyből nehezen lehet kiemelni, hogy melyik volt a legszebb, de megpróbálkozom.

- Mint vidéki gyerekekre, ahol maximum egy kis patak vezetett át a falun, nagy hatással volt rám a Duna, illetve a Duna-korzó. A délutáni kimenő alatt gyakran kiültem a Duna-partra és néztem az elhaladó hajókat, sportolókat.

- Nagy hagyománya volt az iskolának a különféle bálók rendezése (Szüreti bál, Mikulás bál, Locsoló bál), amely a gyönyörű díszteremben zajlott. Én rendszeresen részt vettem rendezőként az eseményeken és jó volt hallgatni pl. a Holéczi zenekart, az ország akkori legnépszerűbb zenekarát.

- Arra is emlékszem, hogy nagyszünetekben a szomszédos KÖZÉRT-ből nagy kosárban hozták a kiflit, amelynek egyik eladója a későbbi olimpiai bajnok Hesz Mihály volt.

- Tekintettel arra, hogy szerény anyagi körülmények között éltünk édesanyámmal, ezért vasárnaponként hajnali 4-5 órakor néhány társammal kimentünk a Váci Tüzép telepre vagont kirakni, hogy némi pénzhez jussunk. Sok fájdalommal járt, amikor fel kellett kelni és látni a többiek jóízú alvását, mi pedig kemény munkával töltöttük a pihenésre szánt időt. De jóleső érzéssel mondtunk le a vasárnapi menzai ebédéről, mert a munka befejezése után kapott pénzből egy nagy adag bécsi szelettel és uborkasalátával kárpótoltuk magunkat a restiben.

- A legszebb időszakot éltem át Vácott, ehhez rengeteg élmény is fűződik. Az első talán az volt, amikor a felvételi előtt 1 nappal megérkeztem és az ebéd után megmutatták az iskola műhelyét, ahol tölem sokkal kisebb tanulók overallban alig érték fel az esztergapadot és csodálatos dolgokat műveltek. Nekem, aki traktoron és cséplőgépen kívül más gépet még nem láttam olyan élményt jelentett őket nézni, hogy azonnal megkedveltem ezt a szakmát és dupla inspirációt adott a másnapi felvételire.

Pék Tivadar, 1958-1962, B - osztály

- Az alábbi ballagó dalt Bágya András dalszerző írta a váci Lówy Sándor Gépipari Technikum első végzős hallgatói ballagására. Ugyanis az első végzősök között egy közeli hozzátartozója is volt, és az ő kérésének eleget téve született meg e ballagó dal:

*„A technikumtól búcsúzunk, a válás oly nehéz,
Öreg diák csak vissza – vissza, néz.
A technikumtól búcsúzunk a válás fáj nagyon,
Szép emlékek kísérnek utamon.
Az ifjú évek szállnak, mint a röpke fellegek,
Hej, fiúk, leányok én ma végleg elmegyek!
A technikumtól búcsúzunk, a válás oly nehéz,
Öreg diák csak vissza – vissza, néz!”*

Bulejsza Ferenc, 1955-1959, A – osztály

A kollégiumi életről

- A beavatásról, amely az elsősöket illette.

Szokás volt, hogy Mikulás táján ajándékot kapnak az elsősök a 3.-4. osztálybéliektől. Ez meg is történt. Törülközőbe tekert szappan volt az eszköz, mellyel jól elverték takarodó után, arcukat elfedve. Mikor mi 3.-osok lettünk, ezt mi is megtettük, de kicsit durvára sikerült. Az igazgató úr ezért lerendelt bennünket az irodába éjjel 1 órakor és reggel 4-ig kihallgatott bennünket, egyenként. Roppant tanulságos volt, de nem lett nagy baj!

- A kollégiumi életnek volt árnyékos része is.

A vagon kirakás, mely anyagi helyzetünket javította. Vasárnap kora reggel 4 órakor, ki a vasútra. Téglát, szenet, cserepet, oltatlan meszet raktunk ki. Délután, vagy estére végeztünk. Átlag 250 Ft jutott egy emberre. Az ebédért valaki bement dél körül (rántott hús, krumpli). Másnap – 2 napig izomláz, majd műhely napon megkérdezték, mitől téglaporos az overall?

- A kollégiumi kaja jó volt és bőséges.

Emlékezetesek a mákos guba- és mákos tészta. A mákdaráló sűrűn elromlott. Juliska néni, aki a Sanyi bá gondnok felesége volt, és szakácsnő, mindig megkért bennünket, hogy javítsuk meg. (Így dupla adag mákot kaptunk.) Hogy ez többször előforduljon, a menesztő csapszeget alumíniumból csináltuk!! Ami persze gyorsan elnyíródott és mi újra megjavítottuk.

- Általában reggel 5 órakor mindenki felébredt, mert Péter a harangozó a Székesegyházból ébresztőt húzott.

- Hétvégén (ha nem dolgoztunk a vasúton), lejártunk a Duna-partra, illetve a kis szigetre, mely földnyelvet köveken ugrálva tudtuk megközelíteni. Itt bokrok, finom pázsit volt. Jókat fürödtünk a Dunában, tanultunk, sőt jókat cigiztünk. 1 Derű nevű cigi 4 fillér volt, és a trafikos darabonként is árulta.

- Legfőbb kulturális élmény a mozi volt. 1,50 Ft-tól – 4 Ft-ig volt a belépőjegy. Mi az elsőt választottuk. Az iskola bálók is emlékezetesek voltak. Holéczy, Chappy zenekar. Többnyire segítettünk a lebonyolításban. A 1,5 literes Kőbányai 9,50 Ft volt Mi 11-ért adtuk. A szemközti iskolákból, Kereskedelmiből, a Gimiből is sokan jöttek át, főleg lányok, ami jó volt!

Tóth Károly, 1958-1962, B – osztály

- A kollégiumi közösséget nagyon szerettem, sokat tanultam ott is, hogy mit szabad és mit nem; viselkedésforma, egymáshoz való alkalmazkodás, mások megbecsülése és elfogadása. Mindig éhesek voltunk, mint fejlődésben lévő kamaszok. Ezt úgy oldottuk meg, hogy megosztottuk egymással az otthonról hozottakat. Ha ez elfogyott, a folyosón lévő szekrények kinyíltak, és ott mindig találtunk utánpótlást.

- Törpe feszültséget vezettünk azok ágyába, akik takarodó után értek haza. Ezzel ijedséget és derültséget okoztunk egymásnak. Csillagrúgással (az alvó illető lábujjai közé papírcsikot húztunk, és meggyújtottuk) büntettük azokat, akik valamilyen okból kilógtak a sorból.

- Szabadidőmben egy kis zsebpénzhez jutás érdekében gyakran dolgoztam a MEZŐKER-nél, a TÜZÉP-nél és Sándor bácsi segítségével, esetenként harangoztunk a Nagytemplomban.

Bartha József, 1954-1958, C - osztály

- A kollégiumi élet rendkívüli módon hatott önállóságunk alakulására. A szülői háztól való távollét megtanított az önállóságra, a nehézségek megoldására, a társadalmi együtt élésre. Az éjjel-nappali együtt lét, szoros baráti kapcsolatokat teremtett. Ilyen barátság jött létre Bartha Jóska osztálytársammal, akivel még érettségi után vagy tíz évig egy vállalatnál dolgoztunk. A barátság most is tart, rendszeresen találkozunk, együtt horgászunk.

Romhányi Tibor, 1954-1958, C - osztály

A tanárokról

- Kedveltek minket a tanáraink, de biztos, hogy megérdemeltük? Különösen Berci bácsinak voltunk a kedvencei (Kuthi Albert). Ő tanította a németet, ami az orosz helyett került be a tantervbe, 1956-ban, majd újra az orosz nyelv lett a kötelező. Berci bácsi szeretett fotózni, így a mi kis „triókat” is többször lefényképezte. Ma is kedves képeim közé tartoznak ezek a képek. Pl. egy szamaras kordén vidámkodunk az iskola kapuja előtt, stb.

Katonáné Nyirő Ágnes, 1956-1960, C - osztály

- A műhelyépület és az iskola között volt az „udvar”, kézilabda, foci lehetőséggel. Nyáron a tornaórákat itt vezényelte le a tornatanár, Jónás Zoli bácsi. Őt nagyon szerettük, de neki is volt a legnagyobb respektje közöttünk. Egy éles sípszó, és mindenki megmerevedett. Ha később is jött be a foglalkozásra, mi már javában kosaraztunk, vagy fociztunk.

- Papházi tanár úr a kedvenc tanárok közé tartozott. Magyar és történelem órái jó hangulatban teltek. Bár nem voltak szaktárgyak, mégis szerettük az előadásokat, mert szívesen és érdeklődést keltve adta elő. Aki viszont nem figyelt, arra rámutatott, majd mögéje ballagva egy „hátbit” adott neki. Ez abból állt, hogy behajlított ujjakkal a háta közepére ütött. Ekkor az egész osztály már feküdt a nevetéstől. Az „áldozat” – már előre jajgatott!

- Az érettségi magyar szóbelin a cédulák közül egyet előre tolt és azt mondta: „Húzz egyet!” – és József Attila volt. Ezt mindenki tudta, még én is.

- A műhelytanárokról, az oktatókról a legnagyobb elismeréssel emlékezem. Utat mutattak a műszaki pálya sok-sok ága felé! A lakatos, a kovács, a hegesztő, a marós, esztergályos, a robbanó motorok üzeme, javításuk. Én is az utóbbit gyakoroltam 10 évig, mint hajógépész, a DETERT-nél. Csurgay Misivel, és Végh Ferivel, akik még mindig hajóznak. Már nem magyar hajón.

Tóth Károly, 1958-1962, B - osztály

- Tanáraink többsége, csak közel 10 évvel volt idősebb nálunk; - erre már azóta jöttem rá – s a fiatalos lendületük, szemléletük, a felkészültségük, a jó pedagógiai érzékük, türelmük és akarásuk, együttesen járultak hozzá ahhoz, hogy tudtak velünk együtt dolgozni, és mi is elfogadtuk őket.

- Osztályfőnökünk – Ujvári tanár úr – segítségével a közösséggé formálás, az együttérzés, az együvé tartozás alapelveit tanultuk meg. Gesztenyegyűjtés, tanári felügyelet mellett ötórás tea délután, közös mozi látogatás, villámdolgozat helyesírási ismereteink ellenőrzésére, zenei ismereteinkkel kapcsolatosan vetélkedő szervezése. Sakk szimultánt is játszott az osztállyal.

- Itt kell emléket állítani olyan tanár egyéniségeknek, mint dr. Gyalmos János igazgató, aki számos bölcs intézkedésével segítette az iskola demokratikus működését, vagy Pellei Emil és Újvári István matematikai tanároknak, akik a logikus gondolkodást ültették belénk, vagy Kuthi

Albert – mindenki által szeretett Berci bácsi – akinek humánuma ma is bennünk él, vagy Freisinger Ernő és Papházi Tivadar tanár urak akik az irodalom szeretetére tanítottak, vagy a kedves, mindig mosolygós Tóth Gizella tanárnő, aki az anyagok és technológiák férfias tudományát oly meggyőző erővel tudta átadni nekünk és jutalomban is részesítette osztályunkat a világirodalom megismertetésével, felolvasások 5-10 percben: Hemingway „Az öreghalász és tenger” művéből. Külön kell emlékezni arra, hogy a versek szeretetére ösztönzött minket Freisinger tanár úr, amikor jókedvében verset mondott nekünk és mindenkit lenyűgözött ezzel.

- De a közösségünket formálta az is, amikor Pellei Emil matematika tanár úr vezetésével „Scapin fufangjai” színművet adtuk elő egymás szórakoztatására, sőt egyik osztálytársnóm arra is emlékezik, hogy a csillagászat megszerettetésén is fáradozott velünk.

- Nem feledkezhetünk meg a szigorú osztályfőnökünkről Vilics Zoltánról, aki évközbéli számonkérései komoly erőfeszítésre készítettek minket, de mindez párosult a félév végi nagyvonalú teljesítményhonorálás, a kifejtett munkánk elismerésével.

- Nagymértékben járultak hozzá gyakorlati érzékünk fejlődéséhez a műhely oktatói. Szinte mindenkiel kapcsolatba kerültünk a négy év alatt és ez annyi emberi tulajdonság, hatás megismerését jelentette ha csak külön-külön gondolunk Gábor Zoltánra, Garami Antalra, Ortmann Istvánra, Berecz József, Törincsi Ferenc és Horváth László szakmai fogásokat ismertető gyakorlataira.

- Külön élmény volt, mindig a „Kacsakumba” menni Almás Zoltán tanár úr fizika óráira és a jelenségeket demonstráló kísérleteire figyelni.

Akkor természetesnek vettük tanáraink mindennapi „jó szereplését”, de ma már tudjuk, hogy ez csak a saját maguk tudásának állandó fejlesztésével valósulhatott meg. Hiszen amikor mi az iskolába kerültünk ez a Technikum „csak négyéves hagyománnyal” rendelkezett, ami egy élethez képest kicsi, mégis ezt nem vettük észre, mert a színvonal nem hagyott kétséget. Úgy gondolom ebben nagy szerepe lehetett dr.Gyalmos János igazgatónak.

Bartha József és dr. Almási József, 1954-1958, C -, ill. A - osztály

- Osztályfőnökünk, Ujvári István tanár úr nagy lelkesedéssel a mi osztályunk vezetésével kezdte eredményes és rendkívül gazdag pedagógusi pályáját. Már akkor is a mindene volt az iskola és a diákjai. Velünk együtt élt, ismerte gondjainkat, osztozott bajainkban és örömeinkben. Ha nem tévedek, úgy tizenegy év korkülönbség van közöttünk. Nekünk Ő volt a „Lexi bácsink”, diák becenevén „Pityuka”. Emlékszem rá, mikor esténként bejött a kollégiumba és takarodó után érdekes történetekről felolvasást tartott. Vagy kezdeményezésére papírgyűjtésbe kezdtünk és eladtuk a MÉH telepen, a bevételből kirándulást szerveztünk Budapestre; rádiót vettünk. Bármilyen furcsának hangzik ma már, de a kollégiumban csak a II. C kollégistáinak volt világvevő rádiója.

Romhányi Tibor, 1954-1958, C - osztály

- Ha becsukom a szemem, szinte mindegyik tanárom arcát látom, sokak hangja is a fülemben cseng. A teljesség igénye nélkül: Berecz, Törincsi, Garami Tóni, Mogyoródi Jenő, Molnár Gyula, Gábor Zoli a műhelyből, Papházi Tivadar, Almás Zoltán, a szépséges Tóth Gizi, Barkóczi, Kuthi és a sort még hosszasan folytathatnám...

- Gyalmos doktor kapott rajta cigarettázáson. Ma is látom őt, égővörös svájci sapkájában, gyűrött öltönyében, amint megbotránkozva mered rám. Ez alkalomból nem maradt el a bejegyzés sem az ellenőrzőből. Mit volt mit tenni, kénytelen voltam apám helyett aláírni, mert, ha ő erről tudomást szerez, jaj nekem! Legutolsó emlékem talán, amely tettelegességgel is járt, felejthetetlen, tisztelt és nagyon szeretett osztályfőnököm alakját idézi fel. Érettségi előtti utolsó történelem óránkon tett alantás „beszólásom” jutalma egy irtózatos erejű „toló pofon” volt, amelyet Papházi tanár úr utalt ki részemre. Soha nem haragudtam érte, olyan mélyen átéreztem az igazságát. Amikor jó 40 évvel később megkérdeztem Tőle, emlékszik-e még az esetre, csodálkozva ingatta a fejét...

- Azt mondd Tanár Úr, hogy tegyek kritikus megjegyzéseket iskolámra, tanáraink munkájára. Ha nagyon kutakodnék emlékezetemben, bizonyára megtehetném ezt. Tanáraink hús-vér emberek voltak, rokonszenvekkel és ellenszenvekkel, kisebb-nagyobb gyarlóságokkal. Nem a régmúlt emléke vált olyan széppé, de hidd el, nem tudok egyetlen olyan esetet sem felidézni, mint amilyenek a mai oktatásban mindennaposak. Természetesen ez sem kritikai megjegyzés, mert a lehetséges kérdések és válaszok ennél sokkal bonyolultabbak.

Győrffy Ernő, 1953-1957, A - osztály

- Az érettségi tablón szereplő oktatók és diákok közül, soknak nem vitt a postás meghívót erre a találkozóra. A temetőben nincsenek házzszámok... De lapogatjuk egymás hátát, percnyi találkozás után mindenki fölismer mindenkit. Tolulnak az emlékek, diákcsínyek elevenednek. Emlékszel? Amikor a Kacsá... A Jani... A Cimpa, Zrínyi, Sün, Ficsúr. A becenevek mögött tanárok arcéle villan emlékezetünkbe.

Besze Imre, 1960-1964, A - osztály

- Ujvári István – első osztályfőnököm – matematikát tanított. Fialtanár volt, jókedvű, lendületes, empátiával és segítő szándékkal fogadta a többnyire Pest és Nógrád megye falvaiból érkező félszeg és suta gyerekeket. Az első hetekben felmérő dolgozatot írtunk. Az osztályban Kollár Icának sikerült jelesre, Batka Barnabás talán négyest kapott, és az enyém volt a harmadik. Nekem a tanár úr csak háromnegyedes osztályzatot adott, és a jegy mellé egy rövid szóbeli indoklást is. Mondataira már nem emlékszem, de a hatásukra igen. Bizonyára fontos és engem mélyen eltaláló dolgokat mondhatott, mert a hiúságomat és a bizonyítási vágyamat nagyon felébresztette. Ettől kezdve kétszeresen figyeltem az előadásain, egyre inkább megértettem a hosszabb levezetéseit is, sőt, még néha arra is volt időm, hogy ellenőrizzem a tanár úr által a táblán végrehajtott manuális műveleteket. Ezt a tanár úr egyébként nagyon jó néven vette, és időnként honorálta is. Ujvári tanár úr megértette és megszerettette velem a matematikát, sorra jó jegyeket szereztem, és ez önbizalmat adott más tárgyak tanuláshoz is. Talán ez volt az első impulzus, amely engem a műszaki pályára állított.

- A későbbi évtizedekben Ujvári tanár úr a matematika népszerűsítése és megszerettetése, a tehetség gondozás és a matematikai oktatás tudományos fejlesztése terén kiemelkedőt alkotott, amelynek értékelésére én képzetlen és méltatlan vagyok. Inkább a leírt személyes példáim (csak helyhiány miatt nem írtam a példa megoldó versenyekről, a sakkversenyekről, az egyetemi felkészítésekről, amelyek mind az ő nevéhez fűződnek,) valamint osztálytársaim véleménye alapján vélem úgy, hogy a most hatvan éves iskolánk egyik kiemelkedő tanára volt, aki még ma is, nyugdíjasként, az iskoláért dolgozik.

Pádár Sándor, 1958-1962, B - osztály

- Az iskola tantestülete rendkívül erős volt, szakmailag és emberileg egyaránt. Nem véletlen volt abban az időszakban a KGM egyik legjobb és legszínvonalasabb oktatási intézménye.

- Pellei Emil igazgató tekintélyt parancsoló tanárember volt. A tantestület valamennyi tagja szakmájának, illetve területének kiváló képviselője volt.

Rangsor és a teljesség igénye nélkül szeretném megemlíteni Almás Zoltán, (alias „Kacsá”) Kuthi Albert, Garami Károly és Antal, Gábor Zoltán műhelyfőnök, Mészáros István (Jani), Ortmann István osztályfőnök, Papházi Tivadar (Tikfa), Pintér György (Sün) és Ujvári István tanár urakat, akik szívüket is beleadták, hogy mi sikereket érjünk el.

Pék Tivadar, 1958-1962, B - osztály

- A Löwy Sándor Gépipari és Gépgyártástechnológiai Szakközépiskolában eltöltött évek igen meghatározóak voltak egyrészt azért, mert abban a korban az ember a legfogékonyabb az életében végbemenő folyamatokra, másrészt, úgy érzem, hogy az ott ért pozitív behatásokat igen hatékonyan tudtam alkalmazni az eddigi – meglehetősen mozgalmas – életem során. Szentpéteri

tanár úr és felesége, Bors tanár úr, Ujvári tanár úr, Csendes Csabáné tanárnő (aki az első 1-esemet adta a középiskolában szakrajzból, ami után elhatároztam, hogy ez még egyszer nem fordulhat elő, így is lett!) és nem utolsó sorban osztályfőnökünk Kárpáti tanár úr és a többi tanár kemény szakmai és nevelési elvei irányítottak arra a szakmai útra, amelyre kellemes emlékekkel gondolhatok vissza.

Lakati Tibor, 1975-1979, D – osztály

A legendás Boronkay Gyuri bácsiról

- Boronkay tanár úr ízig – vérig műszaki ember volt, de nem csak e téren, hanem előadásai is tanáriak voltak. Volt, hogy fájós derékkal, a széken ülve vonszolta magát a táblánál, és rajzolt, és írta a képleteket. Egy emlékezetes mondása: „Öcsém – a két collnál hosszabb képletet nem kell megjegyezni, csak tudd, hogy hol keresd!”

- Ha valaki zavarta az órát, vagy nem figyelt, kizavarta az osztályból, a következő módon: „Mars ki! – 2 perc múlva bejöhetsz!” Ez alatt nem folytatta az előadását, hanem egy-egy verset idézett, régi nagy költőinktől (Arany, Petőfi), vagy egy rövid történetet mesélt el. Ezt alkalmazta akkor is, ha látta, hogy a hallgatóság figyelme lankad; pl. utolsó órán.

Tóth Károly, Vác, 1958-1962, B - osztály

- Régi időkben olyan szokás terjedt el közöttünk, hogy az utcán, a fal mellett, minden kiszögellést és beugrást követve sarkosan jártunk. Talán ez Boronkay tanár úr szokásának utánzása vagy parodizálása volt, aki az utcán sem vágta le a kanyarokat, hanem igazi gépészhez illően, „fórsriftosan” közlekedett.

- Ugyancsak a mi bolond szokásunk volt, hogy a fogalmakat a megszokott helyett, valami más szinonimával helyettesítettük. Így lett a fejes vonalzóból: „kókuszos lénia”, a fogaskerékből: „agyas kerék”, a három motoros futódarú egyik eleméből: „futó macska”, „slattyogó cica”. Nem is volt ebből semmi baj mindaddig, amíg egyszer gépszerkezettan órán valamelyikünk el nem tévesztette Gyuri bácsi előtt.

- Egy kis megyei tanácsai vállalatnál jelentkeztem felvételre ifjú technikusként az igazgatónál. Név, végzettség, roppant rövid szakmai életrajz után az éppen ott lévő főmérnök kérdezte, hogy hol végzett? Mondtam, hogy Vácott. És Boronkay György tanította? Igen, szakrajzra és gépszerkezettanra. Igazgató elvtárs, ha Gyuri bácsi egyáltalában átengedte a kollégát, akkor nekünk sem lehet rossz.

Batka Barnabás, Vác, 1958-1962, B - osztály

- Boronkay tanár úr az osztály jól rajzoló diákjaiból egy „tervező csapatot” választott ki, büszkeségemre ebbe én is belekerültem. Az oktatáshoz szemléltető eszközöket terveztünk, amit a műhelyben megvalósítottak. Egyik feladatomból egy OLDHAM, tengelykiegyenlítő tengelykapcsoló megrajzolása volt, adott befoglaló méretekkel. Bár majdnem mindig aznap készítettem el a rajzokat, amikor kiadták, ezt a rajzot az utolsó napra hagytam. 1964-ben, amikor ez megesezt, a televízió egyik adása volt, ezt néztük. Pechemre. Ezen az estén, pont egy jó filmet adtak, és úgy

rajzoltam, hogy a fél szemem a TV-n volt. Másnap leadom a rajzot, a tanár úr hümmög, és megállapítja. „Fiam ezt TV nézés közben rajzoltad, nem a tengelykapcsolón járt az eszed!” Következő órára vittem az új rajzot. Megdicsérte, érezte, hogy Ő is elégedett a jó munkával, és engem is arra ösztönzött, hogy örüljek a sikeres teljesítménynek.

- Pályafutásom vége felé lettem hűtlen a tanításhoz és lettem vidékfejlesztési menedzser. A tanári pályán két példaképem volt, Édesapám és Boronkay tanár úr. Édesapámtól az élményszerű tananyag összeállítást vettem át, a tanár úrtól az élményszerű tanítást. Órái szinte színházi előadások voltak. Megjelenítette az adott gépet, vagy technológiai folyamatot. Ezt céltudatosan tette, mert mikor egyik osztálytársunk nem figyelt, megállt a magyarázattal: „Én itt bohóckodom, hogy megértsd az anyagot, Te pedig nem figyelsz rám!” Nagyon ízesen és szakmailag precízen beszélt. Táblavázlatok logikusak, rajzai szépek és pontosak voltak. Abban az időben az osztályunk az „iskola réme” volt, Ő mégis fegyelmet tudott tartani. Egy életre belém nevelte a „Lex minimi” törvényét, mindig a legkisebb ellenállás irányába, az optimális munkával a legnagyobb eredményt elérni! Sok év után is szeretettel gondolok vissza a tanár úrra, nagyon sokat köszönhetek Neki, hogy sikeres gépész-tanár lett belőlem.

Faluhelyi László, Vác, 1961-1965, C - osztály

- Egy tanáromról szeretnék megemlékezni, aki pályaválasztásomat meghatározta, és akinek erős kisugárzása és tiszta elvei végigkísérték és irányították szakmai életemet. Boronkay György tanár úr 1959-től tanított nekünk műszaki rajz, gépelemek, és gépszerkezettan tárgyakat. Sokan és sokszor megírták róla, hogy alapos mérnöki tudását abszolút pontosság, lelkiismeretesség, igényesség és kritikusság tette teljessé. Rám az tett mély és maradandó benyomást, hogy ő elsősorban önmagával volt rendkívül igényes. Ahogyan az óráit előkészítette, fölépítette, szemléltette, végig élte és végig lobogta, az mindig egy teljes alkotásnak tűnt, és későbbi tanulmányaimban is csak elvétve talákoztam ehhez mérhetővel. Nem adta lejjebb a mércét akkor sem, ha netán beteg volt. Emlékszem derékban meghajtott testtartására – valami miatt nem tudott kiegyenesedni – mégis saját maga cipelte házi készítésű szemléltető eszközeit, és még ebben az állapotban is telerajzolta a táblát. Az ő célja az volt, hogy az osztály minden tanulója, a gyengébb is, a lustább is megértse a szóban forgó dolog lényegét. Nem lehetett nála bemagolni és csak „felmondani” a leckét. Azonnal észrevette, ha valaki nem értette meg a problémát, és megállította felelés közben. Ilyenkor újra és újra nekifutott, és a további feleltetés helyett magyarázni kezdett. Rámutatott arra a pontra, amit már a felelő nem értett. Bíráló megjegyzései szigorúak, néha kíméletlenül kemények voltak, de őszinték és pontosak, és mindig segítő szándékúak.

- Boronkay tanár úr arra törekedett, hogy vegyük észre a szakma szépségét, szeressük meg azt a műszaki problémát, amellyel épp küszködünk, és tudjunk örülni egy jól megoldott feladatnak. Gondolkodni tanított, a problémák pontos megfogalmazására, és a különféle megoldások keresésére. Őszintén boldog és büszke volt akkor, ha egy nehezebb feladat, vagy bonyolultabb műszaki rajz elkészítése olykor- olykor sikerült nekünk. A szakmai ismeretknél többet is adott. Tanított bennünket dolgozni, küzdeni valamiért. Megértette velünk, hogy a biztos tudáshoz, a jó minőséghez kemény munkával lehet és kell eljutni. Arra biztatott, hogy ha valami előszörre nem sikerül, fussunk neki többször is, és ne adjuk föl a küzdelmet, amíg a célt el nem érjük. Erre ösztönözve találta ki egyik híressé vált mondatát: „Fogd meg, mint a bulldog!”. (Közismert, hogy a bulldog nem enged el többé azt, amit egyszer a fogai közé szorított.)

- Boronkay tanár úr már sokat hangoztatott mondása a „Lex minimi” volt. Az én emlékezetemben az maradt meg, hogy ez a fogalom egy gazdasági szemléletet, egy életfelfogást jelent, mégpedig a műszaki ember, a mérnök, céltudatos és kötelező takarékoságát. A „lex” szó, itt törvényt jelent, a „lex minimi” általa használt fogalom pedig a legkisebb ráfordítások törvényét jelentette. Számos gyakorlati példával nevelt arra, hogy egy feladatot mindig a legkevesebb munkaráfordítással, a legkevesebb anyag, felhasználásával oldjunk meg. „Ne pazarolj fiam!” –

mondogatta szigorúan összeráncolt homlokkal, ha valamit túlméreteztünk, vagy fölöslegesen írtunk vagy rajzoltunk le. Úgy emlékszem vissza, hogy a Boronkay tanár úr által hangsúlyozva emlegetett „lex minimi”-ről nevezték el őt Lexi bácsinak.

Pádár Sándor, Vác, 1958-1962, B - osztály

- Amit mi tanultunk Lexi bácsitól, ami tanulságos, előremutató a jövő generációi számára, az a bizonyos „példakép” (role model), a munkára nevelés, ami annyira hiányzik a mai világból. Ami eszembe jutott Lexi bácsiról:

- „Fejed és jegyzeted legyen vonalban.”
- Lelkesedése, amilyen szenvedéllyel a szakmát szerette... énekelt egy golyóscsapágnak.
- Megtanított fogat mosni.
- A pedantéria; mindig elegáns volt.
- Munkabírása, ahogy az órát vezette.
- A jól felelőt jutalmazta „úgy ...jeles” „kemény munka ... úgy jeles”
- Ahogy motivált, nem adott egyest akinek nem ment „zsenge elégséges ...” „jelenleg marha vagy, de lehetsz jeles is” „tőled függ”.
- Ahogy használta a testbeszédet (például ahogy nem kompenzált fogazás „kattogott”)

Nekem mindmáig a legnagyobb EMBER volt.

Csákó József, Vác, 1964-1968, D - osztály

- Bámulattal vegyes elismerés és tisztelet alakult ki bennem Boronkay György tanár úr iránt, aki a gépészeti tantárgyakat tanította. Precizitása, mely a rajzitanításból rám ragadt, nagyon kellett ahhoz, hogy valamennyire használható legyek a műszaki pályán. Emberileg nem kerültem közel hozzá, de az életemben egy nagyon meghatározó „kályha” volt. Bebizonyította, hogy mindent meg lehet csinálni jól, még olyat is, amihez eredetileg nem is született képesség az emberben. Az akarat, a tudás és a következetesség eljuttathatja az embereket a saját teljesítőképességük maximumára.

- Emberileg nem kerültem közel hozzá, de az életemben nagyon meghatározó „kályha” volt. Bebizonyította, hogy mindent meg lehet csinálni jól, még olyat is, amihez eredetileg nem is született képesség az emberben. Az akarat, a tudás és a következetesség eljuttathatja az embereket a saját teljesítőképességük maximumára.

- Ilyen előzmények után, még pár percig sem dolgoztam a gépiparban. Vízépítő mérnök lettem, ami lényegesen levegősebb szakma, mint a gépészet. Ebben dolgoztam 1980-ig, s ekkor lettem tanácselnök, majd később – folyamatosan 2006-ig – polgármester.

Bagyin József, Vác, 1961-1965, B - osztály

- Utoljára halála előtt néhány héttel láttam Boronkay tanár urat. Mint iskolájába visszatérő, örök diák, fölkerestem lakásán. A csöngetésre egy öregember nyitott ajtót: kopott háziköntösben volt, s két vödör salakot cipelt ki a kukába. Nem ismert meg azonnal, nevemet sem tudta hirtelen, hiszen annyi tanítványa volt Vácott! Kétezer? Vagy még több? Ki számolja a múltat? Beszélgettünk. Panaszkodott az öregségre, mondta, nagyon hideg ez a tél, 1981 tele. Aztán elköszöntünk. Mint elköszöntek azóta sokan ebből az intézményből. Ki a mérnöki pályára tért meg végleg, ki a temetőbe. Lexi bácsi, Boronkay György itt, az immár végleg az ő becsületes nevét viselő, gépész és elektronikai technikusokat, számítógépes szakembereket útjukra bocsátó, patinás szakiskola aulájában örökítetett meg a szobrászművész által. Már nem cipel sem szatyrokat, sem salakos vödröket, és nem ír javításokat a szakkönyvek margóira, tühegyesre faragott ceruzájával, csak néz szelíden bronz szemüvege mögül....

Besze Imre, Vác, 1960-1964, A - osztály

- Mind tanár, mind magánember, kimagasló egyéniség volt. Tanítványaival szemben is tiszteletadó: például utcán való találkozáskor, ha két keze bevásárló szatyrokkal volt tele – mivel bevásárolni mindig őt láttuk -, egyik kezét szabaddá tette, és köszönéskor kalapot emelt tanítványainak. Óráit annyira szemléletesen adta le, hogy azt a „legbutább” diák is megértette. Saját maga készítette egyszerű, de látványos szemléltető eszközöket használt. A táblára, annyira szépen írt és rajzolt, hogy azt a füzetben körzővel és vonalzóval senki sem tudta utánozni. Diákjait arra oktatta, hogy a műszaki embernek soha nem szabad a fejében lévő ismeretanyagot a gyakorlatban úgy használni, hogy azt előzetesen a szakirodalomban ne ellenőrizze.

Kovács János, Vác, 1972-1976, B – osztály

- Négy év alatt kitűnő pedagógust, szigorú, de nagyon jó embert ismertünk meg személyében. Olyan előadói képességgel rendelkezett, hogy az óráin nem lehetett nem odafigyelni. Magas fokú műszaki tudása széles körű humán ismeretekkel párosult, s ezt is nagy igyekezettel hintette szét közöttünk. Minket, diákjait nemcsak tanított, hanem szeretett is, vigyázott ránk, ha szükségét látta, intő szavaival a helyes útra terelt bennünket. Lehet, hogy mérnökként fényesebb pályát futott volna be, de eredményesebbet, mint pedagógus, aligha! Az ismereteket, amit mint tanár, nekünk továbbadott, agyunk és szívünk elraktározta, és egész életünk során meghatározta tetteinket.

Percz László, Szolnok, 1951-1955.

- „A technikumi évek első időszakában – tekintve, hogy az osztályomat nem tanította – csak évnnyitók, illetve évvárók alkalmával hallhattam tartalmas, műszaki életre buzdító beszédeit. Komoly fordulatot jelentett – a diákok és az igazgató úr kapcsolatában – az 1956-os forradalom kitörésének délutánján mondott intelme”. Igaz, ennek csak a kollégisták lehettek részesei. Az iskola főbejárati ajtaját becsukatta, majd kiállt diákjai elé. Nyugalomra, higgadtságra kérte őket, hogy legfeljebb csak csendes szemlélői legyenek a várhatóan bekövetkező eseményeknek. Sokáig hallgattuk megnyugtató szavait, majd később megnyitotta a bejárati ajtót és kimehettünk az utcára. A diákok egy része a vasútállomás felé, másik része a városközpont felé haladva csatlakozott a környező iskolák tanulóihoz, és csoportosan mentek a Városháza, majd a Rendőrkapitányság elé. A megfontolt vezetés és a hangadók józanságának következtében, a munkásság, a lakosság, az egyetemisták, és a diákság részéről szerencsére semmilyen atrocitás nem történt.

A tüntetés után visszamentünk az iskolába. A kollégium és az iskola vezetése valószínűleg Boronkay igazgató úr sugallatára „szobafogságot” rendelt el. Másnap már nem mehettünk iskolába, majd pár nap múlva a kollégiumból mindenki hazautazott szüleihez. Büszkék lehetünk néhai igazgatónkra, hogy mérsékletre intett bennünket a nehéz percekben. Különös öröm, hogy igazgatóságának utolsó évében az „ipari technikus oklevelet” még ő írta alá számunkra.

- Ezt követően – hányatott sorsát figyelembe véve – igen jól megtalálta helyét a Váci Technikumban. Személy szerint én több alkalommal voltam ezen iskola érettségi vizsgáinak bizottságában társelnök, s ekkor volt szerencsém felkeresni az akkor már nyugdíjas igazgatónkat. Sajnos, ezekben az időkben már igen rossz egészségi állapotban volt. Természetes, hogy nehezen emlékezett évfolyamunkra, de az eseményekre annál inkább. Pedagógiai pályafutásának komoly elismerésének tartom, hogy a közismert váci Gépipari Technikum-ot halála után róla nevezték el. Emlékét örökre, mint volt diákjai, mi is megőrizzük.”

Ferencsik József, Szolnok, 1954-1958, B – osztály

Mit köszönhetek az iskolának?

- A hajógépészet felöleli a műszaki élet nagy részét, elméleti és gyakorlati szinten. Itt „mindenhez” kell érteni, a kazánfűtéstől, az elektromosságon keresztül, a robbanómotorokig, a szivattyúk, kompresszorok, csapok javításához. – Ehhez adott jó alapot az Általános gépipari technikus képzés.

Tóth Károly, 1958-1962, B - osztály

- Az iskolából, a középfokú ismereten túl, magammal hoztam azt a nagyon fontos szemléletet, hogy az általam készített munka, engem is minősít. Ezt kiegészítettem azzal az életfilozófiával, hogy a magatartásom, a cselekedetem is legyen példamutató és következetes, hogy másoktól ugyanezt megkövetelhessem.

- Tanárain, oktatóim felkészültsége, oktató – nevelő tevékenysége és az a felismerés és követelmény, hogy állandóan képezni és fejleszteni kell ismereteimet (vizsgaköteles tanfolyamokon, és iskolákban, valamint autodidakta módon), segített ahhoz, hogy életem során bizalommal voltak irányomban és különböző tisztségekkel bíztak meg és választottak be. 40 éves koromig tanultam a leírt módokon, és szereztem több felsőfokú szakképesítést és főiskolai végzettséget.

- Összességében és tömören az iskola, a műhely, a kollégium, a tanárok szakmai felkészültsége, oktató-nevelő tevékenysége, közösségi szellemre való nevelése, példamutató emberi magatartásuk, jó alapot szolgáltatnak arra, hogy az életem és munkásságom során elérhettem azt, amit elértem.

Bartha József, 1954-1958, C - osztály

- Az osztály egynegyede egyetemet végzett, a másik része a gépipar különböző területén középvezetői funkciót tudott betölteni. Úgy tudom, hogy többségünknek sikerült boldog házasságot kötni, így a munkával együtt egy megelégedett életet élni. Mindezekhez az alapokat, a szülői háttér és a középiskola jó oktatási és nevelési színvonala biztosította, mert útravalóul olyan ismereteket kaptunk, hogy azok segítettek az élet problémáit megoldani, mert gondolkodásunkat fejlesztették a közvetlen ismeretanyag mellett.

- A rendszerváltás sokunknak nehézséget jelentett, akkor jó néhány osztálytársunk munkanélkülivé vált, a nyugdíjhoz közeli időszak volt már ez, és sokaknak nem sikerült újra indulni, alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez. Azóta is azt tapasztaljuk, hogy a fejlődés az ismeretek területén rohamléptekkel megy előre, bizony az „élethosszig” való tanulás elengedhetetlen. Itt merül fel a mai középfokú szakemberképzés problematikája, hogy az életre hogyan kell felkészíteni a tanulókat. Mert egyrészt alkalmassá kell tenni az embert egy-egy konkrét tevékenység végzésére, ami a szaktudást jelenti, ugyanakkor képességet kell adni arra, hogy saját maga is fejlődni tudjon – tehát gondolkodni, következtetéseket levonni. Feladatokat megfogalmazni képes emberek kerüljenek ki az iskolából, akik a humán ismeretekkel, értékekkel is rendelkeznek. A mai mindennapi élet sajnos nélkülözi a rátermett középvezetőket, a munkairányítókat, akik a vezetés gondolatait magukévá téve képesek azt átültetni a napi gyakorlatba, a termelésbe.

dr. Almási József, 1954-1958, A - osztály

- A Gépipari Technikum már az én időmben is (akkor még csak nyolc éve működött) megfelelő műszaki alapokat adott a továbbtanuláshoz, a munkába álláshoz. Én a harmadik évfolyamban éreztem úgy – leginkább Boronkay tanár úr személyiségének hatására – hogy gépészmérnök szeretnék lenni. A Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karára, nappali tagozatra az első nekifutásra felvettek. 1962-ben csak két végzős osztály volt az iskolában, és

mindegyikből egy éven belül öt-öt fő került be valamelyik műszaki egyetem nappali tagozatára. Ez a tény az akkori öt-hatszoros túljelentkezést figyelembe véve nemcsak nekünk, hanem az iskolának is sikert jelentett. A hatvanas-hetvenes években, körülbelül tizenegy-tizenkétezer ember dolgozott Vác ipari üzemében. Az egyetemre nem pályázó technikusok is jól el tudtak helyezkedni, és megállták a helyüket a gyakorlati életben. A gépipari technikum nevelte ki a váci és részben a Pest megyei üzemek műszaki középrétegét, és gyakran a felsőbb vezetőit is. Jó néhány évvel később, mint az egyik jelentős váci gyár főmérnöke, majd igazgatója azt tapasztaltam, hogy az iskola viszonylag gyorsan tudott képzési irányain változtatni, és ezzel a műszaki-technikai fejlődés igényeihez alkalmazkodni (az elektronika, a pneumatika, az irányítástechnika, később a számítástechnika és informatika oktatás bevezetésére gondolok). Pályafutásom során számomra az okozott nagy kínlódást és jelentős hátrányt, hogy fiatal korunkban sem az általános iskolában, sem a gépipariban, sem a műegyetemen nem kaptunk említésre méltó idegen nyelvű képzést, sőt, tanáraink, szüleink, még az idegen nyelv tanulásának fontosságát sem ültették eléggé belénk. Azt hiszem, hogy ez még több utánunk jövő évfolyamra, netán generációra is igaz. Felnőtt fejjel már többszörös ráfordítással sem tudtam ezt a hiányosságot igazán ellensúlyozni. Különösen aktív pályám utolsó évtizedében, egy külföldi cég műszaki alkalmazottjaként, majd ügyvezetőjeként, éreztem úgy, hogy magasabb szintű nyelvtudás birtokában értékesebb munkát tudnék végezni. Saját bőrömön tapasztaltam meg azt a közhelyszerű igazságot, hogy a jó műszaki tudás csak magas szintű idegen nyelvtudással együtt tartható fenn és csak úgy érvényesíthető. Talán ma is vannak olyan fiatalok, akik példából okulhatnak.

Pádár Sándor, 1958-1962, B - osztály

EMLÉKEIM A „GYALMOSI” IDŐKRŐL

1954 szeptemberétől 1957 januárjáig kollégiumi nevelője voltam 196 gépiparistának. Ez a 2,5 tanév nem lenne jelentős egy 6 évtizedes iskola történetében, mégis azzá teszi két körülmény: a város forradalmi eseményei és az, hogy nekem ezek voltak a pályakezdő éveim. Az egyetemi évek után, 22 évesen itt ismerkedtem meg a nevelői és tanári munkával (mert csaknem teljes óraszámban (19) az iskolában is taníthattam matematikát, és osztályfőnök is lehettem), valamint a diákotthoni munka sajátosságaival, a kollégákkal és a bentlakó tanulókkal.

A pályakezdésem előtti, 1953/54-es tanév volt az iskola történetének első mélypontja. (A második már a 70-es évekre esett.) Az alakuló években az iskolák államosítása után ide került tanárokból nem alakult egységes nevelőtestület. A tanulók jelentős része sem olyan családból jött, ahol az akkori, politikailag zűrés viszonyokhoz valamiféle ellensúlyt kaptak volna. A városi, értelmiségi családok nemigen adták hozzánk gyerekeiket, iskolánkat inkább csak egy „nívósabb inasiskolának” tekintették. Ez a helyzet még kontrasztosabb volt a diákotthonban, ahol hamar lemondott az első igazgató, és átadta helyét egy fiatal tapasztalatlanoknak. A bútorzat is siralmas volt: a 16-18 személyes hodályokban emeletes vaságyak voltak, a széntüzeléses vaskályhák és az asztalok miatt mozogni alig lehetett, a szekrények tarka összevisszaságban a folyosóra szorultak. Főhivatású kollégiumi nevelő nem volt, de még mellékfoglalkozású sem. Az iskolában tanító tanárok gyakran változó beosztás szerint, szinte alkalomszerűen jártak át ébreszteni, úgy-ahogy a rendet ellenőrizni. (Emlegették a felsősök, hogy a közkedvelt matematikatanár, Emil bácsi, már kénytelen volt a saját konyhájából fedőket kölcsönvenni az ébresztőhöz.) Röviden: őskáosz uralkodott, amelynek a híre a városban is terjedt.

Ezt az állapotot a főhatóság, a Kohó és Gépipari Minisztérium Oktatási Főosztálya sokáig nem tűrhette és az 1953/54-es tanév végén az iskola és a diákotthon igazgatóit, valamint a gazdasági vezetőt egyaránt elbocsátotta, s miniszteri biztosként mindkét intézmény élére kinevezte dr. Gyalmos Jánost, akinek 2,5 éves működése nyomán iskolánk a közvélemény szemében óriási fejlődésen ment keresztül, és akire az egykori tanulók és tanárok még évtizedek múltán is sok szeretettel emlékeztek. (A főhatóság kinevezési döntésében minden bizonnyal szerepe volt az átmenetileg változó belpolitikai helyzetnek, a Nagy Imréhez kapcsolódó enyhülésnek.)

Dr. Gyalmos János magyar-latin-angol szakos tanár volt Budapesten, a 40-es években, majd az oktatáspolitikában ért a csúcra: 1948-ban a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban a középiskolai ügyek főosztályvezetője volt, miniszteri osztálytanácsos rangban. Ebben a munkakörében készítette az egyházi iskolák államosításáról szóló törvényjavaslatot, elmondása szerint „egyetlen éjszaka, egy Bér János nevű jogással együtt.” Hazánkat is ő képviselte a párizsi székhelyű UNESCO-ban. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja volt. A Rákosi rendszerben történt meghurcolásáról keveset tudunk. (Elejtett megjegyzéseiből derült ki, hogy a külterületi szakmunkásképzőkben még reál tárgyakat is kellett tanítania.)

Váci, rövid ideig tartó munkahelyét is megszerette: a kollégiumban lakott, Pestre ritkán utazott, inkább neves fővárosi tanár kollégái látogatták. Kedvét lelte még abban is, hogy a kollégium heti étkezési rendjét is megtervezze. (Itt azért néha meglepetés is érte, például akkor, amikor kiderült, hogy a zömmel falusi gyerekek nem ették meg a nekik szokatlan, de akkor divatos „szalontüdőt”.) Műveltsége olyan széleskörű volt, hogy például tőlem az első szeptemberi napokban azt kérdezte: milyen szakos tanár nincs a tantestületben? És válaszomra így reagált: „Jó akkor majd tanítok földrajzot. Tanítottam én már ábrázoló geometriát is.” A gyerekek iránta való rajongásának sok összetevője volt: tudta valamennyinek a családi nevét, s ezekből többet nyelvésztudósként elemzett is. A folyosón megjelenő hatalmas alakja tekintélyt parancsolt (és utána kis kuncogást a nadrágszíjat helyettesítő vastag madzag láttán), de főleg a minden intézkedésében megnyilvánuló mély humánus volt az, ami mindenkit megragadott. Ő merete megtenni, amit az utána következő igazgatók nem: felvette az akkor „osztályellenségnek” minősített szülők jeles tanuló gyerekeit. („Mit tehet arról ez a gyerek, hogy apja csendőr vagy katonatiszt volt?” – válaszolta a helyi pártszerveknek, akik előtt óriási tekintélyt vívott ki.) Bölcs

előrelátással kezelte a városi forradalmi eseményeket, pedig kényes helyen volt a kollégium: a gyerekek az emeleti ablakból nézhették a szovjet emlékmű ledöntését, de kimenni nem volt szabad. (Pár nap múlva pedig haza küldte őket családjukhoz, csak a távol lakók maradtak.) Megengedte, hogy néhány napra még a fegyveres szabadságharcosok is a kollégiumban lakjanak. A kijárási tilalom alatt hozzájárult ahhoz, hogy én a kollégiumi irodában összegyűjthessem a város legjobb sakkozói, ahol egy estétől reggelig tartó versenyt vívtunk, melyet ő is végig virrasztott velünk. Igazi emberi mivolta, iskolánkból való távozásakor 1957 februárjában is megmutatkozott: bár ismét magas politikai állást kapott (a főváros iskoláinak teljes újrászervezését), magával vitte Vác pedagógus forradalmi bizottságának köztisztelőben álló elnökét egy pesti iskolába, aki így kikerülte a helyi hatalmasságok bosszúját. Sajnos ez a nagyszerű ember nem volt hosszú életű, mint ahogy egykori váci kollégáinak emlékezete sem: 1972-ben csak néhány váci tanár állta körül koporsóját az óbudai temetőben.

Sorsom nagy ajándékának tartom, hogy ilyen nagyszerű ember, tanáregyéniség volt hosszúra nyúlt pedagógus pályám első igazgatója. 22 évesen nála tettem le a hivatali esküt és az a 2,5 év, amit mellette töltöttem, meghatározó volt a későbbi évtizedekben is. Mint egyedüli főhivatású kollégiumi nevelő, a reggeli ébresztéstől a takarodóig – a délelőtti tanítási órák kivételével – minden időmet a kollégiumban töltöttem, melynek igazgatói irodájában őt (pipázgatva) mindig megtalálhattam döntési problémáimmal. Ilyen bőven volt, mert bár a tanulók délutáni munkájának ügyeiben szabad kezet kaptam, tapasztalatlanságom gyakran vezetett tévedésekhez.

A mindennapi stúdium ellenőrzése, a korrepetálás nem okozott gondot. (Ebben egy mellékfoglalkozású segítőm is volt, az áldott emlékü Kuthi Albert személyében). A 10-12 fős technikai személyzetből meg kell említenem a mindig szolgálatra kész Fervágner Sándor bácsit és feleségét, valamint a kitűnően főző Polyák nénit. A tanulók szabadidejének megszervezésében voltak jó (és vitatható) ötleteim. Például „munkabrigádokat” szerveztem önkéntes alapon, de a jelentkezők érdeklődési körének megfelelően. Ilyen volt a lakatos és az asztalos brigád. (Zárak, ajtók, szekrények javítása valamelyik technikai dolgozónk, vagy műhelyoktatónk irányításával.) Voltak „stúdiósok” is. 4 fős személyzet, a zeneműsor és hirdetések közvetítésére. A „Beethoven brigád” a legmarkosabb IV. évesekből állt, nehéz tárgyak, pl. a zongora helyváltoztatására. Szerveztünk alkalminak szánt, de később gyakran igénybe vett „bálrendező-brigád” is, valamint a „Kincskeresőket”. Ezekről kissé bővebben:

A fiú kollégium lakói természetesen keresték a diáklányokkal a kapcsolatot, ami nem ment egyszerűen. A tér túlsó oldalán ugyan ott volt egy gimnázium, ahová a váci értelmiségi családok gyermekei jártak, de azok a lányok saját iskolájukból is találtak partnereket, s kissé le is nézték a mi falusi gyerekeinket. A Közgazdasági Technikummal azonban más volt a helyzet. A szinte teljes lányiskola tanulói a mi fiainkhoz hasonló családokból jöttek, így az ő részvételükre már lehetett egy diákbált alapozni. Ezek olyan sikeresek voltak, hogy egyre sűrűsödtek, ami állandó munkát biztosított a „bálrendező” brigádnak. (Kézrel írt meghívók, belépők, büfé, stb.) Fontos volt a legrátermettebb fiúkból (és néhány felnőtt családtagból) álló rendező gárda is, mert az akkoriban hírhedt 2 váci huligán banda (Slibu, ill. Csucsu vezéreikkel) hívatlanul szerette volna látogatni a diákbálokat. Egyéb gond is akadt: a zenei szolgáltatás elképzelhetetlen volt akkoriban zongora nélkül, s nálunk ez hiányzott. Eladásra hirdették viszont a híres váci karnagy, Maklári József lecsereendő, fatökés zongoráját. (Ha jól emlékszem: 17-20 ezer Ft körül.) Nos, ezt „céloztuk” és vettük is meg, a 3 Ft-os báli belépőjegyek ezreiből.

A „kincskereső” brigád létrejötte is érdekes. Többen hallani vélték, hogy éjszaka tompa zajok hallatszanak a pincéből. Az igen mély, többszintes, középkorban épült pincében az első szemrevételezéssel csak egy befalazottnak tűnő ajtót találtunk, de ez is elég volt a diákfantázia megmozgatásához. Egyesek már a püspöki palotáig nyúló alagútra tippeltek, mások a „papok borát” keresték volna az ajtó mögött. Gyalmos először lebeszélte a kutatni vágyókat – hiszen a váci középkori pincék között sehol sincs átjárás – de a nagy aktivitás láttán végül engedélyt adott és eszközöket (csákányokat, ásókat, stb.) biztosított, miután meggyőződött róla, hogy abban a mélységben az épületben kár nem keletkezhet. Hihetetlen lelkesedéssel, több váltásban, hetekig

folyt az „áskálódás”, eredmény nélkül. Kuthi tanár úr még lefényképezte a munka fázisait, majd visszaállították az eredeti állapotot.

A kollégiumi sport 3-4 sportágra korlátozódott. Legtöbben az iskola udvarán fociztak délután, a stúdium kezdetéig. Ebben a görög gyerekek voltak a legszorgalmasabbak, de innen „nőtt ki” Boros Laci is (1954-58. A-osztály), akiből ifjúsági válogatott, majd szegedi NB I-es futballista (és ügyvéd) lett. A kosárlabdázók vacsora után az iskolai tornateremben gyakoroltak. Pingpongozók, sakkozók is szép számban voltak.

Gyalmosról még több kisebb történet jut az eszembe.

A KGM (főhatóságunk) elhatározta, hogy az addig sorszámokkal megkülönböztetett iskoláinak híres emberek nevét adja. Előkészületül az igazgatóktól kért 3 név javaslatot. Gyalmos Kempelen Farkast (a XVIII. századi műszaki zsenit), Juhász Gyulát (a váci piaristáknál egy évig tanult kisdiaákot) és talán (?) Madách Imrét jelölte. A válasz meglepő volt, ott voltam, amikor a levelet felbontotta: Lówy Sándor. Elképedtünk. Még az igazgató sem hallotta soha ezt a nevet, pedig ő részt vett az illegális baloldali mozgalomban, Rajk László évfolyamtársa volt az egyetemen. Csak később a gimnázium „névválasztása” (Sztáron Sándor) után derült ki, hogy ez a két névadó ifjúkommunista a váci fegyházban halt meg egy éhségstrájk következtében, innen adódott aktualitásuk.

Az 50-es évek téli szüneteiben a tanároknak az iskola bútorzatát és eszközeit leltározniuk kellett. A kimutatásokat rigorózusan megkövetelték. A hatalmas kollégiumi épületben ez bizony lassan és hibákkal történt, amiről egy budapesti „illetékes elvtárs” egyre emelkedő hangon számolt be az igazgatónak. Csak abban hibázott, hogy a „népgazdaság alaptörvényeire” hivatkozott. Nos: ekkor hallottam egyetlen alkalommal Gyalmost dühbe gurulni. Tanárai munkájának védelmében egyszerűen kizavarta a szobából az illetőt.

Inkább nézni szerette a jó sakkozók játékát, ő maga ritkán játszott. De amikor megalakítottuk a váci középiskolai tanárok sakkcsapatát, kötélnék állt és belépett. Egyik vasárnap Főtra kellett utaznunk a járási bajnokság keretében. Marhavagonban utaztunk, mely valahol a nyílt pályán megállt. Felejthetetlen emlékem maradt, ahogy a marhák számára készített felső ablakon kidugja fejét Fejér Ferenc, a Mezőgazdasági Technikum polihisztor tanára és sorolja a látható gyomnövények latin neveit. Addig, amíg a mi igazgatónk vitába nem száll vele a latin neveket illetően. (A nagytekintélyű gimnáziumi tanárok meg hasukat fogták a nevetéstől.)

Gyalmos 30-as évekbeli illegális baloldali múltja, valamint a koalíciós idők magas rangú oktatáspolitikai funkciói olyan távolságtartást jelentettek a helyi és megyei szervek, valamint az iskola között, hogy „úgy éltünk, mint Ábrahám kebelében” – ahogy ezt a következő igazgatónk, Pellei Emil bácsi mondta. Ugyanakkor figyelmeztetett arra, hogy ő ezt a biztonságot már nem tudja garantálni, csak mi magunk, ha befelé is, kifelé is egységesek leszünk. Mivel nem egészen így történt, a gyalmosi idők után csaknem 2 évtized telt el, amíg egy újabb és hosszabb nyugalmas korszak következett.

Ujvári István

AZ ELSŐ 9 IGAZGATÓMRÓL

A tanári szoba „alulnézetéből”

Ahogy a diák kritizálja tanárát, úgy a tanár is az igazgatóját: általában ugyan tudomásul veszi és végrehajtja rendelkezéseit, de ezekről – ha kellően kritikus a tantestület – véleményt is cserél. Ilyen volt a mi testületünk, amely sokat tapasztalt idősebbekből és szókimondó fiatalokból állt. A 25 év alatt hozzánk került 9(!) igazgató – köztük csak egyik volt 4 évnél hosszabb ideig - ugyan jóval inkább a politikai helyzet, mint a tantestületi kritika következménye, „kedves” gimnáziumi kollégáinktól mégis megkaptuk az „igazgatófaló” minősítést, holott minden esetben az oktatáspolitikai helyzet készítette mindenható főhatóságunkat, a KGM Oktatási Osztályát a személycserékre.

Az iskola első igazgatója, HADNAGY TIBOR diákkoromban a franciatanárom volt. A diáknyelv „Monsieur Demijon”-nak nevezte, mert mi is megtaláltuk a jellemző tulajdonságát jól tömörítő becenevet. Az iskola akkori államosítását nemcsak kötelességszerűen, hanem teljes meggyőződéssel hajtotta végre. Még olyan hagyományokat sem engedett meg, mint az éretlenséget jelző zöld szalagot és a Ballag már a vén diák éneklését, amik már egyáltalán nem kötődtek a piarista iskola hagyományaihoz. Az elsónél a vörös szalag, a másiknál a „Szép gyermekem, jöjj ki a rétre, hol traktorok hangja zenél” lett az igazgatói diktátum eredménye. Ezekkel ballagtunk. Hadnagyról, a gimnázium és a technikum közös igazgatójáról 1950-ben is hasonlóan emlékeztek meg a kollégák: a reggeli Szabad Nép félóráról, (melyekről rendre elkéstek a családanyák), az elrendelt SZÜLŐK FALIÚJSÁGJÁRÓL. Erre rátromfolt egy kolléganő: ajánlkozott, hogy elkészíti a NAGYSZÜLŐK FALIÚJSÁGJÁT is. Az iróniát nem vette észre az igazgató. Az igazgatásban is gyakorolt életelve volt: „Nem az igazság a fontos, hanem a megoldás.”

A következő igazgató TÓDOR LÁSZLÓ rajztanár és tehetséges festőművész volt, amihez nem kis öndicséret párosult. Például amikor egyik képét elajándékozta az áldott emlékü Kuthi Berci bácsinak, kollégánknak, ezt írta a hátoldalára, ajánlasként: „Hogy végre egy jó kép is legyen a lakásodban!” Az iskolában ábrázoló geometriát tanított és osztályonkénti 10 fölötti buktatásaival rettegett tanár volt. Egyébként igazi világfi, jó megjelenésű, magas, elegáns férfi volt, akiről a negatív vonások csak elő- és utóélete kapcsán derültek ki: a 60-as években marosvásárhelyi barátaim – onnan jött hozzánk – egyszerűen nem akarták elhinni, hogy ebből az emberből iskolaigazgató lehetett Magyarországon. A 70-es években pedig dél-amerikai gyanús üzemleiről érkeztek hírek, ahová 1956-ban disszidált. Vác tehát csak „trambulin” volt számára. Igazgatóként sem volt semmi kapcsolata a várossal, még festőként sem. Budapestről járt ki vonattal, s ebéd után mindig távozott, talán ez volt az egyetlen pozitív vonása.

E két furcsa figura után végre két, igazán jó ember következett: elsőként, dr. GYALMOS JÁNOS tudós-nyelvész. Hozzánk igazgatónak már a Nagy Imre féle politikai irányváltás hatására, kisebb rehabilitációként került, az iskola és a kollégium egyszemélyes igazgatójaként. Az iskola diákjai rajongtak érte, mint a későbbiek Boronkay Gyuri bácsiért, mert sokrétű szociális rendelkezései az elszegényedett, illetve a „deklasszált” szülők gyermekeinek is biztosította a továbbtanulás lehetőségét. A tantestületet pedig egyrészt hermetikusan elzárta a helyi, nagyhatalmú állami és pártvezetők támadásai elől, akik előtt óriási tekintélye volt. Pedig nehéz időkben és a váci forradalmi események közelében (szovjet emlékmű, rendőrségi épület) volt az iskolánk. Kinyitotta szemünket a világra, amikor vele és Pestről sűrűn kilátogató tudós tanárbarátaival beszélgethettünk. Sajnos, az 1957-es politikai változás elvitte tőlünk, a Fővárosi Tanács elnökhelyettese, majd a Történeti Múzeum főigazgatója lett. 1972-ben ott voltunk a temetésén, az óbudai temetőben.

Utána PELLEI EMIL bácsi következett, igaz: kényszerűségből, mivel igazgatóhelyettesként kellett átvennie a tanév közben távozó előző igazgató helyét. Nem is bírta sokáig. Az 1957-59-es évek a politikai alakoskodás időszaka volt és bár Emil bácsi imádta a színészetet, de a „politikai” jelző nélkül. Ars poeticája is ez volt még tanárként: „A tanítási óra

színház és benne a tanár a színész.” Ezt igazgatóként is gyakorolta: tanévnyitó- és záró, valamint ballagási beszédeiben mindig szavalt, kevés prózai összekötő szöveggel. Örömmel szervezett tanulóknak és tanároknak irodalmi esteket még a lakásán is. Matematikus létére ez volt a kedvtelése. A színházon, az irodalmon, a könyveken és a baráti társaságon kívül még a pénzt szerette, ami megbocsátható volt a nagy létszámú családja miatt. Életelve volt az „élni és élni hagyni”, amit többször (és németül) idézett nekünk.

Ha egy igazgatónak az iskoláról alkotott felfogásában valami közöset keresünk, azért találunk, - ha nehezen is: valamennyien az ifjúság oktatásának és nevelésének színhelyét látták benne. Nem igen lehet elmondani a következő háromról, akik az iskolát inkább csak valamilyen „szükséges rossznak” tekintették a termelő üzem mellett.

Az iskola „első mérnök igazgatója”, ahogy ezt sokszor büszkén emlegette, KÓCSY JENŐ volt, akit a tanárok a háta mögött „Kalap”-ként emlegettek. Az elnevezés ismét igen jellemző: a fiatal korában, a háború előtti években igen tehetséges villamosmérnök- aki pl. Budapest díszkivilágítását is tervezte és ösztöndíjjal Olaszországba is küldték – szintén igazi, külföldre járó, nyelveket beszélő, anyagiakkal bőven ellátott szakember volt. Budapesti lakással és nagymarosi nyaralóval rendelkezett. A nyugdíj előtti éveiben jó keresetű és nyugalmas állás reményében vállalta el a váci igazgatóságot, állítólag KGM-es barátai unszolására, hogy „ha már naponta Budapest és Nagymaros között autózol, hát odafelé is, visszafelé is benézel egy kicsit abba az iskolába.” Így is történt: általában délelőtt és késő délután 1-2 órát mindig találkoztunk az igazgató úrral, ami nem volt ellenünk. Lehetett azért valami sejtelve a távollétében történő fegyvelemlazulásról, mert később kitalálta azt, hogy kalapját a tanári szoba fogasán hagyta, s hajadon fővel, mellékbejárókon távozott autóján a nagymarosi Duna-partra, mi pedig – legalábbis amíg rá nem jöttünk – a kalap láttán úgy gondoltuk, hogy valahol az épületben van. (Pedig sejthettük volna, hogy a Tell Vilmos-beli Gessler Hermanntól veszi ezt a kalap-ötletet.)

Elképzelték, hogy milyen volt az iskola állapota, amire főhatóságunk, a KGM ezek után egy viszonylag fiatal, erőskezű mérnököt nevezett ki az iskola élére, „rendcsinálónak”. A munkából szakérettségi után Műegyetemet végzett, baloldali elkötelezettségű és jó vezetői tulajdonságokkal is rendelkező PÁSZTOR SÁNDOR katonás rendet követelt. Csengőszóra szinte katapult rajttal indultunk az órára, mert az volt a rend, hogy az osztályok becsengetés után nyitott ajtóval várják a tanárt, aki maga után csukta be az ajtót. Ha tehát az igazgató a hosszú folyosón végignézett, egyből láthatta, melyik teremben nincs még tanár, mert annak ajtaja nyitva volt. Szakmai ügyekben a két igazgatóhelyettes volt a tótum-faktum, ő csak a személyi ügyeket tartotta saját rendelkezésében, de hozzá bejutni is csak titkárnői egyeztetés után lehetett. Az értekezletek rövidek, 1-1,5 órák voltak, sőt a bemutatkozását is tartalmazó nyitó értekezlet mindössze 5 percig tartott 1967 augusztusában. Ez az ember mégis csak rövid ideig bírta ki azt a sajátos politikai légkört, amit ebben a kisvárosban talált, konkrétan a helyi pártbizottság fokozott beleszólását az iskola életébe, ide helyezett káderei révén, akik például egy halom fegyelmi ügyet kreáltak a tantestületben. Amikor már ezek az igazgatót is elérték, a KGM átvitte őt egy pesti technikumba.

Ezután a KGM ide helyezte azt az eddigi minisztériumi főnökünket, aki úgyis 10 éve már Vácra készült. Az iskola 3. mérnöki igazgatója, PUSCSIZNA JÓZSEF ellentmondásos személyiség volt. Mindent megadott a „külcsínért”, de nem volt fontos számára a „belbecs”. A tantestületet elvitte egy csepeli kirándulásra, ahol a legszebben felszerelt szaktantermi iskolát, a Kossuth Lajos Gépipari Technikumot látogattuk meg. Utána azonban nekünk kb. ½ évenként kellett kiállításokat rendezni, melyre a társiskolákat az egész országból ide csődítette, így a mi testületünket is állandó dekorálásra ösztönözte. Nem volt olyan anyagi kérés, amit ennek érdekében ne teljesített volna. Ontotta a gépeket, az eszközöket, KGM-es kapcsolatai révén mindenre volt pénz. Jellemző példa, hogy még pár év múlva is azt kérdezte, egy lengyel pedagógus delegáció vezetője – aki előzőleg a „Sztáron” látta – a későbbi igazgatótól: „Hogy lehet az, hogy egy tér szemközti oldalain két iskola van: az egyik nagyon gazdag, a másik nagyon szegény.” De nekem is minden ellenérvemre szükség volt, hogy az iskolát ne árassza el azokkal a golyós számológépekkel, a „scsotival”, amelyeket ő nagyon megkedvelt a Szovjetunióban. A tantestület munkáját is aszerint értékelte,

hogy mennyire állnak be a „dekorálási”-sorba. Itteni fő művének a központi fűtés bevezetését tekintette, joggal. De azt nem tudjuk elfelejteni, hogy a régi tablókat elégettette a „múltat végképp eltörölni” jegyében. (Ilyet egy pedagógusból lett igazgató bizonyosan nem tett volna). Az biztos, hogy élt-halt az iskoláért, de ennek csak az esztétikai oldaláért. Jelszava a „rend a lelke mindennek” lehetett volna, és tagadhatatlan, hogy ennek a jegyében még a fiatal tanárokat is nevelte. (Például még a tanári szobák szekrényeinek tetejére sem rakhattunk oktatási eszközöket). A közismereti szakfelügyelők rettegetve emlegették a nevét, ha ide kellett jönniük. Volt úgy, hogy hárman, órákig vártak rá az igazgatói irodában, míg ő a kollégiumban 1 szál kőműves munkáját irányította. Nagy hangsúlyt kaptak nála a politikai ünnepek, amikor az egész iskola a díszteremben zsúfolódott. Igazi KGM-es káder volt, ezért tanév közben, 1974 októberében azonnal megvált az iskolától, amikor a Pest Megyei Tanács fennhatósága alá kerültünk.

Ekkor került a tanév hátralévő részére megbízott igazgatóként az intézmény élére kollégánk, SZENTPÉTERI IMRE, aki éveken át mérnök tanára, az utolsó években pedig műszaki igazgatóhelyettese volt az iskolának. Ha valakit meg kellene neveznem úgy, mint Boronkay Gyuri bácsi munkájának folytatóját, akkor ő lenne az. Szaktárgyi tudása, precizitása, a gépész szakma szeretete, szigorú tárgyi követelményrendszere, szilárd jelleme – benne a zárkózottság vonásával is – mind az iskolai névadóra emlékeztetnek. Igazgatóként ehhez még egy – nem biztos, hogy pozitív – vonása járult: a beosztottjaival szembeni ügyekben tanúsított kérlelhetetlensége. Hirling Józsi kollégánk – aki persze igen jóban volt vele és a műszaki igazgatóhelyettes pozíciójában folytatta is munkáját – találóan és szellemesen úgy jellemezte, hogy „valószínűleg még az ágya fölött is a Munkatörvénykönyv” van. Ha azonban az iskola 4 mérnök igazgatójára gondolok, a tanítás terén mindenképpen őt emelném ki közülük, mint a legkiválóbbat.

Kedves szakoktató kollégánkról, TŐRINCSI FERENC-ről csak az irattári anyag késői tanulmányozása során derült ki, hogy akkor, amikor a technikum kivált a gimnáziumból, a KGM megbízott igazgatónak nevezte ki 3 hónapra. Így róla kevés, csupán egy fogadással egybekötött anekdota maradt fel az emlékezetemben, melyet Boros Lacival, a tanulmányi és futball területén egyaránt kiemelkedő tanulónkkal kötött és elvesztett. De az érdekes – és melleleg dr. Gyalmosra is annyira jellemző fogadás - története inkább egy baráti beszélgetés tárgya lehet.

Ujvári István

AZ ISKOLA ELSŐ 9 IGAZGATÓJA

Hadnagy Tibor
1950 - 1951

Tőrincsi Ferenc
1951

Tódor László
1951 - 1954

dr. Gyalmos János
1954 - 1957

Pellei Emil
1957 - 1959

Kócsy Jenő
1959 - 1967

Pásztor Sándor
1967 - 1971

Puscizna József
1971 - 1974

Szentpéteri Imre
1974 - 1975

AZ ISKOLA TIZEDIK IGAZGATÓJÁRÓL, DR. MOLNÁR LAJOSRÓL

Az iskola első 25 évében 9 igazgatót is „elfogyasztott” tantestület a tizedikről – a 33 évesen kinevezett Molnár Lajos-ról – sem gondolta, hogy 31 évet fog letölteni az igazgatói székben, egymaga többet, mint elődei összesen. Pedig az 1975-tel kezdődő évtizedek iskolánkkal kapcsolatos problémái sem voltak akármilyenek, hogy csak a szakmai profilváltást, a gimnáziummal való bővítést és az épületcserét említsem. Ezek „levezénylése” és közben az iskola térségi „zászlóshajóvá”, majd országos hírű „versenystállóvá” emelkedése magaslatáról nézve nehezen találna objektív elbírálási szempontokat az igazgatói teljesítményre az, akinek csak 1-2 munkaadója volt pályafutása alatt. (Olyan ez, mint a monogámia.) E sorok írójának azonban „szerencsére” 10 igazgatója is volt, az összehasonlítási szempontok tehát könnyen adódnak, ha a kapcsolódási pontokat keressük.

Az első igazgató hatalmi szóval fosztott meg bennünket a diákhatományoktól (pl. a ballagás minden velejárójától). Dr. Molnár Lajosnál viszont a diákság annak lehetett a tanúja, hogy hagyományt még teremteni is lehet és kell is, mert erre nagy szükség van a nevelőmunkában, főleg egy új nevet választó iskolában. Ilyen hagyományteremtés indult és folyik ma is a Boronkay névhez kapcsolódó emlékéremmel, emlékgyűrűvel, tehetségkutató matematika versennyel, a szobor körüli ünnepi megemlékezésekkel. Sorozatosan megkerülte viszont – horribile dictu – az április 4.-ket, a november 7.-ket, a december 8.-kat. A kötelező kivonulásokon ugyan részt vettünk a Konstantin téren, de a korábban rendszeres nagy dísztermi ünnepségek „fénye” megkopott. Előbb csak néhány kijelölt osztálynak, majd még azoknak sem kellett megjelenniük és az osztályteremben, a hangszórókon keresztül hallhattak valamiféle megemlékezést. Ha volt ünnepi beszéd, azokat az iskolai párttitkárok és sohasem az igazgató tartotta.

A másik igazgatóval összevetve, aki Erdélytől Dél-Amerikáig Vácon csak „dobbantott”, Molnár Lajos, Törökszentmiklós szülötte Vác igazi lokálpatriótájává vált, aki városát nemcsak hivatali kötelességből, hanem lelke mélyéből is szereti. Erről nem csak iskolatörténeti publikációi és közéleti tárgyú nyilatkozatai tanúskodnak. Számomra az a magas hőfokú hitvallása volt a meggyőző, amit akkor hallottam tőle, amikor egy december 8-i, kötelező „felszabadulási” megemlékezésen tett. Ott a szovjet csapatokról egy szó sem esett, annál több városunk történetéről, adottságairól és lehetséges jövőjéről. Azóta fogadom őt el igazi vácinak.

A régi igazgatók legnagyobbjával, dr. Gyalmos Jánossal nemcsak a tudományos munka és ennek némi kifejezését is szolgáló doktori cím kapcsolja össze, hanem az erős szociális érzékenységük, amellyel a hátrányos helyzetű gyerekeket támogatták. A technikumokban régen igen szigorúak voltak pl. a testi alkalmassági feltételek és a kollégiumi térítési díjak átlagát is pontosan előírták. Gyalmos ezekben sokszor átlépte a törvényszabta határt a gyerek érdekében. Dr. Molnár Lajos szinte minden személyi döntését a szociális érzelme indukálta, hogy csak a balesetet szenvedő egykori diákunk, jelenleg munkatársunk életkörülményeinek megteremtését, vagy a súlyosan beteg, azóta elhunyt kollégák támogatását, vagy a határon túli (erdélyi, kárpátaljai, felvidéki) diákok istápolását említsem.

A tanévnyitó és -záró ünnepélyeknek, a ballagásnak sok iskolában és nálunk is sokáig lapos igazgatói beszédek voltak a tartozékai. Ebből nálunk Pellei Emil „igazgató szavaltatai” és Molnár Lajos erkölcsnemesítésre szánt, - nem tudok jobb szót - prédikációi emelkednek ki. Utóbbiak úgy vannak megkomponálva, mint egy református templomban: itt is van egy textus, majd annak kifejtése, aktualizálása, csak nem evangéliumi, hanem szépirodalmi, történelmi példákkal, kedvelt idegen nyelvű idézeteivel. És minden alkalommal más, azaz legalább $31 \times 3 = 93$ ilyen iskolai szentbeszédet, hallgathattunk.

Az igazgatók (is) szerették a pénzt. Volt olyan, aki nem tudta volna elviselni, ha nála valaki többet keres. Molnár igazgató úr az iskolai fizetését mellékesen kezelte. Nem törődött annak javításával, kb. tizedik lehetett a fizetési listán

Folytatom az összevetést a régi mérnökigazgatókkal.

Az iskolát a nagymarosi Duna-partról „szemmel tartó” „KALAP” igazgatóval szemben – úgy vélem – Molnár Lajos legszívesebben még nyitotta és zárta volna is az iskolát, és talán a szombat mellett még a vasárnapot is benn töltötte volna. Még a tanítási szünetekben is legtöbbször itt találtuk.

Egy számunkra nem kellemes tulajdonsága volt a végtelen hosszú értekezletek tartása, de ez is megmagyarázható: jó pedagógus módjára az alapinformációkkal kezdte a téma interpretálását, fel sem tételezve, hogy azokkal a többség már rendelkezik.

A pozitív vonás azonban jóval jelentősebb: a 60-as, 70-es évek igazgatói nem tudták kivédeni azt a szülők részéről indított nyomást, ami sokszor 1-1 buktatás következtében, a helyi pártszervek támogatásával történt. Molnár Lajos idejében szinte üvegbúra alatt ült a testület, mert a külső támadásokat az igazgató fogta fel és sokszor még csak nem is továbbította az illető tanárnak. Ez a „búra” más területen is működött, s ennek főleg azok örültek, akiknek széleskörű volt az ismeretségük a városban: ez a felvételik területe, melynek teljes terhéért az igazgató vállalta fel annak minden kellemetlenségével együtt.

Az „igazgatói hobbinak” hatása van a tanár munkájára is. Az egyik „rendmániás” igazgatónk még a tanári szekrények tetejére sem engedett pakolni, s félévente kiállításokat rendeztetett a tantestülettel. Molnár Lajos hobbját a történelmi kutakodás, mely például a Boronkay család felkutatásában nyilvánult meg, és a tanárok közül csak a téma iránt érdeklődőket foglalkoztatta.

Az őt megelőző, megbízott igazgatóval csak azt a kapcsolódási pontot lehetne említeni, hogy mindketten maximálisan betartották a törvényeket és rendeleteket, de Molnár Lajosnál volt még egy igen fejlett kompromisszumteremtő készség is, melyet – főleg kollégák közötti ellentét esetén – sikeresen alkalmazott. A tantestületben sok volt a „nehéz” ember, de ezt a helyzetet az új igazgató 1-2 év alatt megoldotta: először is lezárta a múltat, kidobta az összes fegyelmi ügy papírjait, csak egyet – egy tanulókkal szembeni mérnök-tanári korrupciós ügyet – vitt végig, mely bíróságon az iskola javára dőlt el. Néhány, különféle kapcsolatokkal rendelkező kollégát „felfelé buktatott” igazgatói, szakfelügyelői székekbe, másokat rövid úton – néha szándékuk ellenére – nyugdíjazott. Ennek következtében néhány jó hangulatú, baráti szálakkal is összekötött kis kollektívák alakultak ki.

Annyira a sajátjának érezte az iskolát, hogy – szó szerint – nem lehetett egy szöveget sem beütni a falba, ha annak helyét nem ő jelölte ki. S ha ez mégis megtörtént, az biztosan rossz helyre került, s át kellett tenni máshová.

A fentieket talán egyetlen mondatba is lehetne sűríteni: Ő volt az az igazgató, aki az iskolai munkával teljesen azonosult, azt hivatásának és szenvedélyének érezte, s amire életének 31 évét (gyakran szabadidejét is) áldozta.

Ujvári István

KÉT KEDVES KOLLÉGÁMRÓL

Fél évszázadnál is többet töltöttem ebben az iskolában és – bár a tanítási órák, tanulmányi versenyek diáksikerei is sok örömet okoztak – a „gyöngyszemek” mégis a tanári szobában és a közös ebédnél eltöltött percek voltak. Itt volt megismerhető azoknak a nagy tanáregyeniségeknek a „másik oldala” is, ami e sorok olvasói, az öregdiákok előtt jórészt rejtve maradt. Arra is gondoltam már, hogy a különlegesen jó hangulatnak is szerepe volt abban, hogy nem váltottam munkahelyet. Hiszen nem biztos, hogy máshol is találtam volna olyan rendkívüli kollégákat, akik közül most kettőről megemlékezem.

PAPHÁZI TIVADARRAL (vagy, ahogy ő szerette a nevét: TIBORRAL) kezdem.

Először 1942-ben találkoztam vele, a Piarista Gimnáziumban. Én 10 éves, I. osztályos „szecska” voltam, nekünk diáksapkában és tisztelegve kellett köszöntenünk a felsősöket, hát még az ún. „vastag betűseket”, még innen is kiemelve a történelmi önképzőkör 8. osztályos elnökét, Papházit. Megtiszteltetés, élmény volt számunkra, ha egy ilyen férfiú szóba elegyedett velünk. Aztán már csak évek múlva, az 50-es évek végén, kollégaként találkoztunk a Löwy Technikum tanári szobájában, s pályám nagy ajándékának tartom, hogy a lyukas órákban és a szünetekben jó két évtizeden át csodálhattam humán műveltségét és élvezhettem humorát.

Erről a két területről szeretnék konkrét példákkal szolgálni.

Ami a humán műveltségét illeti, engem még ma is inspirál: amikor – a TV előtt ülve – elakadok egy műveltségi vetélkedő valamelyik kérdésén, arra gondolok, hogy Tibor ezt bizonyára tudta volna, én meg a lexikonhoz szaladok. Elég ritka, ha egy szaktanár egyformán magas szinten ismeri mindkét szaktantárgyát. Ő ilyen volt a történelem és az

irodalom vonatkozásában. Legtöbb kérdésemre „kapásból” válaszolt, csak ritkán mondta, hogy „ezt most nem tudom, de holnapra utána nézek”. Ilyenkor néha „frocliztam” is lehetetlenül nehéz kérdésekkel. Egyszer például egy öreg országgyűlési képviselő barátom elmondta, hogy egyik kiscgazda társukat „szőrös fülűnek” hívták. Mi volt az igazi neve? Tibor másnapra hozta a választ: KUNA P. ANDRÁS. Hogy hol lehet ennek utánanézni, ma sem tudnám.

Magyarországról ki sem mozdult, mégis nagyon jól ismerte – könyvekből – az európai műemlékeket, múzeumi tárgyakat, úgy, hogy ősszel – amikor az iskolában először találkoztunk, azzal kezdte: „No globetrotyli” – így alakította át a globetrottert, mert akkor minden nyáron külföldre jártam, - te megmondod hol voltál, és én megmondom, mit láttál.”

Amikor említettem például a Vatikáni Múzeumot, hozzátette. „És ott balra, a 3. benyílóban láttad a Szentkoronánk másolatát”? Valamikor a 80-as években aztán végre eljutott külföldre, „ellenőrizni”, hogy tényleg ott vannak-e azok a műemlékek, amelyeket könyvekből már jól ismert.

Fantasztikus volt a kollegialitása. Amikor egyszer panaszkodtam neki, hogy az Akadémia helyesírási szabályzatát én nem tudom pontosan alkalmazni az egybeírás-különírás bonyolult kérdésében, összeállított nekem egy többoldalas „számárvezetőt”, mely egy tanulmánynak is beillett volna. És soha sem engedte meg, hogy testi hibájából adódó esetleges hátrányaiban (pl. egy osztálykiránduláson) mi segítsük, mindent maga csinált, kétszeres erőbedobással.

A főhatóság, a mindenható KGM azzal ismerte el ennek a nagyszerű tanárnak a munkásságát, hogy megkapta a GÉPIPAR KIVÁLÓ DOLGOZÓJA kitüntetését. No, több sem kellett nekünk! Mivel Tibornak talán egyetlen gyenge pontja a kezűgyessége volt, ettől kezdve még a csöpögő vízcsap javítását is a címviselő kötelességévé tettük, ha már ő a gépipar kiváló dolgozója.

Ha jelleméből csak a legfontosabb vonást emelném ki, az emberi tartása volna, amelyet megtartani a 60-as, 70-es években nagyon nehéz volt, főleg annak, aki ezt a két tárgyat tanította. Hiszen a történelem órákon az eseményeket politikailag kellett „átértékelni”, a magyar nyelvtant pedig a „lehet így is, lehet úgy is” gumiszabályai tették kétértelművé. Az ilyesmi próbára teszik a jellemet, opportunistává a szaktanárt.

Amikor – a szigorú gimnáziumi alá-fölé rendeltség után – a tanári szobában évtizedeken át kollégaként megismertem, legnagyobb meglepetéssel a humorát és ennek produktumait fogadtam. Az egyik csokor a verses köszöntői voltak. Két versszakot idézek nyugdíjba vonulásakor írt, humorral, öniróniával átszótt „önköszöntőjéből”:

„Jöhet az utolsó buli,
nem leszek már sulikuli!
Harminckét év itt elszelelt,
nagyon sok pénzre sose telt,
jöjjön hát a nyugdíjasság,
jót fog tenni a szabadság!

Bori, Kati, Margó, Márti,
hiányozni fogtok már ti,
és a kedves gondnok lányok,
a pepecselő brigádok!”

Akkori kisvárosi tanári életmódunk apró örömeit kétsoros rigmusokban fogalmazta meg,
így

- a közös vendéglői vacsorák idején:

„Írógép és halászlé,
Jó élet a tanáré. Hurrá!”

- a saját – spórolásból eredő – beruházásaira:

„Van karóránk, Trivoxunk,
A békéért harcolunk! Hurrá!”

- vagy az én magántanítási praxisomra:

„A maszekság nem tilos,
Éljen a kisiparos! Hurrá!”

Legszellemesebbek mégis a nyelvi ötletei voltak, pl. különféle névadásai. A külföldi nagyságok nevét lefordította magyarra. Így lett:

GOLDA MEIR izraeli miniszterelnök	Majer Aranka
GIUSEPPE VERDI zeneszerző	Zöld Jóska
LIZ TAYLOR filmsztár	Szabó Böske

És megfordítva: ARANY JÁNOS lehetne JOHN GOLD. Engem pedig sokszor szólított Neuburgernek, vagy Novogradovnak. Kárpáti Pali viszont latin nevet kapott: HOMO HISTORICUS ROBUSTUS lett.

A fiatal tanárok törzshelye az akkor megnyíló MARGARÉTA eszpresszó volt. Tibor keresztelte el aztán MARHARÉPÁ-nak, ami – ahogy hallom – egy kicsit rajta is ragadt.

Akkor alakította meg a városi tanács a váci iskolák gazdasági tevékenységét koordináló szervezetet, amelyet betűszóval GAMESZ-nek neveztek. Találgattuk az egyes betűk jelentését. Persze, hogy Tiboré volt a legjobb:

„Gazdálkodni Akartok Magatoknak? Egy Sz...t!

A rendszerváltás után Tibor mindenki számára óriási meglepetéssel szolgált. Bár előtte is tudtuk, mondta is, hogy az „íróasztalának írogat”, nemigen hittük, hogy ezekből az írásokból lesz valami kiadvány. Márpedig több könyv is lett, még hozzá különféle műfajúak: verses kötetek, disztichonos csipkelődések, irodalmi és történelmi drámák, helytörténeti tanulmányok. Ezek megírása szinte csak kisebb része annak, ami ezután jön: a kiadó, a lektor, a szövegszedő, a grafikus, a nyomda, az eladás megszervezése. És ezt mind maga végezte, minimális segítséget véve igénybe. Megírta számunkra az iskola történetét is, ami az 50. évi jubileumi évkönyvben található.

S hadd fejezzem be a megemlékezést az ő soraival, amelyekkel a Boldog öregek című versét zárja:

„A halállal már sokat nem törődünk:
megtettük azt, amit megtehattünk.
Mosolygunk, hogy tőlünk mindig kérnek
állam, család és még sokan mások.
Amíg tudunk, adunk a kérőnek,
s már nem törnek le csalódások.

Sokan vagyunk öregek a korban,
pénzünk nem sok, de azt tudjuk, hogy van
valami, mit mégiscsak elértünk,
s boldogít a tudat: nem hiába éltünk.”

Papházi Tivadar Munkáiból néhány:

Csipkelődések. 77 epigramma

Esszék, tanulmányok. 1956 váci eseményei

Vác iparosairól, iparművészeiről a XX.sz.-ban

Jókai Rab Rábi regénye és a régi magyar önkormányzat problémája

Madách eszméi az utókor szemszögéből

A Pogányok történelmi távlatból

Kölcsei, a történetfilozófus Kommentárok Horthy Miklós irataival kapcsolatban

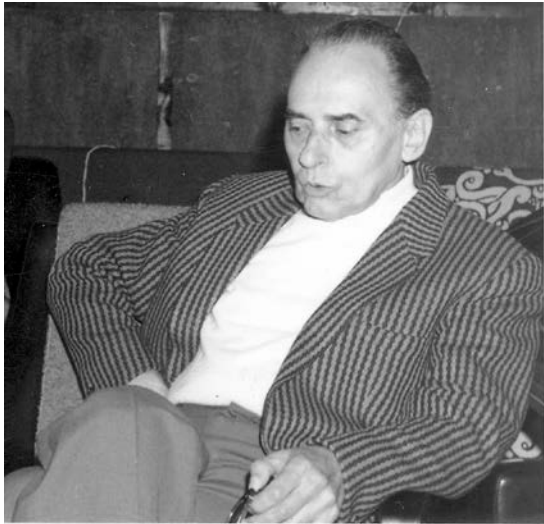
Új Gulliver

Múlt és jelen a színpadon.6 dráma

Kései virágzás. Versek.

A másik kollégámmal, KUTHI ALBERT-tel, az érettségi találkozók sűrűn emlegetett Berci bácsival tanári pályám első napjaiban ismerkedtem meg úgy, hogy tiszteletteljes magázásomra – hiszen pontosan kétszer annyi idős volt, mint én – keresetlen szavakkal küldött el a fenébe. Az itt kezdődő közvetlen hang aztán a kollégiumi studiumi őrzőjáratokon (ahová mellékfoglalkozású nevelőként bejárt), majd a tanári szobában hosszú évtizedeken át folytatódott.

Berci „bácsi” a Gödöllői Premontrei Gimnázium államosítása után jött iskolánkba. Ott

magyar-német szakos civil tanárként tanított és élte vidám agglegény életét. A mi iskolánkban csak orosz szakos tanárra volt szükség. Erre a szakra kellett átképeznie magát, melyre gyerekkori szlovák nyelvi élményei (Selmecebányán született 1910-ben) adtak némi alapot. (Egyébként székely kismemesi családból származott, néha „zrikáltuk” is a „lófő” rangjával.)

A gimnáziumot már Aszódon végezte, az egyetemét Budapesten, a Pázmányon. A háborút csak a végén, néhány hónapra egy különleges egység tagjaként járta meg, akikkel együtt amerikai fogságba esett, amire szívesen gondolt vissza. („Ananászt utoljára nehéz fogságom napjaiban ettem” – jutott eszébe egy kollégiumi ebédnél). A magyar forradalom felrázta a kissé

már apátiába hajló énjét, és a váci Pedagógus Forradalmi Bizottságnak lett választott tagja, aminek következményét (talán Gyalmos segítségével) megúsza. Néhány hétig németet is taníthatott, de utána vissza kellett zökkennie a „tovaris pripodavetyelj” órák valóságába. (Fordításában: „A tanár is pipogya fráter”). Mint nyelvészt érdekelte az orosz nyelv – például a hírhedt „Berija elszemtelenedett” lefordításáról tanakodott gimnáziumi kollégákkal – de a gépiparisták orosz nyelvi tudásában nem hagyott mély nyomot, hiszen heti 2 órában nem lehet nyelvet eredményesen tanítani. Annál inkább emberségével, igazságérzetével és fegyelmelni tudásával. A tantestület ismerte és várta is humoros megjegyzéseit, remek fotóit az iskolai életről (szakkörökről, osztályokról, legjobb tanulóinkról), de néha rejtett képességével is meglepett bennünket. Például akkor, amikor egy buzgó MHSZ-es szakoktató kolléga kivívta egy lőtér megépítésének lehetőségét az iskola alagsorában, és felavatására sor került, a tanári lövészversenyt Kuthi Berci nyerte. (Többen még a táblát sem találták el.)

A forradalom utáni évtizedekben kollégáink többsége szinte kettős életet élt: délelőtt azt tanította amit „kell”, délután viszont családi-baráti körben már úgy beszélgetett, ahogy igazában gondolkodott. Kuthi Bercinél különösen nagy lehetett a kontraszt, egyrészt baráti köre, mely főleg a hozzá hasonló korú gimnáziumi tanárokból állt, másrészt szaktárgya következtében. A fiatalabb korosztályból – büszke vagyok rá – talán csak engem engedett közelebb magához. Így tudtam meg olyan jellemző apróságokat, hogy szinte gyűlölte a televíziót. Pedig az volt a TV-készülékek vásárlásának kora. Ha valamelyik kolléga eldicsekedett vele, Berci eldörmögte a megjegyzését: „Bent van már az ideológia a családban.” Nekem az egyik órákői szünetben elpanaszolta: „tegnap este átmentem egy kicsit beszélgetni Emillel, de rám nyitották a televíziót.” Természetesen neki sem volt hosszú évekig, de aztán „ráfázott”: egy volt gödöllői tanítványa, egy újpesti főorvos, amikor színes TV-t vett, a régit elhozta és ráeröltette egykori kedves tanárára. Berci egy darabig kijátszotta ajándékozóját azzal, hogy be sem kapcsolta, de aztán arra panaszkodott nekem, hogy a főorvos úr „egyre többször kijön Vácra ellenőrizni, hogy nézem-e?” (Úgy látszik, jól ismerték egymást.)

Az amerikai fogság után még hónapokig Németországban csavargott, de később nem akart útlevelet kérni. Én – akit a fene megevett, hogy az engedélyezett 3 éven belül is kimehessek nyugatra, minden érvemet összeszedve agitáltam őt: „Tudsz németül, ott élnek a rokonaid, bele szagolsz egy kicsit a szabadságba” stb. És majd szétrobbantam a válaszára: „De elmegy veled az

egész nyaram.” Évekkel később aztán mégis kiment, sőt bele is jött volna, de egyik kérelmére azt a választ kapta, hogy „kérese nemzetbiztonsági szempontból nem teljesíthető”. Erre aztán nagyon büszke volt. (Ő és a nemzetbiztonság!)

Volt egy mérnök-tanár kollégánk, aki 4-szer vagy 5-ször házasodott, s a feleségek közül több is a mi iskolánk tanulója volt. Erre volt Bercinek egy szeptember eleji megjegyzése: „Hát én most már minden elsős kislánynak kezeit csókolomot fogok köszönni, mert nem tudhatom, hogy melyikből lesz a kolléga felesége.”

Minden értekezleten buzgón jegyzetelt, de nekem elárulta, hogy csak a „nyelvi baromságokat”. Látszólagos szorgalmáért egyszer egy légo parancsnok a többiek előtt meg is dicsérte, pedig ilyen mondatokat írt le a hallott előadásból, mint „A felderítő repülőgépeket felderítő repülőgépeknek nevezzük.” Meg: „Nekünk nem azokra az emberekre van szükségünk, akikre nincs szükségünk, hanem azokra, akikre szükségünk van.”

Szinte minden rendkívüli helyzetre talált humoros megjegyzést, melyeknek csak töredékét írtam le, bár sok maradt még meg az emlékezetemben. Levéltáramban őrzök két idegen kézírású levelet is, melyeknek ő volt az értelmi szerzője; az egyikben a kedves osztályom gratulál nov. 7-e alkalmából a szocialista nevelésükben elért eredményeimért. (Azt hittem első olvasásra, hogy megbolondultak.) A második egy nevemre szóló gyásztávirat, amelyben a vidám legényélet eltemetéséről van szó. Persze mi is ugrattuk őt. Nagyra becsülte egy gimnáziumi tanár barátját, annak sokoldalú tudományos munkája okán. Talán túlságosan is. Mi mindenesetre készítettünk a tanáriban egy imazsámolyt a számára, a falra akasztva az illető kolléga újságban megjelent fényképét.

Berci a 70-es évek közepén ment nyugdíjba, s lakásán még németre tanított (válogatott) gyerekeket. Amikor iskolánkban is lehetővé vált a német nyelv tanítása, kérésemre és már nagyon idősén óraadást is vállalt. A tanítást nem sokáig bírta, de a rendszerváltozásnak még rövid ideig örülhetett. Sokszor gondolok arra, hogy mit szólna most az elmúlt 20 évhez.

Ujvári István

A fotó-szakkör vezetője: Kuthi Albert,
(valamint „sofőrje” és asszisztense, az emlékező sorok írója).

ISKOLÁNK NÉVVÁLTOZÁSAI

60 éves iskolánk a váci és környékbeli közbeszédben, időrendben 3 néven szerepelt: volt „a GÉPIPARI”, majd „a LŐWY”, s jelenleg „a BORONKAY”. Ezeket azonban pontosítani és kiegészíteni illik.

1950. augusztus 15-én a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 21. sz. Általános Gépészeti Technikum néven alapította. 1951. október 1-jétől a KGM fennhatósága alá helyezték. Új neve 8. sz. Gépipari Technikum lett. 1955-től az iskola elnevezése Lőwy Sándor Általános Gépipari Technikum, ami 1973-tól Lőwy Sándor Ipari Szakközépiskola névre változott, és apróbb módosításokkal maradt a rendszerváltozásig. Ekkor egyetlen tanévig, Váci Ipari Szakközépiskola néven szerepelt, majd az 1992/93-as tanévtől iskolánk hivatalos neve Boronkay György Műszaki Középiskola, mely név később „és Gimnázium” szavakkal bővült. Jelenleg a teljes név: Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium.

Tiszteletben tartva öregdiákjaink nosztalgikus érzéseit, akiknek az iskolához fűződő emlékei még nem az új névadóhoz kötődnek, elmondjuk, hogy – míg a régi neveinket főhatóságaink erőltették ránk – a jelenlegit mennyire demokratikus körülmények között választhattuk.

Egy iskola névválasztási szabályait nem határozza meg törvény, ezért néhány alapelvet tantestületi beszélgetések (viták) során magunknak kellett felállítani. Végül 5 kérdést tettünk fel, majd válaszoltunk is ezekre:

Kell-e mindig névadó? Ha igen, az személynév legyen-e? Kevésbé közismert személy is elfogadható? Ha igen, életműve, munkássága egybeessen-e az iskola szakjellegével? Kik válasszák meg a névadót?

Válaszaink pedig ezek voltak:

A névválasztás azoknál az iskoláknál lényeges, amelyek fel akarják oldani a szürke egyformaságot, és a név segítségével szeretnék elérni sajátos profiljuk kihangsúlyozását. Személynév adásának előnye, hogy a névadó életútja, munkássága, nevelési szempontból jól felhasználható. Hátránya: a változó történelmi értékelés megkérdőjelezheti jogosultságát. Kevésbé közismert személy is elfogadható, ha tanulója, tanára volt az iskolának, vagy legalább valamilyen szállal kötődik városához. Ilyenkor életrajzában részletes feltárással a nevelés- illetve a helytörténet gazdagodhat. Lehetőleg a névadó munkássága essen egybe az iskola szakjellegével. A javaslatot a közvetlenül érdekelték (az iskola tanulói, szülei, valamint a tanárok) tegyék meg, az elbírálás joga az iskola fenntartójáé.

Hogyan választottunk névadót 1992-ben?

Ez az öt alapelv sok-sok beszélgetésben és vitában, hosszú hónapokon át kristályosodott ki. Számos javaslat megtárgyalása, majd elvetése vezetett a leginkább megfelelő megoldáshoz.

A tantestület túlnyomó többsége *akart* új nevet. Valóban: az olyan iskola, amely az oktatásügyben akkoriban szinte egyedül objektívnek tartott mérce, az egyetemi felvételi arányszámok terén megelőzi az ország összes gépészeti és villamosipari szakközépiskoláját, nem lehet név nélküli. De majd a név *különbözteti* meg a Váci Ipari Szakmunkásképző Iskolától is, mely szintén rendelkezik szakközépiskolai osztályokkal. Nem volt kérdéses az sem, hogy személynevet válasszunk, bár sok vita volt az országosan és a csak szűkebb pátriánkban ismert személyekre tett javaslatok körül.

Érdekes volt a helyzet két országosan ismert s bizonyos helyi vonatkozásokkal is rendelkező személynévvel kapcsolatban: Öveges József a váci piarista gimnáziumnak volt tanára,

az összekötő kapocs így a „genius loci” lehetett volna egy közösen használt iskolaépület révén. Görgey Artúr is felvetődött, akinek neve sokszor szerepel a szabadságharcbeli Váccal együtt, s a közeli Visegrádon élt haláláig. Történelmi értékelésének tisztázatlansága azonban heves ellenállást váltott ki a tantestület egy részéből. Mások erőteljesen ragaszkodtak ahhoz, hogy a névadó *műszaki ember* legyen. Így elfogadták volna Kempelen Farkast vagy Baross Gábort annak ellenére, hogy váci vonatkozású életrajzi adataikról nem tudunk. (Déry, Bláthy, Zipernovszky, Bánki, Jedlik, Kandó nevét már régóta viselik szakközépiskolák, így ezek szóba sem jöhettek.) Mindezek egybevetésével, tantestületi és tanulói véleményeket összegezve négy név került a javaslatok közé: Kempelen Farkas, Deák Ferenc, Baross Gábor és Öveges József. Ekkor – kissé magam is bizonytalanul – felvettem az 1981-ben elhunyt Boronkay György kollégánk nevét, akiről az érettségi találkozóknak öregdiákjai évtizedek múltán is nagy szeretettel beszéltek. Szakmai tudása, precizitása, mély humánuma 25-30 év távlatából is a legelső között élt egykori tanítványai emlékezetében és szívében. Márpedig azt a tanárt, aki ilyen hatást tud elérni, legalább azzal kell megtisztelnünk, hogy a javaslatok közé felvesszük még akkor is, ha nem láttunk sok esélyt arra, hogy a jóval ismertebbek mellett őrá szavazzanak.

Megállapodtunk abban is, hogy a szavazást a szülők osztályszülői értekezleten, a tanulók osztályfőnöki órákon, a tanárok tantestületi értekezleten bonyolítják le. Így is történt, és már az első eredmény is meglepetés volt: a szülők szavazásakor kiemelkedő többséget, 44%-ot kapott egykori kollégánk, míg a maradék 56% négyfelé oszlott. Az történt ugyanis, hogy az egykori Boronkay - tanítványok közül sokan voltak az akkori tanulók szülei, akik saját élményeikkel fűszerezve lelkesítették a többieket Gyuri bácsi mellett. Még inkább meglepődtünk, amikor a tanulóifjúság körében megisméltődött a helyzet, jóllehet ezek a gyerekek már csak tablóképekről ismerhették őt, vagy szüleiktől hallhattak róla. Ezek után mi sem volt természetesebb, hogy tantestületünk, melynek körülbelül jó része szintén tanítványa vagy kollégája volt Gyuri bácsinak, örömmel adta rá szavazatát. De hátra volt még a legnehezebb: a városi képviselőtestület meggyőzése. Bár az Oktatási Bizottság támogatta a javaslatot, volt akkor egy Névadományozási Albizottság, amelynek ellenvetései közül egyet azért el kell fogadni: Boronkay György nevét kevesen ismerik még a városban is. A hivatalos névfelvétel sikere tehát azon múltott, hogy ezt az „érvet” szét tudjuk-e zúzni, azaz: meg kellett teremteni a BORONKAY – kultuszt.

Volt tehát névadónk, méghozzá egy kedves kollégánk, s ezzel a választással példát is mutattunk több váci iskolának. Azóta a sor folytatódott: ma már van Király Endréről, Simon Antalról, Bernáth Kálmánról és Pikéthy Tiborról, azaz: egykori tanárúkról, igazgatójukról elnevezett iskola Vácon.

Ki volt Boronkay György?

Akiket tanított, áradoztak róla, s ezek az emlékek az előző lapokon olvashatók is. Nekem felejthetetlen volt az a szűk évtized, amely alatt a tanári szobában, a közös lyukasórákon beszélgethettünk. Szórta az élettapasztalatából eredő, nevelő célzatú tanácsait nekem, a fiatal kollégának, amelyeket én is igyekeztem később továbbadni. Így például azt, amikor titokban pályakezdő kollégáimat vizsgálgattam, hogy melyikből lesz jó tanár évek múlva, a vitathatatlanul első szakmai tudáson kívül még kettőt kutatok: az emberszeretetet és a „tanítási szenvedélyt”, rövidebben: a pedagógiai temperamentumot. S ezeket a kritériumokat nem utolsó sorban a Gyuri bácsival egy tantestületben eltöltött évek alatt, az ő példája nyomán szűrtem le. Aki ilyen „magister totus animi” – lélekből való egész tanár volt.

Ujvári István

ISKOLAÉPÜLET – ÜGYEK A 90-ES ÉVEKBEN (Történeti összefoglalás)

Az iskolánk fél évszázados működésének legkritikusabb időszaka 1991 ősztől 2003 szeptemberéig tartott. Ebben az évtizedben zajlott le az iskolának a belvárosból – a keletkezési helyéről – város kisváci szélére való kiköltöztetése, az új épület felépítése, berendezése, birtokba vétele, és az új helyen a megváltozott feltételekhez igazodó működési rend kialakítása.

A folyamatot Vác Város Önkormányzata és a Kegyes Tanítórend Magyar Tartománya között 1992. május 28-án aláírt megállapodás indította el.

A megállapodás alapját az egyházi ingatlanok tulajdonjogának rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. tv. képezte, amely szerint a szerzetesrend visszaigényelte, Vác Város Képviselő-testülete pedig visszaadta a Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium által 1950 óta használt, az önkormányzat tulajdonát képező ingatlanok nagyobbik részét.

A törvény által érintett területek: a volt Piarista Rendház és Novíciátus, valamint az egykori Kegyes Tanítórendi Főgimnázium épülete.

Bartos Ferenc polgármester és dr. Jelenits István tartományfőnök aláírásukkal hitelesítették a megállapodást, amely kimondta, hogy a visszaigényelt épületek kiköltözését a 160 fős kollégium kezdi meg már 1994-ben, majd a 800 tanulóknak helyet adó iskolaépület átadására ezt követően 1997-ben kerül sor. A megállapodás leszögezi, hogy az ingatlan Piarista utca felőli frontján lévő Tanműhely épülete a később kijelölésre kerülő úszótelekkel együtt az önkormányzat tulajdonában marad, és az iskola fogja használni. A felek megállapodásban rögzítették azt is, hogy a visszakért ingatlan átadásának előfeltétele a város kártalanítási igényének teljesülése lesz.

Mádl Ferenc oktatási miniszter a két fél között létrejött megállapodás alapján 1994 májusában meghozott határozata az iskola és kollégium épületének kiváltása s kártalanítása mellett rendelkezett a Madách Imre Gimnázium, valamint a Bernáth Kálmán Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola kiköltöztetéséről is. A kártalanítási összeget 520 millió forintban határozta meg. Ebből az összegből kellett volna megépíteni az egyenként 6-700 tanuló magába foglaló három középiskolai épületét, és létesíteni 160 kollégiumi férőhelyet.

A Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztere, Für Lajos még 1992 decemberében levélben értesítette a város polgármesterét, hogy a kormány engedélyezte a Magyar Honvédség számára fölöslegessé vált – két éve üresen álló – váci Esze Tamás Laktanya városi önkormányzat részére történő átadását ellenérték fizetése nélkül. A miniszter egyben reményét fejezte ki, hogy ezzel a gesztus értékű kormánydöntéssel – a Madách Imre Gimnáziumnak laktanyában való elhelyezésével – enyhülni fog a város egyházi ingatlanok átadásával kapcsolatban keletkezett gondja.

Az Oktatási és Művelődési Bizottság, majd ezt követően a képviselő – testület 1995 januárjában döntött arról, hogy a laktanya területén fogja elhelyezni a Madách Imre Gimnáziumot,

Az új kollégium épületegyüttese

és a Boronkay kollégiumát. Ezzel a határozattal egy időben – váci fellebbezésre – a Legfelsőbb Bíróság döntésének megfelelően a kormány utasította az érdekelt feleket - a város és a szerzetesrendet -, hogy tárgyalják újra a Konstantin tér 6. alatti iskolaépület kártalanításának ügyét, és állapítsák meg a kártalanítás összegét s az ingatlan átadásának idejét.

A város polgármestere és az iskola igazgatója a képviselő – testület felhatalmazásával 1998-ban a Miniszterelnöki Hivatal címzetes államtitkárával egyeztettek, majd a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Egyházi Kapcsolatok Titkárságával 2000-ben kötött megállapodást a kormány 1088/2000 (10. 31. számú) határozatával elfogadta.

A kormányhatározat kimondta, hogy az önkormányzat a Vác, Konstantin tér 6. szám alatti ingatlan tulajdonjogát átadja a Piarista Rend Magyar Tartománya részére. A Boronkay mint

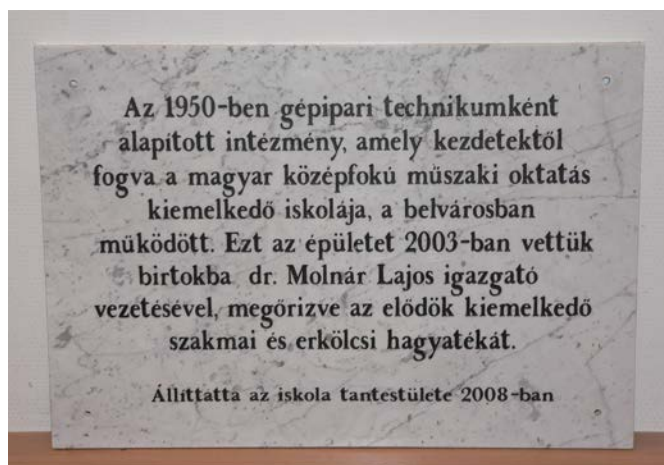
használó, a teljes ingatlant 2003. augusztus 1-ig köteles kiürített állapotban átadni, és ezzel egy időben az iskola új helyére költözik. a kártalanítás összegét a bíráló bizottság 1,2 milliárd forintban határozta meg, vagyis az állami költségvetés ennyi összeget biztosított négy részletben az iskolaépület megépítéséhez.

Az iskola és Vác városa szempontjából ekkor következett el annak a nagy fontosságú kérdésnek az eldöntése, hogy a kártalanítási összeg felhasználásával a város melyik területére helyezték el az iskolaépületet, figyelemmel a bejáró tanulók nagy számára, a tanműhely épületének helyére és a későbbi fejlesztési lehetőségek biztosítására. Az érintett bizottságok (művelődési, városfejlesztési, pénzügyi, gazdasági stb.) az ősz folyamán többször napirendre tűzték az iskolaépület elhelyezésének ügyét. Az elhangzott vélemények, különböző érdekek és elképzelések alapján a döntéshozók két markánsan elkülönülő álláspontra jutottak. Egyik csoport a laktanya területére való telepítés mellett érvelt, és követelte ennek megvalósítását. A másik a városban maradás lehetőségét mérlegelte és kereste. A két csoport között az ellentét kibékíthetetlennek tűnt. Az esetleges helyszínek között felmerült a városi könyvtárépület különböző cserékkel való kiváltása, vagy a Vörösház iskolai célra való hasznosítása is. Ebben az időben határozták el a csődbe jutott Senior Kötöttárugyár tulajdonosai, hogy a gyárat felszámolják, és a gyár egész területét a rajta lévő épületekkel együtt értékesítik. A gyárat felszámoló és az értékesítéssel megbízott ingatlan közvetítő az iskolánál és a város vezetésénél kezdeményezte, majd egyre inkább sürgette a terület egészének vagy egy részének megvételét a Boronkay elhelyezésének céljából. Az árajánlat nagyon kecsesítő volt. Az eladásra felkínált ingatlanrész megfelelő átalakítással kiválóan alkalmasnak tűnt oktatási célra. A kártalanítási összeg bőven fedezte volna a terület megvásárlását, a meglévő épületek egy részének iskolai célra történő átalakítását és új épületrészek megépítését is. A terület nagy előnye, hogy egy-két percre van a busz- és vasútállomástól, ami kimondottan alkalmassá tette olyan intézmény elhelyezésére, ahol sok a vidékről bejáró tanuló.

Egyre többen tiltakoztak Vácon a város fontos középiskolájának a település periferiájára költöztetése ellen. A tiltakozók aláírásgyűjtésbe kezdtek, elsősorban a szülők, az iskola baráti köre és sok, közvetlenül a témában nem érintett váci állampolgár. Közel háromezer aláírás gyűlt össze, amit átadtak dr. Kovács Tibor jegyzőnek. A vita ezt követően a körül forgott, hogy kiírható-e ebben a kérdésben a népszavazás. A képviselőtestület nagyobbik fele – elsősorban a jobboldaliak – arra való hivatkozással, hogy a helyi rendelet tiltja a népszavazás kiírását, a kezdeményezést elutasította. Ezt követően arról folyt a vita, s feszültek egymásnak a képviselőtestület jobb- és bal oldalán elhelyezkedők, a helyi rendelet milyen módon és mértékben törvénysértő, vagyis mennyire mond ellent az Önkormányzati Törvénynek. A Közigazgatási Hivatal utasította a képviselő-testületet a törvénysértő helyi rendelethez megváltoztatására. A testület a felszólításnak nem tett eleget. Az ügy az Alkotmánybíróságot azért nem járta meg, mert az új képviselőtestület 2002-ben az alkotmánysértő §-át a helyi rendeletről törölte.

A Boronkay épületének helykijelölésével a képviselőtestület először a 2000. október 9-i ülésének napirendjén foglalkozott, ám mégsem döntött az új helyről, mivel az előkészítő munkacsoport még nem fejezte be tevékenységét.

Az iskola végleges helyének kijelölésére, a tervek megrendelésére és a beruházási program elfogadására, s az ehhez szükséges végleges döntések meghozatalára a 2001. január 15-én megtartott testületi ülésen került sor. A testületi ülést megelőzően bizottsági üléseken hosszan tartó vita után két képviselői indítvány született. A képviselőtestület döntése értelmében a

Boronkay 1950 óta használt épületét a megállapodásnak megfelelően 2003. augusztus 31-ig visszaadja eredeti tulajdonosának, a Piarista Szerzetesrendnek. Ekkorra megépül az Iskolavárosban, a Németh László utca és a Duna-part közötti területen a 6200 négyzetméter alapterületű, 24 tanulócsoport befogadására és elhelyezésére szolgáló középiskolai épület.

A testületi döntés értelmében a beruházás összege a rendelkezésre álló 1,2 milliárd forintot nem haladhatja meg. A beruházás előkészítésére a szükséges építési tervek elkészítésére a Budai Építész Műhely Kft. kapott megbízást Kóris János Ybl-díjas építész vezetésével.

Így ért véget az iskola közel másfél évtizedig tartó küzdelme a megmaradásért, önállóságának megőrzéséért, biztonságos és kulturált elhelyezéséért.

dr. Molnár Lajos

Az új iskolaépület kb. 3 km-re került az eredeti helyén maradt tanüzemtől

BORONKAY GYÖRGYRE EMLÉKEZŐ ÜNNEPI BESZÉDEK

Szeretett Gyuri bácsink!

Most bizonyára valamelyik égi tanári szobából nézel le ránk, azzal a szelíd mosollyal, amit ezen a földi képmásodon a művész úr oly sikeresen örökített meg. Talán szokásos szerénységeddel dörmögöd: „Miért kellett ennyi embert összecsődíteni a névnapomon?” Hadd válaszoljak akkor hát: Jöttek ők maguktól is, az első hívó szóra. Zömében volt tanítványaid és kollégáid, meg ezeknek a gyerekei, tanítványai. Kisebb részben pedig azok, akik arra szeretnének választ kapni: mi lehetett a Te emberi, tanári nagyságod titka, amely 3 évtized után is úgy hat, hogy 1300 ember Téged kíván iskolája, munkahelye névadójának. Hiszen nem történik ez gyakran: inkább közismertebb személyt választanak.

Számomra jutott az a megtisztelő feladat, hogy megpróbáljak válaszolni erre. Azon az alapon, hogy valamikor kb. 1 évtizedig együtt taníthattam Veled, beszélgethettünk az akkori tanári szobában a közös lyukas órákon. Amikor felelevenítem ezeket az emlékeket, különösen három vonásodra emlékezem: mérnöki precizitásodra, a tanári hivatás szeretetére, valamint mély humánomodra.

Emlékszem, amint túhegyesre faragott ceruzáiddal írtál a műszaki tankönyvek sorai közé: javítottad a pontatlan definíciókat, a magyartalan stílust, az összecsapott leíró részeket. Én akkor még szent borzadállyal figyeltem ezt, mert a tankönyvet pályakezdőként, kevesebb tapasztalattal olyan műnek tekintettem, melyen egy betűt sem szabad változtatni. Aztán csörrent a telefon, s Te nem a szokásos egyszavas „halló”-val jelentkeztél, amely után még néhány kérdéssel kell tisztázni a beszélő személyét, hanem így:

„Löwy Sándor Gépipari Technikum, tanári szoba, Boronkay György mérnök. Tessék.” Ezt a – minden területen megmutatkozó – pontosságodat úgy tudtad tanítványaidra átörökíteni, hogy a Műegyetem Gépészmérnöki Karának folyosói – ahová mindig a legjobb rajzokat állítják ki – abban az időben Boronkay-tanítványok házi tárlatai voltak. S még ma is erre emlékeznek sokan.

A minap írta levelében az egyik főmérnök, volt tanítványod: „Diákjait arra okította, hogy a műszaki embernek soha nem szabad a fejében lévő ismeretanyagot a gyakorlatban úgy felhasználni, hogy azt előzetesen a szakirodalomban ne ellenőrizze.”

A mérnök tanároknak két, külön – külön is egész embert kívánó hivatást kell ötvözniük, s ez nem mindenkinek sikerül. Az aránytalanság egyiknél alkotó szellemű, de magyarázni nem tudó, másiknál elszürkült, fantázia nélküli „mintatanár” típusú produkál. Nálad a „tanári rész” is méltó volt a mérnökihez. Kezdődött azzal, hogy annyi tapasztalat birtokában is készültél minden órádra. Vallottad, hogy ez az egyik legnagyobb örömed. Nem engedted, hogy a tananyagot őrző agy, mint az álló tó, bebékanyálasodjék. Aki készül, az mindig jobban és másképpen tanít. Ezért szinte újra teremtetted az órádat. Ha talán nem is lázat, de hőemelkedést bizonyára érezhettél tanítás előtt. Így váltak óráid olyan lendületessé, temperamentumodtól átfűtötté, amelyet egyaránt említ tanítvány és szakfelügyelő. Így alakulhattak ki azok a színes krétával készített táblavázlataid, amelyek ebben a műfajban műalkotásszámba mentek, s valamennyit le kellett volna fényképezni az utókor számára, egy jó műszaki tankönyv céljaira. A mai tanárok nagy része – zsebében a diplomával s a jól elsajátított tárgyi tudással – csak arra törekszik, hogy minél kisebb energiával oldja meg ugyanazt a feladatot. Kialakítja a maga oktatási stílusát, az alapvető nevelői fogásait, nemegyszer trükkjeit ennek érdekében. Te éppen az ellenkezőjét tetted: olyan megszállottsággal terveztél, majd óriási energiával vezetted le az órádat (erről az igazgatói,

szakfelügyelői óralátogatások jegyzőkönyvei tanúskodnak), hogy nagyon gyakran láttalak fáradtan belépni a tanári szobába. De a következő órán már ismét kezdődött ez az önmagadat átadó lángolás, mellyel nemcsak arra az órára, hanem egy életre izzásba tudtad hozni a tanítványlelkeket.

Jó tanár senkiből sem lehet emberszeretet nélkül. Ezt éreztük valamennyien. Rajtad, akik közeledbe kerültünk kollégaként, tanítványként. Hiába titkoltad, zárkózottságba burkolózva. Pedig voltak, lehetek rossz tapasztalataid, hogy csak azokat említsem, akik Szolnokról elüldöztek, vagy azt az igazgatót, aki mániákusan szorgalmazta a nyugdíjazásodat, míg az akkori „nagyfőnök”, akihez hasonló hatáskörű talán nincs is a mai iskolarendszerben, le nem állította az illetőt ezekkel a szavakkal: „Gyuri bácsi pedig addig tanít, amíg akar.” S amikor csodálkozva kérdeztem, hogy honnan vagy ilyen jóban ezzel az „élet-halál” urával”, Te szerényen válaszoltál: „Szolnokon tanítottam őt. Egyszer meg is buktattam.”

Sűrűn előfordult az is, hogy a diákok az utcán találkoztak Veled, s Te két bevásárlószatyrot cipeltél. Amikor köszöntek Neked, az egyik szatyrot átvetted a másik kezébe, hogy a kalapodat megemelhesd a kisdíákok előtt. Így tisztelted, szeretted tanítványaidat. Akik szinte rajongva beszélnek Rólad, most 20-30 év távlatából is, kedves-tisztességtelen megszólítással, Lexi bácsinak becézve, mely név általánosan ismert volt és csak az osztja ketté az öregdiák közvéleményt, hogy ez a szó az élő, két lábon járó LEXIKON-nak szolt-e, vagy kedvenc kifejezésedet, a LEX MINIMI-t idézi-e.

Bizonyára lesznek, akik hiányolják ebből a megemlékezésből életrajzi adataidat. Álljon itt inkább egy költői négyesor:

*„Ha tudni akarod, ki voltam,
Ne keress rólam adatot.
Az életet átrobotoltam,
S éltem, ahogyan adatott.”*

Helyettük inkább jellemvonásaidból azt a hármat emelném ki, amelyeket akár üzenetként is felfoghatják azok a mérnökstanárok, akiket Te tanítottál meg a szakma- és emberszeretetre, s akik most a mi tantestületünk „műszaki kentaurjai”. Ez a három jellemvonásod: optimizmusod, takarékoságod és sokoldalúságod.

Honnan lehet tudni, hogy annyi magánéleti keserűség dacára is optimista alkat voltál? A recept egyszerű, mindenkinek ajánlható: ha valakiről meg akarjuk tudni, hogy optimista-e vagy pesszimista, tereljük a szót a pedagógiára úgy, hogy az illetőgyanút ne fogjon. (Egyébként Németh László ajánlja ezt a módszert.) Hát Nálad, Gyuri bácsi, nem volt szükség ilyen alakoskodásra: minden megnyilvánulásod azt mutatta, hogy hiszel a gyerekek nevelhetőségében. (Lehet, hogy a felnőttekben már nem, s ezért nem is vállaltál órát soha az esti és levelező tagozaton.)

Takarékosságodra példaként hozható fel, hogy az elhasznált gyufaszálakat mindig visszatetted a gyufásdobozba. Tanítványaid még arra is emlékeznek, hogy elmondtad nekik: mennyi megtakarítást jelentene az országnak, ha ezeket valamilyen módon összegyűjtenék. Ma már talán mosolygunk ezen, pedig csak a „szemléltető eszköz” változott. Ha itt lennél köztünk, bizonyára a pazarlásnak a különféle megnyilvánulási formái adnák példáidat, s puritán életviteled is serkentene bennünket a takarónkig való nyújtózkodás betartására.

Ha valakiről azt látjuk, hogy a szakma a „kisujjában van”, ne tételezzük fel a szakbarbárságot. Sőt, legtöbbször az ellenkezője igaz. Hiszen a tökéletes tudásanyag birtokában az embernek több ideje, energiája jut egyebekre is. Így volt ez Nálad is. A matematika és a magyar nyelv összekapcsolására sokszor eszembe jut az a javaslatod, hogy a szorzandó, a szorzó és a szorzat analógiájára helyesebb lenne osztandó, osztó és *osztatot* mondani, a jelenlegi, a fogalmat zavaró „hányados” szó helyett. S azon sem kellett volna meglepődnöm, hogy egy akkortájt megjelent tudományos bestseller, a Kettős spirál c. könyv felkutatására kértél meg. A sport is érdekelt, de ez érthető: fiatal korodban aktív sportoló, birkózó voltál.

Végezetül néhány szót az iskoláról, hiszen a szoboravatás egyúttal iskolai névadó ünnepély is. Te, kedves Gyuri bácsi, a szolnoki Szamuely Tibor Gépipari Technikumból jöttél a váci Lőwy Sándor Gépipari Technikumba. Elszomorító még kimondani is ezeket az iskolákra erőszakolt neveket. Az utóbbi – hála Istennek – néhány hónapja már a Te becsületes, magyar nevedet viseli. De ez az iskola ma már más, mint a Te idődben. Mint ahogy nem lehet kétszer ugyanabba a folyóba lépni, a Lőwy Sándor Gépipari Technikumot és a Boronkay György Műszaki Középiskolát is csak jobbra az emlékek kapcsolják össze. Ez már egy másik iskola. Kétszer akkora tanulói, és ennél is nagyobb arányú tanári létszámmal, demokratikusabb és előrelátóbb vezetéssel. Kevesebb osztályban tudnád tanítani kedvenc témádat, a fogaskerekeket, mert a gyerekek inkább a számítógépekkel és a mikroelektronika csodálatos világával foglalkoznak. A folytonosságot ugyan képviseli még néhány megöregedett kollégád és sok mérnök-tanár tanítványod, de azt még nem látni, hogy melyik tud majd közülük a nyomodba lépni. Nincs már mindenható KGM, de a változás nehézségei, gyötrelmei így is elértek bennünket is.

Szerencsére azonban fejünk és ezzel együtt az eszünk még a helyén van, ami sok, elkövetkezendő nehézségen átsegíthet.

Emlékezzünk hát valamennyien az iskolára, különösen erre az iskolára, néhány sort kölcsönvéve a költőtől:

*„Az Isten áldja meg az iskolát.
Mely minden évben meghal, s él tovább*

*Az Isten áldja meg a padokat,
A tízpercet, mely derűt adogat:*

*A padlót, a plafont és a küszöböt,
A térképet a katedra mögött.*

*A bizonyítványt, jót, elégtelent,
Mely mindent, s mégis semmit sem jelent*

*Azt, aki kérdez, s azt, aki felel.
Ifjúságunk ne múljon soha el.*

*Az Isten áldja meg az iskolát.
Azt, aki belép és azt, ki megy tovább.”*

(A Boronkay-szobor avatásán, 1993. április 24-én elmondta Ujvári István, az egykori kolléga)

Hölgyeim és Uraim, tisztelt ünneplő Közönség!

Az elmúlt percekben elhangzó visszaemlékezések bepillantást engedtek az 50 esztendőskorú iskola, a közös Alma Mater múltjába, lefűjva az évtizedek porát szívet melengető emlékekről, felidézve kedves arcokat, amelyek valamikor tudományra, tisztességre tanítottak és jóra intettek. Akik már valahol a mennyei katedrán kérdeznek, vagy éppen számot adnak saját viselt dolgaikról. Magvetők voltak ők, amíg itt voltak, s immár kérébe költettek maguk is. Mit kívánhatunk nekik mást, mint azt, hogy ne találtassanak könnyűnek a mennyei megmérettetésnél!

Hallhattunk szép gondolatokat, számvetéseket, amelyek – és ez nem is baj, ez így jó, így természetes – nem feltétlenül tárgyilagos értékelések, elemzések, hanem bizonyosan az

emlékőrzők lelkében, mint a kisgyermek nadrágjának zsebében sokáig őrzött, forgatott kavicsok, fényesre csiszolódtak.

Hallhattunk szép gondolatokat, számvetéseket, amelyek – és ez nem is baj, ez így jó, így természetes – nem feltétlenül tárgyilagos értékelések, elemzések, hanem bizonyosan az emlékőrzők lelkében, mint a kisgyermek nadrágjának zsebében a sokáig őrzött, forgatott kavicsok, fényesre csiszolódtak.

Legszebben talán Arany János fogalmazta meg ezt, midőn a saját iskolájáról írt:

„Nőttön nő tiszta fénye, a mint időben, térben távozik.”

Így működik – és jól működik – az emberi emlékezés. A rosszat, a fájót kiszórja, hogy több hely maradjon a szépnek, amelyet aztán a múltó évek még szebbé növesztenek. S mint ahogy a gyermek szülőanyját sem illeti bírálattal – noha tudja róla, hogy természetesen az sem hiba nélkül való – így szellemi édesanyjához, sőt mivel ebből a testi édesanyjától eltérően többet is magáénak vallhat, szellemi Alma Matereihez mindenkor hű marad, azokra mindig szeretettel gondol, róluk mindenütt tisztelettel szól.

Amikor így az érettségi vagy a képesítő vizsgák előtt az utolsó napokat, utolsó órákat éljük meg az útnak indulókkal, mindig felidézek nekik egy régi – régi történetet. E történet arról az 1964-ben született Grassalkovich Antalról szól, akinek unokája a gödöllői Grassalkovich kastély ura volt.

Arad, majd Nógrád vármegye főispánja, a Duna-Tisza közének akkoriban leggazdagabb földbirtokosa Pécssett a ferenceseknél végezte iskoláit, ahol az akkor még szegény, de törekvő ifjú a rend kegyelemkenyerén élt kosztos diákként. Úgy mondják, főispán korában is ott állott az asztalán három cserépedény az aranykelyhek és ezüstkancsók között. Az a három cserépedény, amelybe egyszerű ételét és italát kapta a szorgalmas és tehetséges ifjú. Ott állottak, hogy soha, egyetlen pillanatra el ne feledje, honnan indult el, és kik bocsátották útjára.

Köszönet hát a táplálékért, az útravalóért, amit a fél évszázados iskola adott!

És amikor a köszönet elhangzik, az ember felteszi magában a kérdést: Mi is tulajdonképpen az iskola? A padló, a plafon, a küszöb, vagy a térkép a katedra mögött?

Gárdonyi Géza írja az Egri csillagokban, hogy

„mert a falak ereje nem a kőben vagyon, hanem a védők lelkében...”

Mi tehát az iskola? Igen egy kicsit a padló, egy kicsit a plafon, a küszöb, a padok, meg a védelmet nyújtó falak is. De az iskola lelkekből épül, és a szellemisége a kötőanyaga. Várrá, erődítménnyé lesz, amelyet azonban nem sziklasáncok védenek, hanem Jókai szavaival: *„ereje a szellem és a tudomány”*. Ez védi őt és ezt védi ő.

Az iskola ismeretet ad, az ismeretben tudást, amelyet a múltó idő bölcsességgé érlelhet. És mindennek fundamentuma az emberarcú fegyelem.

Az iskola együtt, egyszerre, egyidőben az állandóság és a változás, mely minden évben meghal, s él tovább. Az oktatási intézmény akkor válik iskolává, amikor kialakítja és ápolja a csak őt jellemző hagyományait, amikor nem egy a sok közül, hanem egyetlen és összetéveszthetetlen a többivel és ez az egyediség szellemiségében rejlik. Az iskola nem a kor divatját követi csapongva, hanem fejlődésének íve van. Miközben őrzi hagyományait, befogadja az újat, ha abban érték rejlik.

Hiszem, hogy ez az iskola, amelynek itt és most félszázados múltjára emlékezünk, bír a felsorolt ismérvekkel. Tanúi ennek azok, akik előttem szóltak és a többi, közel kilencezer volt diák, akik itthon vagy az ország határain túl, legkülönbébb módon, közvetve vagy közvetlenül merítenek abból, amit falai között kaptak. S mint ahogyan gyümölcseről ismerni meg a fát, úgy tanítványairól az iskolát.

Mindezeknek tartópillérei pedig az iskola mindenkori tanárai, akikre rábízott, hogy őrzők legyenek a strázsán. Feladatukat legszebben talán a több száz esztendőn át a nemzet

lámpásaiként világító ősi református kollégiumok rektorainak esküje önti szavakba, amelynek egy részlete így hangzik:

„... Szentül és igaz hittel fogadom, hogy ennek az oskolának megmaradására, növekedésére és épülésére egész erőmmel, tehetségemmel, jólélekkel vigyázok és abban a reám bízattatandó tanulókat tisztességes tudományokra tanítom, mind jó erkölcsre, ... és valóságos kegyességre szorgalmasan oktatom, és amellet a fenytékben a mértékletességet követem és azt fogadom, hogy nem komor, haragos, veszekedő, kegyetlen, hanem engedelmes és szelíd lések, és az időmet nem heveréssel, vendégeskedésekkel, tobzódásokkal, ide s tova való járással, gyanús társalkodásokkal, s felettébb való előmenetelemnek vadászásával, hanem a reám bízattatandó munkával és tanítással töltöm.”

Ebből sem elvenni, sem ehhez hozzátenni semmit nem lehet. Több mint egyszerű esküszöveg ez, ez hitvallás, amelyet szakmájától, hivatásától függetlenül mindannyiunknak lelkünkbe kellene zárni, és dolgainkban követni!

Tehát nem karierről, nem önmegvalósításról szól. Ez szolgálatról és az önfeláldozásról beszél ...

Szolgálatról és önfeláldozásról, amelyek a karrierrel és az önmegvalósítással ellentétben úgy teszik nagygyá az egyént, hogy eközben a köz, a nemzet is gazdagodik.

A tanító ember munkája számomra leginkább talán a harangöntőjére hasonlít. Több mint szakma, több mint tudomány, egy kicsit művészet. Embert formál, lelket hangol. Tevékenysége nem néhány percre, néhány órára vagy napra hat, hanem évekre, évtizedekre szól. Mindkettőt türelmes szenvedéllyel lehet csak végezni. Türelmes szenvedéllyel, akkor is, ha – mint jó harangöntő – tudja az ember, hogy talán sohasem fogja meghallani annak kondulását, hiszen úgyszem saját használatára önti ...

Fél évszázadra tekintünk vissza most. Az ember életében ez a delelőn túli esztendőket jelenti, egy iskola valahol itt hagyja maga mögött gyermekeveit és lép át ifjúságának idejébe.

Köszöntsék hát őt Arany János Domokos napra című versének sorai:

*„Serdülj, kedves ifjú – még egyszer a kelyhet! –
Nőj eléggé nagyra – betölteni helyed!”*

Adja isten, hogy majd az új évezredben is betölthesse nemes küldetését, hogy kiművelt, szépre és jóra nyitott szívű ifjúsággal gazdagítsa nemzetünket, ezer esztendő magyar hazánkat.

(Az 50 éves iskola jubileumi ünnepélyén elmondta Kovács Kálmán mérnök – tanár)

Tisztelt Vendégeink, kedves Kollégák, Diákok!

Különleges alkalommal köszönhetem Önöket az immáron hagyományosnak nevezhető szent György naphoz kötődő rendezvénysorozatunk mai állomásán, hiszen itt vagyunk a Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium aulájában, alig pár méterre a nemsokára elhelyezésre kerülő Boronkay György hamvaitól.

E rendhagyó esemény inspirált arra, hogy elgondolkodjam, mit is jelent ez a név: Boronkay György. Így együtt ez a két szó. Mert ha egy kisgyermek azt mondja: „éhes vagyok”, nem kell az édesanyjának lenni ahhoz, hogy értsük, miről beszél, mit akar. De vajon mit jelent a fent említett két szó a most ide járó diákok számára? Mit jelenthet az ő szüleiknek, nagyszüleiknek? Mit jelent azoknak, akik a közelmúltig nem is hallottak róla? Mit jelent azoknak, akiket még tanított is e név viselője?

Matematika tanárként gondolatban halmazábrákat készítettem. Emlékeznék, olyan formátlan karikákat, vagy ahogy a diákok nevezik: egymásba lógó krumplikat. Minden előbb említett csoporthoz tartozott egy-egy karika. Majd elkezdtem beírogatni az egyes csoportokra leginkább feltételezhető válaszokat. Ezek között volt például ilyen: egy váci sulí. Vagy a hajdani tanítványok

részéről: Igen ismertem, olyan szikár úriember volt, aki akkor is kalapemeléssel köszönt, ha két szatyor volt a kezében. Esetleg, olyan talán kissé túlzó értékítélet is, hogy az ország egyik legjobb iskolája. Az idősebbek szerint Boronkay György a világ legprecízebb szakembere volt, aki túhegyes ceruzával javította a tankönyvek hibáit és hiányosságait. És csak gyűltek, gyűltek a feleletek, egyre hízott a képzeletbeli ábra. Majd feltűnt egy különös jelenség. Apró, elsősorban az életkorból és vérmérsékletből adódó különbségektől eltekintve egyre több szöveg íródott a minden karikához tartozó közös részbe. A volt tanítványok azt mondják: pedáns, precíz, szigorú ember volt. Akik nem ismerték, azt mondják: ez az iskola pontosságra, fegyelemre nevel. Volt kollégái máig emlegetik szaktudását, ámulatba ejtő rajzkészségét. Kötelességeiket tisztességgel teljesítők szerint itt minden feltétel adott, hogy az ember megszerezze a továbbtanuláshoz szükséges tudást.

Tudják, furcsa állapot az enyém. Olyan köztes. Ismertem is meg nem is. 1980-ban kerültem az akkor még Löwy Sándor nevét viselő iskolába, s annak kollégiumába. Gyuri Bácsi, ahogy mi ismertük már nem tanított. Vékony, idős korára is méltóságot sugárzó ember volt, aki kellemes időkben ott üldögélt a Konstantin tér fái alatt sorakozó padok egyikén. Gyakran beszélgetett egy korban hozzá illő férfivel, de néha egyedül volt. Milyen furcsa, csak így utólag tűnik fel, hogy ilyenkor mindig közelebb ült a kollégium bejáratához. Időnként megszólított bennünket, érdeklődve, mit is tanulunk éppen anyagismeretből vagy mechanikából. Egyszer még azt is megkérdezte: „Na és tudjátok-e fejből, mennyi a szinusz húsz fok?” Akkor csak viccelődtünk rajta. Ő nem sértődött meg, én pedig már tudom, mire való a gépészetben a szinusz 20 fok.

Aztán Gyuri bácsi nem ült ott tovább. Megtudtuk, hogy meghalt. Ekkor érzékeltek először, valami hiányzik a kollégium bejáratától. Talán most néhányan felkapják a fejüket a valami szóra. Ám nem tévesztettem. Nem pusztán egy személy hiányzott, hanem még valami. Biztos jártak már úgy, hogy hazulról elmenve teljesen biztosak voltak benne, hogy otthon hagytak valamit, de sokáig képtelenek rájönni, mit. Elment hát, de szellemisége, az általa képviselt eszmék, ezek az elévülhetetlen értékek megtöltötték az iskolát: szerénység, precizitás, szaktudás.

Ki gondolta volna akkor még arról az emberről, hogy nevét egy iskola fogja viselni? Amikor ez mégis megtörtént, egyszerre éreztem büszkeséget és szégyent. Büszke voltam, hogy ismertem, s szégyelltem magam, hogy nem ismertem meg eléggé. Az élet azonban már csak ilyen, az igazán fontos dolgokat nem a szemével látja az ember. Bizony, nem kevés időnek kellett eltelténie ahhoz, hogy erre magam is rájőjjek.

Az intézményben is sok minden változott az évtizedek során. Az oktatott szakok, a képzési szerkezet, a tantestület jelentős része átalakult, s az iskola is költözött. A műhelyépületre kívülről még talán ráismerne Gyuri bácsi, de belülről már aligha. Van, azért ami maradandó: ez a szellemisége. Ezt magunkkal hoztuk, s mindennél jobban vigyázunk rá. Biztosíték erre a kitűnő pedagógusi gárda, a fenntartónk és támogatóink, valamint a minket nagy számban választó diákok és szüleik bizalma.

Legyen hát Boronkay György értékrendje követendő példa, hogy a Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium maga legyen a követendő példa.

Gyuri bácsi, a „TANÁR ÚR” csupa nagy betűvel: Haza érkezett!

(A 2006-os Szent György napon elmondta Fábrián Gábor, az iskola igazgatója)

Tisztelt Egybegyültek!

Emlékezni jöttünk, hogy Boronkay György síremlékének avatásán lerójuk kegyeletünket. Íme a gondolatból, tervből, az egykori tanártársak, a tanítványok, a névviselő iskola akaratából valóság lett. Fábíán Gábor szavait ismételve, „hazaérkezett”.

Hirdesse ez a hely az ember, a példamutató mérnök-közgazdász, az elkötelezett pedagógus, iskolaigazgató emlékét és megbecsülését. Bár nem innen indult a világba, de életének második szakaszában Vácra került, a város befogadta, itt eresztett gyökeret és a fáradtságos, küzdelmes élet után ide tért vissza megpihenni.

Boronkay György jelképpé, szimbólummá vált. Valahogy úgy, ahogy Sütő András írja „Az örök emlékezet földje” című naplójegyzetében: „A befogadó anyaföldnek sírhant jelöltjei vagyunk. Mert az utolsó hely ez, ahol nevünk említése kilobban.” Mindig az övéi között, a szolnokiakkal és a váciakkal, az egykori tanártársaival, növendékeivel és tanítványaival érezte jól magát, s most hamvait Vác földje és iskolája fogadja be. Hazatért hajszálgyökereinek itteni humuszába. Emlékének idézésére most is, s a későbbi években még sokáig szükség lesz. Így gondoljuk, így érezzük mi, az utána következő nemzedék, a volt növendékek, akiknek még részünk lehetett baráti kézfogásában, halványuló közös élményekben, oktató szavának igazában, nevelőmunkájának szelíd melegségében.

Ki volt Boronkay György? – A kérdésre tömören felelhetünk: jelenség volt. Minden ízében, szavában, cselekedetében, életében és halálában a nemzetért, az övéiért, a szűkebb és tágabb közösségért, a felnövekvő nemzedékért, az övéiért, a szűkebb és tágabb közösségért, a felnövekvő nemzedékért önmagát is feláldozó ember.

A kíméletlen idő halad, az emlékek halványodnak, s alig van már egy-két tanár, akiknek megadatott, hogy Boronkay Györggyel együtt taníthatott, egyre fogynak azok is, akik tanítványai lehettek.

1903. augusztus 17-én született Erdélyben, Lugoson. Elemi és gimnáziumi tanulmányait szülővárosában, majd Munkácson, Miskolcon és Békéscsabán végezte. 1925-ben gépészmérnöki diplomát szerzett Pattantyús Ábrahám Géza professzor tanítványaként, miután sikeresen befejezte egyetemi tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának jogelődjében.

1938-ban a mérnöki képesítés mellett közgazdász végzettséget is szerzett, ezzel is példát mutatva az utána jövő mérnöki generációknak.

Pedagógus pályáját 1926-ban Budapesten kezdte meg, és rá egy évre 1927-ben került Szolnokra a Felső Ipari Iskolába, a szolnoki Gépipari Technikum jogelődjéhez. Előbb mérnök-tanár, majd műhelyfőnök és 1941-től 1959-ig – a kolozsvári éveket leszámítva – mindvégig a technikum igazgatója volt.

Iskolánkhöz 1959-ben került mérnök-tanárnak és haláláig szolgálta a váci Löwy Sándor Gépipari Technikumban a középfokú műszaki szakemberképzést. 1981-ben hunyt el.

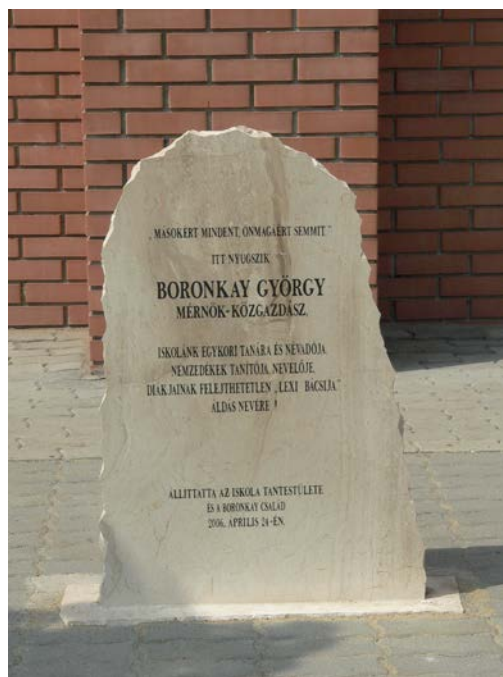
Hú társa, Goór Mária 1987-ben követte őt az örökkévalóságba. Személyiségének varázsával, példamutató tanári és iskolaszervezői munkájával kiérdemelte Szolnok és Vác városa, s mindannyiunk tiszteletét.

Minden nemzedék megkapja jussát a történelemből, ami nem más, mint az ősök jelenné formálódott akarata, az elődök terveinek, munkájának, sikerének, ujjongó győzelmének, haragtól vagy keserű fájdalomtól kísért harcainak mába torkolló eredménye.

Minden nemzedék céljaiban, terveiben az új és a régi viaskodik egymással. Így halad előre a történelem. építeni, az újért küzdeni mindig szép, de mindig keservesen nehéz feladat is. Legyen ez a síremlék jelkép, minta és biztatás a további küzdelmek vállalásához.

Két fontos kötelességünk maradt; őrizni és ápolni névadónk emlékét, táplálkozni, erőt meríteni mindabból, amit iskolánknak és a felnövekvő generációnak adott ötvenévi munkásságával.

(A Síremlékavatáson elmondta dr. Molnár Lajos, az iskola nyugalmazott igazgatója)

Zavec József kanonok és dr. Molnár Lajos iskolaigazgató a síremlékavatásnál

Emlékezzünk és imádkozzunk!

Imádságomat két igével hadd vezessem be. Az egyik ige a Zsoltárok Könyvében olvasható, a 103. zsoltárban, ahol a zsoltáros így szólal meg: „Áldjad én lelkem az urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről, aki meggyógyítja minden betegségedet, megváltja életedet a koporsótól, kegyelemmel és irgalmassággal koronáz meg téged”. Ez egy ószövetségi ige, az újszövetségi ige pedig a Héber Levélben található: „Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról, és figyelvén az ő életük végét, kövessétek az ő hitüket!”

Mielőtt egy imádságot mondanék, hadd mondjak egy személyes vallomást. Egyfelől az igei parancsnak engedelmeskedek, amikor itt állok és emlékezek Lexi bácsira, mint valamikori diákja, és megpróbálom az ő személyiségét visszaidézni. azt, ahogyan tanított minket annak idején, a Lówy Sándor Gépipari Technikumban. Mint gyakorló lelkipásztornak, az a bibliai jelenet jut az eszembe, hogy volt az Isten népe életében egy hivatalos tanítói réteg, akik tanítók voltak, politikusok voltak: ezek voltak az írástudók és a farizeusok, akikre sokan felnéztek, mert ismerték a Bibliát, tanították a népet és amikor jön Jézus Krisztus, és elmondja a maga tanításait, akkor az egyszerű hallgatóság fölsóhajt vagy fölkiált, s azt mondják, hogy Jézus nem úgy tanított, mint ezek a farizeusok és írástudók, hanem úgy, mint akinek hatalma van, tehát érezték a különbséget, ahogy mi is éreztük a különbséget, ahogy Lexi bácsi hatalommal tanított. Hatalma volt a diákok lelke fellett, és nem lehetett az ő óráin nem odafigyelni.

Egy másik bibliai kép is jut az eszembe, amit persze mi inkább önmagunkra, lelkipásztorokra szoktunk alkalmazni. A Biblia azt mondja, hogy van béres és van pásztor. A béres, az a fizetségért dolgozik, a pásztor pedig szereti a nyáját, szereti a rábízottakat. Gyuri bácsi ilyen volt. Minden mondatából érződött, hogy szeret bennünket, szereti a hivatását, és befejezésül annyit hadd mondjak, ő ezt az ígét nem idézte, de valahol a személyiségét jellemezte. A Bibliában olvassuk: „elvész az én népem, mert tudomány nélkül való”. Hát nem akarta, hogy mi tudomány nélkül valók legyünk, hanem az ő tudásának gazdag tárházából nagyon sok mindent átadott nekünk, ezért is emlékezek, s ezért is vallom a zsoltárossal, hogy „Áldjad én lelkem az urat, ne feledkezzél el semmi jótéteményéről!” Gyuri bácsi nekünk ilyen jótétemény volt, Isten ajándéka volt, aki által mi is nagyon sok ajándékot kaptunk. hajtunk meg fejünket, adjunk hálát az Úrnak!”

„Istenünk, édes Atyánk, légy áldott azért, hogy emlékezzünk egy olyan valamikori pedagógusra, tanárra, akin keresztül nagyon gazdagon megajándékoztál minket. Köszönjük, hogy itt állhatunk most az ő síremléke előtt. Köszönjük, hogy méltó helyre kerültek az ő hamvai, s legfőképpen hálás a mi szívünk azért, mert nemcsak emlékezzünk, hanem előre is tekintünk, s vallhatjuk az Ótestamentum nagy szenvedőjével, Jóbbal együtt, hogy tudom, tudjuk, hogy a mi Megváltónk él és utoljára a mi porunk felett megáll.”

Amen.

(A Síremlékavatásnál elmondta Csuka Tamás ny. tábori püspök, az iskola egykori tanulója)

A BORONKAY BARÁTI KÖR

Ahhoz, hogy az 1950-ben indult iskolánk 1992-ben Boronkay György nevét felvehesse, az is kellett – a rendszerváltozáson kívül - hogy olyan tömeges igény jelentkezzen Gyuri bácsi egykori tanítványai és jó ismerői részéről e név választására, ami elsöpörte az akkori önkormányzat jónéhány tagjának ellenvéleményét. Amikor pár év múlva – a felettes hatóságok döntései nyomán – az iskola kiköltöztetése is napirendre került az eddig használt, a piaristák tulajdonában lévő épületből, egy új vita indult az iskolához szorosan kötődő öregdiákok, szülők, tanárok, valamint a hivatalos szervek között. Most már nem az iskola neve, hanem annak új helyszíne volt a vita témája, ami ismét „megmozgatta” az önként összeállt, szervezetlen baráti kört és az iskola egyéb civil támogatóit is, akik a város belterületén szerették volna felépíteni az új Boronkay-t, amely akkor már a térség iskoláinak „zászlóshajójává” vált, a hivatalos szervek viszont a város peremén, hogy ne legyen versenytársa a központban maradt Piarista Gimnáziumnak. Az évekig elhúzódó vitának már az elején látszott, hogy a döntéshozó képviselő testülettel szemben a civil szándék kevés lesz, és nemsokára meg is kezdődött az új iskola építése a volt városzéli laktanya területén.

Ebben a helyzetben alakult meg a Boronkay Baráti Kör 2003. április 26-án a Boronkay szellemiség megőrzése, a hagyományok átmentése a régi iskolából az új iskolába, valamint a régi diákok és az újonnan épített iskola közötti kapcsolat megteremtése, megtartása céljából. A tagokra hárult – az iskola rendezésében minden évben, Szent György napján tartott ünnepségen – a névadó szobrának megkoszorúzása, ünnepi beszéd tartása, majd az iskola udvarán épült síremléknél tartott tiszteletadás. Az idő múlásával az új iskola megépülése, az átköltözés végrehajtása, de főleg az immár országos hírnevű „Boronkay” további eredményes működése a helyi viták elcsendesülését, és ezzel együtt – nem kívánt módon – a baráti kör „visszahúzódását” okozta.

2009 elején az iskola néhány nyugállományú tanára és öregdiákja az iskola vezetőinek egyetértésével és támogatásával kezdeményezte a Boronkay Baráti Kör felújítását és újraszervezését. A baráti kör célja, hogy sajátos eszközeivel erősítse a Boronkay György Műszaki

Középiskola és Gimnázium jó hírét, támogassa az iskola oktató-nevelő tevékenységét, ápolja az iskola névadójának, Boronkay György tanár úrnak az emlékét, továbbá, hogy segítse megtartani és fejleszteni az emberi és baráti kapcsolatokat az iskola volt növendékei, volt és jelenlegi tanárai között. Az újraszervezett baráti kör 2009 áprilisában tartotta első találkozóját, majd ezt követően egy előkészítő csoport javaslatot dolgozott ki a baráti kör programjára. Ezt a javaslatot a 2009. októberi találkozón a tagság elfogadta, és a megvalósítása érdekében öt fős vezetőséget választott Bácskai Zoltán, Bagyin József,

Eröss Sándor, Zsigainé Mózes Rózsa és Pádár Sándor személyében. Az új vezetőség a végleges szervezeti forma kialakításáig irányítja a baráti kör tevékenységét, és a találkozók felül hírlevelekkel is tartja a kapcsolatot a tagsággal. 2009-ben három hírlevelet szerkesztettek, amelyek megtekinthetők az iskola honlapján (www.boronkay.vac.hu), az Öreg diákoknak – Boronkay Baráti Kör menüpont alatt. A baráti kör ügyvivői felkérték Ujvári István nyugalmazott matematika tanárt, aki mind 2003-ban, mind pedig 2009-ben vezető szerepet vitt a kör létrehozásában, hogy fogadja el a Boronkay Baráti Kör Tiszteletbeli Elnöke címet, és segítse továbbra is az új vezetőség munkáját. A vezetőség folyamatosan várja az új tagok (öregdiákok, tanárok, külső támogatók) jelentkezését az iskola postai vagy e-mail címén.

Bagyin József
ügyvivő

Pádár Sándor
ügyvivő

ISKOLÁNK SAKKTÖRTÉNETE AZ ELSŐ 30 ÉVBEN

A sakkozást a középiskolákban általában kétféle módon kezelik: szórakozásként, vagy sportágként. Nálunk mindkét felfogás előfordult: kb. a 80-as évek közepéig játéknak tekintettük, utána egyik legeredményesebb versenysportágunkká vált. (Természetesen a két korszak között jelentős átfedések voltak.) Itt, most csak a sakk szórakoztató jellegével foglalkozunk.

Az 50-es évekből inkább csak a „tanári sakkot” említeném. Természetesen a diákok mindig is sakkoztak a kollégiumban, de egyetlen kiemelkedő sakkozó tanulónkra sem emlékszem. Annál inkább olyanokra, akik 3 fős vakszimultánban sem tudtak legyőzni. A „tanári” jelzõt itt szó szerint kell érteni, nem pedig valami minőséget jelző felsőfokként, ahogy a sportriporterek használják. Mert az a sakk, ami a tanári szobában zajlott, minden volt, csak nem „tanári”. Emlékszem például arra, hogy Barkóczi Zoli bácsi - idős mérnök kollégám - elfogadta azt a mattot, amit a királya mellé helyezett vezértől kapott, holott a vezér üthető volt. A „színvonal” dacára azért rendkívül jól szórakoztunk. Ehhez persze hozzájárultak Almás tanár úr szaftos bemondásai is, de főleg az állandó sikerélmény, hiszen ez egy olyan játék, ahol mindenki - az alacsonyabb szinten játszó is - létrehozhatja a maga alkotását egy kis kombináció vagy akár csak egyetlen ötletes lépés megvalósításával.

Ma már kevesen emlékezhetnek rá, hogy 1954-55-ben járasi bajnokságot nyert váci pedagógus csapatunk is volt, mely főleg 3 iskolára, a gimnáziumra, a mezőgazdasági technikumra és a miénkre alapozódott. 10-12 csapat vett részt ebben a járasi bajnokságban, csapatonként 8 vagy 10 fővel. Az 1956-os év legrázósabb forradalmi napjait a váci sakkozás elitje a biztonságot adó, 1,5 méteres kollégiumi falak között töltötte. Akkori igazgatónk, dr. Gyalmos János is nagy sakktáboros volt, s megtörtént, hogy Marót Géza bácsiék az este kezdődő kijárási tilalom előtt érkeztek a kollégiumba, s reggelig a 64 kockán harcoltak a kollégiumi irodában az igazgató kibicelése mellett.

A 60-as években a sakkszakosztály vezető nélkül működött. Pedig 1-1 kiváló sakkozóknak ekkor is akadt (pl. Papp Miklós, Pádár Sándor, Herczeg Oszkár, Molnár Nándor). Ezekkel a tehetséges gyerekekkel nemigen foglalkoztam. Olyan időszak volt ez, amikor a tantestület energiáit (és az enyémet is) lekötötte az asszisztálás az iskola „királyainak és vezéreinek” az igazgatóknak és helyetteseinek a páros mérkőzéseikhez, amelyek egyáltalán nem a sakk szabályai szerint történtek (Ti.: egy „partiban” többen is mattot kaptak.)

Az utolsó technikus évfolyamokban – ezek már a 70-es évek – igen sok, sakkozás iránt érdeklődő tanulónk volt. Szaporodtak a kollégák által elkobzott zsebsakk-készletek és én arra gondoltam, hogyan lehetne ezt az érdeklődést a logikai készség fejlesztése, s így közvetve a matematikatanítás eredményesebbé tétele szempontjából kamatoztatni? A versenyszerű sakkozás iskolai szintű megteremtésében akkor még nem láttam annyi „fantáziát”, mint a „Sakk és logika” elnevezésű megfejtő versenyben, amelyben a sakkozni szerető tanulók az „árukapcsolás” révén logikai feladatokkal ismerkedhetnek meg. Így jött aztán az a gondolat, hogy hétről-hétre létrarendszerű megfejtési versenyt írjak ki, mely együttesen elbírált sakk-, illetve logikai feladatból állt. Kezdetben a sakkfeladvány töltötte be a vonzerő szerepét, s a fejtő gárda csak „kötelességből” oldott meg – viszonylag könnyű – logikai feladatot is. Amikor azonban rájöttek ez utóbbi „ízére”, az igényesség fokozásával már meglepő eredményt produkáltak. A legjobbakra ma is emlékszem: Rusói Gyulára, Galacz Istvánra, és Veréb Andrásra. És egy rövid ideig nálunk dolgozó kollégára, Czár János főkönyvelőre, aki többször tűzött ki saját zsebéből különdíjat egy-egy általa nehéznek ítélt feladványra. Ebben az időszakban kezdtem el azoknak a sakk témájú matematika feladatoknak a gyűjtését és készítését, amelyekből évtizedek múltán két könyvet is írtam.

Egy későbbi tanévben arra kaptam dr. Molnár Lajos igazgatóunktól lehetőséget, hogy „sakkmatematika” néven szereplő, heti 1 órás, kötelezően választható, órarendbe iktatott tárgyat taníthassak az egyik első osztályunk fél tanulócsoportjában, általam szerkesztett feladatlapok felhasználásával. Az iskola más osztályaiba járó, a feladatok iránt érdeklődő tanulói heti megfejtési verseny formájában kapcsolódhattak be a munkába. Itt a feladatanyag természetesen

kulcskérdés volt. Az egész éves tananyagot 167 feladat képezte. Ezek nagyobb része sakkszövegezésű, de matematikai tartalmú volt, kisebb része viszont olyan matematika feladat, melynek megoldását elősegíti a sakkjáték ismerete. Néhány fejezetben kissé távolinak tűnhet a sakkal való asszociáció. Ezek viszont rendkívüli érdeklődést keltő fejezetek voltak, melyek tárgyalása közben igen sok matematikatörténeti ismeret jött elő. A matematikai tartalmat illetően legtöbb feladat a kombinatorika és a gráfelmélet témaköréből való volt, de szép számmal akadtak a középiskolában tárgyalt, illetve alig érintett fejezetekhez tartozók is. A feladatanyag 34 feladatra bontva, hetenként, folyamatosan került a 20 tanuló kezébe. (Az országosan is egyedülálló kísérlet igen jól sikerült.)

A 70-es évek végétől indult el az a csaknem 2 évtizedes sorozat, amelyben iskolánk sakkcsapata országos hírűvé vált. Krónikáját a IV/4. A testnevelés és a diáksport c. fejezet tartalmazza a 2010 őszén megjelenő Évkönyvben.

Ujvári István

A többszörös országos
döntős leánycsapat:
Viola Zsuzsa
Kovács Anita
Puskely Mónika
Fonád Szilva

A kétszeres országos
„bronzcsapat” a 80-as években:
Rózsa Zoltán
Dudás János
Vass Attila
Szován Károly
Szűcs Ervin

NÉHÁNY ÉRDEKES ÉS EREDMÉNYES ÉLETPÁLYA (Egykori diákok vallomásai)

Gyórfy Ernő 1953-1957. A - osztály

Ötéves koromtól a mai napig egyfolytában villamos mérnök akartam lenni. Ennek ellenére a váci Gépipariban kötöttem ki.

Nagyon jól tett nekem, szívesen emlékszem vissza rá.

1957-59-ben vasesztergályos, lakatos lettem. Életem első meghatározó korszaka az Egyesült Izzólámpa és Villamos Rt-ben eltöltött (1959-75) időszak volt. Ezalatt szereztem villamosmérnöki diplomát a (BME-ben 1969-ben).

A Híradástechnikai Szövetkezetben eltöltött (1975-1990) években bejárhattam a fél világot, és kb. 11 szolgálati szabadalom tulajdonosa lettem.

1990-1999 (nyugdíjazásomig) a Nagymarosi Önkormányzatnál főmérnök igazgatói beosztásban egy amerikai részvénytársaságnál dolgoztam.

Kiss Mihály 1953-1957. C – osztály

A technikusi képezéssel jól boldogultam az életben.

Életpályám eredményes alakulásához hozzásegített volt iskolám tanári karának szakmai felkészültsége és szigora, de emberségre nevelő hozzáállása, következetes számonkérése is. Külön kiemelném dr. Gyalmos János igazgató úr példamutató személyét, akire nagy tisztelettel emlékeznek mind a mai napig.

Tálas Antal 1953-1957. C-osztály

Az érettségi, majd két év üzemi gyakorlat után részlettervezőként a Vegyiműveket Tervező Vállalatnál helyezkedtem el. az új tervezési feladatok szükségessé tették, hogy képezsem magam, így esti tagozaton elvégeztem a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának Vegyipari gépész szakát. A vállalatnál vegyipari nagy beruházások tervezésében vettem részt, ennek során eljutottam Kelet és Nyugat Európába, valamint Japánba. Végigjárva a ranglétrát végül a gépészeti részleg vezetője lettem.

Jelenleg, mint nyugdíjas egyéni vállalkozó szakértőként dolgozom.

Köszönet tanáraimnak, iskolámnak a „Löwy-nek” ahol megfelelő alapokat kaptam szakmai életemhez.

dr. Almási József 1954-1958. A- osztály

Az érettségi utáni technikusi gyakorlat az építés felé irányított. A BME-n végeztem, majd a Vasbetonszerkezetek Tanszékére kerültem. Oktattam, kutattam 28 éven át.

Majd a statikus tervezői pályára léptem a Duna – plaza, Papp László Sportaréna, Aréna Pláza, a váci Zollner Gyár Csarnokai az általam vezetett tervezőirodából kikerült tervek által épített tartószerkezetek. Ezek a nagyméretű építmények erkölcsi elismerést is jelentettek. Megválasztottak a Magyar Mérnöki Kamara Tartószerkezeti tagozatának elnökévé!

Kárpáti László 1954-1958. B - osztály

A tanulás utáni vágyam Kiskunmajsáról egy 6 gyermekes családból indított el Vácra a Löwy-be és kollégiumába.

Ott tárult ki a tudomány világa, s mint a spongya szívtam magamba a számomra különösen kedves tárgyakat, így pl. a matematikát, mechanikát, gépszerkezettant.

A középiskola megérlelte bennem, hogy tovább kell tanulni, s kemény 6 év alatt közlekedésmérnökként végeztem. A Dunakeszi Vagongyárba fejlesztő mérnökként 40 évig hasznosítottam a megszerzett tudásomat. A vasúton kívül érdekelt még az építészet. Mérnöki

munkám technológiai – fejlesztő és gépészeti tervező irányultságú volt. ezek alapjait a technikum évek adták számomra.

Nyugdíjasként a múltra visszatekintve úgy érzem, hogy a vidéki gyerekeknek is lehet jövője, akinek van hitük a tanulásban, szorgalmuk és kitartásuk.

Bartha József 1954-1958. C - osztály

Minden tanáromat, műhelyoktatókat, a kollégium dolgozóit úgy tiszteltem a mai napig is, mint különböző egyéniségeket. Akik adták úgy az emberi magatartásokat, mint szakmai felkészültségeiket ahhoz, hogy a középfokú ismeretek birtokába juthassunk és emberi magatartásukból pedig tanulhassunk.

Szemléletük, felkészültségük pedagógiai érzékük, türelmük és akaratuk együttesen járultak hozzá ahhoz, hogy középfokon megalapozták azokat az elméleti és gyakorlati ismereteinket, ami elég volt ahhoz, hogy hozzájáruljon nagykorúságunk és felnőtté válásunk alapjainak megteremtéséhez. Megtanultam és a mai napig is alkalmazom azt a műszaki szemléletet, hogy az általam végzett munka engem minősít. Továbbá a kollégiumi élet pedig a közösségi élethez való alkalmazkodás képességeihez járult hozzá.

Természetesen a további előmenetelemhez állandóan tovább képeztem magam és szereztem felsőfokú szakképesítéseket és főiskolai végzettséget.

Tisztelettel és szeretettel emlékszem vissza az iskolára, a tanárokra, a kollégiumi életre és Vácra, mint városra. Ennek egyik bizonyítéka, hogy minden évben megtartjuk az osztálytalálkozóinkat.

Krebsz Ferenc 1954-1958. C - osztály

Azt, hogy mit kaptam Iskolámtól, hogyan készített fel az életre, akkor tudtam igazán megfogalmazni, amikor felkészültségemet a gyakorlati életben kellett vizsgáztatni. Munkásságom 48 éve alatt mindig hálással emlékeztem arra a sokoldalú gyakorlati és elméleti felkészítésre, amit a „Löwy”-ben kaptam.

Szakmai munkásságom meghatározó része az a közel 30 év, amit az Egyesült Izzóban (Tungsram Rt.) töltöttem el. Egészen rövid ideig dolgoztam a Taurus Gumigyárban és egy kissevőzetkésztél.

Rendszerváltáskor Zebegényben megválasztottak Polgármesternek. ezt a közfeladatot 16 éven keresztül láttam el.

Szíjjártó Tibor 1955-1959. A – osztály

1959-61 között az Egyesült Izzó Villamosipari Rt. váci gyárában dolgoztam, majd a Budapesti Műszaki egyetem Gépészmérnöki karán oklevelet szereztem.

1966-tól 68-ig az Egyesült Izzó Villamosipari Rt. váci gyárában mérnökként, utána 1968-tól 2002-ig a Duna Menti Regionális Vízmű Rt.-nél, illetve annak jogelődjénél különböző beosztásokban – energetikus, üzemviteli osztályvezető, műszaki osztályvezető, főtechnológus és az utolsó 10 évben, mint műszaki igazgató dolgoztam. Ezen időszak alatt 1973-ban vízellátás-csatornázás- egészségügyi szakmérnöki oklevelet szereztem a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán.

1975-ben vízgazdálkodási szakértői engedélyt kaptam.

1976-1980 között Algériában vízellátási-csatornázási szakértőként, valamint tervezőként dolgoztam.

1988-tól a Víz- és Csatornaművek Országos Szövetsége Műszaki Bizottságának tagja, majd az utolsó 11 évben, 2002-ig elnöke voltam.

Katonáné Nyíró Ágnes 1956-1960. C – osztály

Nem csak az iskola, az én évfolyamom is jubilál, hiszen 50 éve, hogy „érettnek” nyilvánítottak. És ez több, mint egy emberi élet fele, bár nem tiltakoznék, ha megérhetném a 100-at!

Nem az eltelt idő szépíti meg az emlékeket, mert én szívesen gondolok vissza a középiskolai évekre, bennem csak jó emlékek maradtak meg a tanárimról és az iskolatársaimról. Hogy milyen eredménnyel tanultam, az rajtam múlott, és bizony később megéreztem a hiányát annak, amit elmulasztottam kellőképpen elsajátítani.

17 évig műanyagszerszám szerkesztő és tervezőként dolgoztam Szentendrén, majd Budapesten. Azután a férjem által létrehozott vasipari részleg, majd Szövetkezet – majd Kft-ben bedolgozási rendszerben dolgoztam 19 évet, 5 tonnástól – 40 tonnás présgépeken. Ez jó volt időbeosztás miatt, anyagilag is, de egyáltalán nem mérnöknek való munka volt. Ezzel el is értem a nyugdíjas kort.

Még 52 évesen, hogy ne csak vassal, hanem emberekkel is foglalkozzam, a községünkben alapítottam egy Nyugdíjas klubot. 16 éve vezetem ezt, és szervezem az idősebb embereknek a kikapcsolódást és pihenést jelentő programokat. És hogy végképp ne unatkozzam, 13 éve a fiatalabb lányom cipőboltjában is dolgozom a mai napig.

Nem gondolom, hogy különlegesen érdekes lenne az „életpályám”, de én megköszönöm az Istennek vagy a Sorsnak az eddigi életem.

Nincs hiányérzetem, pedig valójában orvos szerettem volna lenni. Hogy megérte, ez másik történet.

dr. Zábrádi Ernő 1956-1960. C - osztály

1956 szeptemberében egy faluból, s vidéki általános iskolából kerültem a váci gépipari technikumba, s annak diákotthonába, egy új világba.

A származásból és a az iskolából eredő hátrányokat a négyéves tanulmányok során nagyjából felszámoltam.

A középiskolai oktatás színvonalát jónak ítélem meg, olyannyira, hogy 1963-ban különösebb felkészülés nélkül jelentkeztem és felvételt nyertem a műszaki egyetem esti tagozatára, amelyet 1969-ben végeztem el.

Munkavégzés mellett a közgazdaságtudományi egyetemen 1971-73 között mérnök-közgazdász, 1978-80 között szakközgazdász oklevelet, 1981-ben doktori címet szereztem.

A rendszerváltást követően az általam addig végzett műszaki vezetői munkakörök leértékelődtek, s ezért pályamódosítást végeztem.

1993-97 között pénzügyi tanácsadói, mérlegképes könyvelői, és okleveles könyvvizsgálói képzettséget szereztem.

1994-től óraadó tanárként számvitelszervezés és vezetés, számvitel és elemzés, ellenőrzés tárgyakat a mérlegképes könyvelői tanfolyamokon tanítok, cenzori feladatokat látok el, vizsgabizottsági elnökként vizsgáztatok.

Ambrus János 1957-1961. B – osztály

Egész életemet befolyásolta az a tény, hogy Gyuri bácsi volt az osztályfőnököm.

Emberségre, tisztességre, a szakma igaz szeretetére tanított meg.

24 évesen 140-150 fő vezetője lettem 10 évre. Szakmát váltottam, vendéglátós lettem. 2008-ban Közép-Magyarország Vállalkozója lettem. 1994-ben alapító tagja voltam az elesetteket és rászorultakat szolgáló Lions Klubnak.

Két fiam, Ákos és Péter is a Gépipariban végeztek, a mai napig családként együtt dolgozunk.

Molnár Miklós 1957-1961. B – osztály

1957-61 között koptattam a padot a B osztályokban és szívesen dolgoztam a tanműhelyben, a házi barkácsolás alapjait ott tanultam meg. Amit a legfontosabbnak tartok a munka iránti elkötelezettséget, emberséget ott tanultam meg, és ezért örök hála Lexi bácsinak, aki sajátos lelki problémámban is osztozott és segített osztályfőnökként. Az érettségi után két nappal technikusként munkába álltam, ami 1980-ig folyamatos volt. Közben megnősültem. Ezt követően más területre irányított a sors. Bizalmat kaptam a Vendéglátó Vállalat Igazgatói funkció ellátására. Felnőtt fejjel szakipari Főiskolán tanultam. Ezzel új fejezet kezdődött az életemben, szakmai utakon bejártam Európát.

A pályamódosítást nem bántam meg, nyugdíjasként ma is ebben a szakmában dolgozom, most a saját üzletemben, két fiammal együtt vállalkozásban.

Gaján Vilmos 1957-1961. C – osztály

A könnyűiparban töltöttem 35 évet. Közben folyamatosan végeztem kulturális, népművelői tevékenységet.

1968-tól cseh – szlovák csereüdülést és szakmai tapasztalatcsere utakat szerveztem. Tagja vagyok a Magyar Honismereti Mozgalomnak, filmezek, fényképezek, videózom. Munkáimmal sikeresen szerepelek az országos amatőr-filmfesztiválokon. Közéleti tevékenységemért Pilisszentkereszt Díszpolgár címet adományozott.

Köszönöm iskolámnak és tanárainnak, hogy a tudásvágyat felébresztették bennem.

Batka Barnabás 1958-1962. B – osztály

Öt évtizeddel ezelőtt volt a Löwy az alma materem. Visszatekintve az elmúlt évtizedekre, igazából három dolog volt, amit útravalóul kaptam, és ami vezérelt egész pályámon. Az egyik hogy – a technikusként az a dolga, hogy észrevegye a lehetőségeket és azokat használja ki. A másik a híres „lex minimi”, az adott feladatot a legkevesebb idő, pénz, energia befektetéssel megoldani. A harmadik: hűségesnek lenni a választott szakmához. Nos, 44 évet műszakiként dolgoztam végig, először a gépiparban voltam szerkesztő-technikus, azután egy vízműnél üzem-technikus, és 37 évig a vezetékes gázszolgáltatásban tevékenykedtem műszaki ellenőrként, tervcsoport-vezetőként, végül műszaki ügyintézőként. Cegléd gázvezetéke topológiai térképének elkészítéséért kiváló dolgozó elismerésben részesültem. Mindezeket megalapozta az, hogy magas színvonalú és alapos oktatást kaptunk annak idején, ezt más technikumokban végzettekkel szemben is éreztem.

Ugyan alapjában véve humán érdeklődésű vagyok, nem bántam meg, hogy végig kitartottam a műszaki élet mellett.

Szabó Erzsébet 1958-1962. A – osztály

Harmadiksként kerültem az esztergomi technikumból Vácra. Rövid idő alatt rájöttem, hogy nem csináltam rossz cserét.

Ma is örülök, hogy Boronkay György tanár úr volt az osztályfőnököm, akitől a műszaki tárgyakon kívül azt is megtanultam, hogy mennyire fontos az akaraterő, a korrektség, a jó ügyért való tenni akarás és az emberség. Ez mind személyéből áradt és példaként szolgált. Eszembe jut több színes tanáregyéniség is - Papházi, Ujvári, Kuthi tanár úr – akik hozzájárultak ahhoz, hogy az életben az igazi értékeket tartsam szem előtt.

Villamosmérnöki diplomát szereztem, és csak mikor mérnök-tanárként léptem be régi iskolámba, éreztem úgy, hogy megtaláltam a helyem.

Marót Imre 1958-1962. B – osztály

Amit az iskolában tanultam, azt a magánéletben tudtam igazán hasznosítani. Nagyon jó műszaki érzéket és hozzáállást kaptam. Ez azt jelenti, hogy otthon szinte mindent meg tudok javítani, szerelni. Ez nekem sokat jelent. Jó tanáraink és jó osztálytársaim voltak. Nem műszaki pályán, hanem vendéglátó zenészként sok országban dolgoztam.

Pádár Sándor 1958-1962. B – osztály

„Hogy mit kaptam egykori iskolámtól? Kaptam az iskola tanári karától egy erős általános és szakmai képzést, egy tudást, amely egy Nógrád megyei falusi sorból a Budapesti Műszaki Egyetem világába segített. Kaptam egy példaképet Boronkay György tanár úr személyében, aki mérnöki tudását továbbadva munkaszeretetet, küzdeni akarást és emberi tisztaságot sugárzott felénk.

1967-ben szereztem gépészmérnöki oklevelet. Aktív életpályámon összesen három váci ipari üzemben dolgoztam, a maga idejében mindhárom jelentős gyárnak volt tekinthető. A Hajógyárban gyártástervező mérnökként kezdtem, és kitűnő műszaki kollégáktól tanulhattam a szakmát. A Híradástechnikai Anyagok Gyárában termelési főmérnök, később műszaki igazgató helyettes, majd igazgató voltam. A rendszerváltás után a német tulajdonú, a német csúcsipar számára elektronikai alkatrészeket gyártó EICHHOFF Kft-hez kerültem, ahol öt évig szervezési és műszaki feladatokat láttam el, majd öt évig a cég ügyvezető igazgatója voltam.”

Tóth Károly 1958-1962. B – osztály

Tíz évet a hajózásnál töltöttem. Egy becses emlékem van az iskolából: az 1954-es kiadású Gépipari Táblázatok, Török István szerkesztésében. 39 évet műszaki vonalon dolgoztam és a Technikusi Oklevél minden munkahelyen jó belépő papír volt. a műszaki élet szeretetét fiaimnak is átadtam, akik gépészmérnökök lettek.

Papp Miklós 1959-1963. B – osztály

Kiváló tanáraink voltak, a szakma jeles képviselői, akik az oktató munkán túl példát mutattak emberi tartásból, tisztességből, szakmaszeretetből, pontosságból, mások véleményének a tiszteletben tartásából.

1968-ban a BME Villamosmérnöki Karának Híradástechnikai Szakán szereztem diplomát. Az FMV-ben professzionális polgári mikrohullámú nagyberendezések és katonai hírközpontok tervezésével, gyártásával foglalkoztam.

egy évig a volt Szovjetunióban és 7 évig Indiában a magyar híradástechnikai ipar külker irodájának vezetése volt a feladatom.

1991-ben a Matávnál a műholdas adatkommunikáció magyarországi meghonosításán dolgoztam. 1993-97 között a WESTEL Rádiótelefon Kft. vezérigazgatója, majd 2001-ig a Magyar Rádió alelnöke voltam. 2001-től a Magyar Posta tulajdonában lévő TETRA Rt. vezetőjeként a rendőrség, mentő szolgálat, tűzoltóság számára készülő országos mobil rádióhálózat előkészítésével foglalkozom.

Kubinyi Attila 1959-1963. C – osztály

Az akkori Gépipari Technikumban megszerzett tudás és egyéb ismeretek megalapozták további sorsomat. Az életem során meghatározó volt a testület példamutató erkölcsi magatartása, a diákok fegyelemre való nevelése. Az iskolában töltött évek alatt átadott, átvett ismeretek a későbbi műszaki egyetemi képzésem nehézségeinek leküzdéséhez, nagyban hozzájárultak. Visszatekintve kiemelem a gyakorlati oktatás magas színvonalát. Az ott és akkor elsajátított

szakmai fogások, majd azoknak a gyakorlatban való használata nagyban hozzájárultak az évek alatt betöltött munkaköreim jó teljesítéséhez. A műszaki tantárgyak oktatása s azok készség szintű elsajátítása az erre elhivatott tanároknak voltak köszönhetőek. Emiatt ma is csak tisztelettel és fejet hajtva gondolok vissza az akkori mérnök tanárookra.

Szívvel kívánom a volt iskolám mai tanárainak, hogy a jövőben is, jó szakmai tudással rendelkező becsületes ifjakat bocsássanak útjukra, akik majd mindig tudnak az Alma Mater-ra emlékezni.

dr. Pálfi János 1959-1963. C – osztály

Volt iskolám igen alapos, színvonalas oktatását szeretném illusztrálni saját történetemmel. Nem voltam soha éltanuló (nem vagyok szorgalmas típus), de stabil jó rendű voltam és jelesre érettségiztem. Az érettségi után mindjárt felvettek a BME Közlekedésmérnöki karára. A második félévben a technológia alapjait tanultuk és ebből írtunk zárthelyit. Nekem 4,5-es lett a zh-m, jeles nem volt. Egy gimnazista barátom, aki elégtelent írt, megkért, írjam meg helyette a pót zh-t. Ezt, bár talán nem etikus, de megtettem és az 5-ös lett. Ez volt az egyetlen jeles zh az évfolyamon. Egyik előadáson a tanszékvezető felállította a barátom és bemutatta az évfolyamnak, mint a legkiválóbbat. Szegény attól félt, meg ne kelljen neki szólalnia, mert akkor lebukik.

Mivel az egyetemen is végig jó rendű voltam és jelesen diplomáztam, éppen a Technológia tanszékre hívtak meg tanársegédnek és ott 17 évig tanítottam, míg a jobb jövedelem miatt el nem kellett hagynom az egyetemet.

A fenti történetet azután meséltem el oktató kollégáimnak, miután a történetben szereplő tanszékvezető már nyugdíjba vonult.

El kellett mondanom, hogy a technikai technológiai oktatás azonos színvonalú és terjedelmű volt, mint a műegyetemi. Mint volt oktató ezt tanúsíthatom. Nekem semmi pluszt nem adott, megéltem abból, amit a középiskolában tanultam.

Zsiga Lászlóné (Mózes Rózsa) 1959-1963. C – osztály

Az iskolától jó műszaki ismereteket és széleskörű műveltséget kaptam. Ezeket életpályám során kitűnően tudtam hasznosítani.

Munkahelyem a Tungsram volt Vácott, ahol minőségbiztosítási feladatokat láttam el. Több ember dolgozott vezetésem alatt és a velük való bánásmódban az iskolában kapott magatartásmintákat is tudtam alkalmazni. Műszaki munkám során sokszor eszembe jutott egyik tanárom mondása: ne higgy a számításnak, ha a szemed nem fogadja be azt.

Jelenleg is egy műszaki cégnél dolgozom – bár már nyugdíjban vagyok – ahol technikai végzettségemnek hasznát veszem.

dr. Kobzos László 1960-1964. A – osztály

Mit adott a „Löwy” nekem (többek közt):

1. Műszaki érzéket.
2. Biztonságérzetet: ezt Ujvári tanár úrnak köszönhetem. A középiskolás anyagot még mindig tudom annyira, hogy ha bármikor munkanélküli lettem volna, matematika korrepetálással át tudtam volna vészelni azt az időszakot. Egy tanítványom volt – hála Istennek, csak próbaképp – akit 4 évig korrepetáltam, egyes-kettes szintről sikerült jeles matematika érettségiig elvinni. (Ehhez persze az ő akaraterejére is szükség volt).
3. Mások tiszteletben tartását. Ez főként Boronkay tanár úr pedagógiai érzékét dicséri. Ő magyarázta el például, nem kell mindig jelentkezni az órán, ha

valamit tudok (mint az általános iskolában). Gondolkodni kell előtte, másoknak használok, vagy ártok ezzel.

4. Amire nem készíthetett fel az iskola: a karrierépítésre (vagy pláne ennek túlzó fajtájára a könyöklésre ...). Viszont valamennyire kárpótol a kollégáimmal való jó kapcsolatom. (Ezek egymást nem kizáró dolgok, de nehéz egyeztetni ezeket. Voltak jó főnökeim és rosszak is.)

dr. Wachtler István 1960-1964. A – osztály

Középiskolai tanulmányaim és tanáraimmal kialakult kapcsolataim jelentősen meghatározták további életutamat. 1969-ben a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen mezőgazdasági gépészmérnöki diplomát szereztem, majd kisebb kitérők után a Gyöngyösi Károly Róbert Főiskolán (illetve annak jogelődjein) tevékenykedtem. 1994-ben habilitáltam és egyetemi tanári kinevezést kaptam.

1983-tól különböző vezetői beosztásokat töltöttem be; tanszékvezető, dékán, rektor - helyettes. Oktatott tantárgyaim, kutatási témáim többnyire agrárműszaki tudományterülethez tartoznak. Publikációim száma több mint 200. Széleskörű hazai és nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezem, közéleti tevékenységem intenzív. Munkámat több kitüntetéssel ismerték el, melyek között a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztje a legjelentősebb.

Szabó Imre 1961-1965. A – osztály

1965-ben végeztem, Papházy Tivadar volt az osztályfőnököm, akivel haláláig baráti kapcsolatot tartottam. Más pályát választottam, de az iskolában szerzett műszaki ismereteknek nagy hasznát veszem a mai napig. Szobrászként végeztem a Képzőművészeti Főiskolán. Ezen a pályán vagyok most is. Sok köztéri szobrom van az országban és külföldön (Ausztria, Németország, Hollandia, stb.)

Először érmekeket készítettem, aztán nagyméretű szobrokat is (Szt. László, Lajos, Kodály, stb.) Én készítettem Boronkay Gyuri bácsi érmét is az iskolának. Én készítettem a Vác Városért, Váci Katedra, Vác Város Sportjáért, stb. érmekeket. A Művelődési Házban van a Deák Ferenc portrém. Szegeden Juhász Gyula portrém van. Érmekeket készítettem külföldre ezüstből, aranyból.

Bíró Lajos 1961-1965. C – osztály

Tisztelgés volt LŐWYS TANÁRAIM emlékére
/avagy egy volt nebuló /záró/ jelentése műszaki tevékenységéről/.

*„Alkotni,
országot építeni,
az embereket technikával segíteni
tanultam Tőletek,
s morzsánként tovább adogattam
a szellemiségeteket.*

*Az egyetem szinte csak „papírt” adott,
használható tudást, a LŐWY után szinte csak alig.”
(versrészlet)*

Csákó József 1964-1968. D – osztály

Több mint négy évtized után is a legjobb érzéssel emlékszem vissza Boronkay tanár úrra és a Technikumra. Nemcsak azért, mert fogékony korban voltam, hanem mert olyan értékrendet, erkölcsi tartást, szenvedélyes szakma szeretetet tanultam, ami egész életpályámat végig kíséri. A tanár úr személye nagymértékben befolyásolt abban, hogy gépészmérnök lettem. A fényforrásiparban töltöttem több mint 35 évet.

A szakma szeretet, a lelkesedés, a szenvedély, - amit láttam a Tanár úr munkájában, - minta számomra. Segített abban, hogy ne csak „pénzkereső” szakmám legyen, hanem élvezzem is, amit csinálok.

A Tanár úr megjelenése, tartása, pedantériája szintén minta volt számomra, hogy karakter legyen az ember. Figyelnek rám, mert tudják, hogy a véleményem megalapozott és segít a döntések kialakításában. Segített a Tanár úr legendás mondása (ma zsenge elégséges vagy, de lehetsz jeles is), hogy a lehetőség mindig megvan, kemény munkával, kitartással el lehet jutni a célhoz. Nemcsak egyéneket, közösséget is formált Lexi bácsi. Vele együtt aktívan részt vettünk az órákon, nemcsak „hallgatók” voltunk.

Ma ennyi év után érzem, hogy milyen összetett egy eredményes életpálya, amihez nekem a Tanár úrtól és a Technikumtól kapott „poggyász” meghatározó volt.

Válóczy Tibor 1966-1970. C – osztály

A mai napig meghatározza életvitelem és szemléletem az itt töltött négy év. Elsősorban Boronkay tanár úr, de már az iskolai és kollégiumi tanárok is nagy hatással voltak rám. Egy nem ismert mondás Boronkay tanár úrtól:

„Fiam az üzem területéről egy levágott szegecsfejet el ne vigyél! Szemközt köphetnek, meggyalázhathatnak és te nem szólhatsz semmit.”

A katonai főiskola elvégzése után elsősorban tanárként, majd a Vácott létesült katonai szakközépiskola oktatásvezetőjeként szolgálhattam hazámat. Jelenleg tovább segíthetem régi-mai szeretett iskolám működését, műszaki vezetőként.

Nagy Lajos 1968-1972. D – osztály

A Löwy tanulójaként is sportoltam a váci Dózsában. Úttörő Olimpiai címet nyertem. Katonaként, majd a Csepel SC-ben szereztem érmekeket a szabadfogású birkózásban. Európa Bajnokságon 3-szor is képviselhettem a magyar színeket. A TF-en szakedzői diplomát szereztem, így edzőként több klubnál dolgoztam, a Magyar Szabadfogású Ifjúsági és Junior válogatottnál is tevékenykedtem.

2007-től a Magyar Birkózó Válogatott női szakági edzője vagyok. 2008-ban részt vettem az „ötakarikás játékokon” Pekingben. A londoni olimpián pontszerző helyre számítunk a női kerettel.

Iván Gábor 1970-1974. A – osztály

Számomra a Löwy Sándor Gépipari Szakközépiskola évei meghatározó jelentőségűek voltak életem további menetében.

Nem voltunk „példamutató magatartású” közösség, de a teljesítményünkért összességében nem kellett szégyenkezniünk. Imre Gyuri bácsitól aki anyagismereteket tanított - tisztelet az emlékének – megtanulhattuk hogyan kell tanulni, segített abban, hogy a „lényeglátás” képességét a mai napig is a magaménak tudhatom. Ujvári István tanár úr a matematika szépségét mutatta meg nekünk, no meg azt, hogy a pontos, precíz, átlátható és világos megoldások munka és energia befektetés, gondolkodás nélkül nem képzelhetőek el.

Szentpéteri Imre tanár úr a géptan tantárgy oktatójaként arra ösztökélt bennünket, hogy legyen kiállásunk, karakterünk, önálló véleményünk és azt bátran vállaljuk fel, érveinket logikusan felsorakoztatva, előterjesztve.

Az érettségi vizsga óta eltelt harminc év alatt – a tanulságokat megfogadva – három diplomát tudhatok magaménak, ezek műszaki és menedzser mérnöki típusúak, amelyeket a Duna Menti regionális Vízmű Zrt. középvezetőjeként az itt eltöltött 33 évben kamatoztattam és teszem ezt napjainkban is.

Önkormányzati képviselőként Vác fejlődéséért, épüléséért, szépüléséért munkálkodom.

Csókás Tamás 1972-1976. B – osztály

1972 és 1976 között, négy csodálatos évet töltöttem az iskola falai között.

Tanáraitól és szakoktatóimtól biztos alapokat kaptam, amelyek nemcsak a szakirányú képzésben, hanem a mindennapok életfilozófiájában is meghatározták személyiségem alakulását.

A Löwyből elindulva, katonai főiskolát érintve, találtam rá arra az életpályára, melyen a mai napig is tevékenykedem.

2003-ban az Év Vállalkozója lettem. vezetői és szervezői tapasztalataimat a sportban próbálom kamatoztatni. A Váci Forma SE a példaképek állításban is élen jár, melyet két olimpiai kvóta megszerzése mellett, egy olimpiai nyolcadik hely, két világbajnoki bronzérem, két Európai bajnoki bronzérem, tíz felnőtt magyar bajnoki cím, és számtalan, diák, serdülő, ifi, junior siker fémjelez. A Magyar Birkózó Liga ügyvezető elnökeként, és a Magyar Birkózó Szövetség elnökségi tagjaként is segítem a magyar sportot.

A szeretetem és elismerésem volt iskolám iránt az bizonyítja a legjobban, hogy négy gyermekemből három az intézet tanulójaként próbálta elsajátítani azt a szellemiséget, melyet csak ott kaphat meg első lépésként.

Lakati Tibor 1975-1979. D – osztály

A Löwy elvégzése után, katonai főiskolára a Szovjetunióba jelentkeztem. A Honvédelmi Minisztériumban szaktolmácsként dolgoztam 20 éven át. Három alkalommal szolgáltam külföldön:

- Mozambikban ENSZ-megfigyelőként,
- a Kaukázusban EBESZ szolgálatában,
- Koszovóban az ENSZ és a KFOR összekötő tisztjeként.

Jelenleg Tadzsikisztánban dolgozom, az EBESZ missziója irodavezetőjeként, már civilként.

Még középiskolás koromban, Vácott ismerkedtem meg az amatőr rádiózással. A Kecskeméti Városi Rádióklub ügyvezető elnöke vagyok.

Úgy érzem, sikeres életutam alakulásában nagy szerepe volt a Löwy-s tanárok és nevelők olykor kemény, de igazságos munkájának, ami igen hasznos útravalónak bizonyult.

Szenczy Sándor 1979-1983. A – osztály

A sakk tudásom miatt lettem kiválasztva, felvéve a „Löwy”-be.

Ujvári tanár úr volt a felvételi bizottság akkori vezetője, ő akarta nagyon. Életem zűrös időszakain átsegített az a tanári hozzáállás, elfogadás, amit az ő részéről mindig is tapasztaltam. Ma Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezetének, a Baptista Szeretetszolgálatnak a vezetője vagyok, mint elnök-lelkész. A középiskolámban tanultam meg igazán, hogy a részletekre is figyeljek és észrevegyem a szükségletet mindenben. Amikor ott tanultam, kollégista voltam. A közösségi kapcsolataim meghatározó alapjait szereztem meg ezáltal. A világ sok országában járva, természeti katasztrófák utáni segítségnyújtásban a bajba került emberekkel való együttműködésekben, beszélgetésekben jól hasznosítható mindaz, amit a kollégiumi tanároktól akkor „elstem”.

Soha sem gondoltam volna, hogy gépész-gépi forgácsolóból baptista lelkész leszek és sokmillió ember számára tudok segítségül lenni.

Soha sem gondoltam volna, hogy gépész-gépi forgácsolóból baptista lelkész leszek és sokmillió ember számára tudok segítségül lenni.

Petrovics László 1981-1985. C – osztály

Az iskolai évekre 25 év távlatából visszaemlékezve elsősorban a sport jut eszembe, Bodnár tanár úr és az általa preferált atlétikai eredmények.

Akkoriban alapvetően kajakosnak éreztem magam, de Tanár úr felfedezte bennem a „futót”, ezáltal nagyon szép eredményeket és emlékeket generált. Másodsorban említem, de a jelenlegi pályámra valószínűleg nagyobb hatással volt az iskola szellemisége, szigorú követelményei. Ezeket sajnos csak az érettségi felé közeledve vettem komolyan, de a későbbi eredmények szempontjából mégis meghatározóak voltak.

Az iskola elvégzése után is a sport volt életem főszereplője, először aktív sportolóként sikerült 6 magyar bajnoki aranyérmet „összelapátolnom”, majd edzőként igyekeztem tovább adni tudásomat a fiataloknak. Családot alapítottam és jövedelmezőbb tevékenység után kellett nézmem, dolgoztam és tanultam. Először egyszerű alkalmazott voltam, majd csoportvezető, később egy ágazat vezetője lettem. Több cégnél is sikerült eredményeket elérnem, de a jelenlegi munkámat szeretem legjobban. Szeretem megharcolni a magamért, és boldogság, ha jó eredményeket tudok elérni. Szeretek emberekkel foglalkozni, segíteni nekik, és jó érzés elégedettnek látni őket. Iskolásként nem gondoltam volna, hogy polgármester leszek, de úgy érzem, ezzel segíteni tudom szűkebb és tágabb hazámat.

Köszönöm a „Löwy” útravalóját, büszke vagyok, hogy oda járhattam!

Dónusz Katalin 1985-1989. B – osztály

Nagy szeretettel gondolok a középiskolai éveimre.

Nagy fegyellemmel a tanárok a valós életre neveltek. Sokat kaptam útravalónak az életben való boldoguláshoz, bár nem a műszaki pályán tanultam tovább. Énekes, énektanár lettem.

2001-ben a Székely Mihály Énekverseny II. hely. 2002-ben a III. Országos Simándi József Énekverseny III. helyezette lettem.

2002-ben Spanyolországban és Olaszországban nemzetközi versenyeken is díjazott voltam.

Repertoárom a barokk művektől a kortárs darabokig széles skálából válogatott dalok, oratóriumok, operák, musicalek.

Turek Miklós 1989-1993. A – osztály

Gépésznek indultam, hivatásom mégis a színészet lett. 2000-ben diplomáztam a Színművészeti Egyetem színész szakán.

Életemet nem a gépek, hanem a színpad tölti ki, de művész pályámon is sokat segítettek Lőwy-s, VISZKI-s, Boronkay-s éveim, amelyek alapot vetettek későbbi művészi nyitottságomnak. Négy évig voltam tagja a Győri Nemzeti Színháznak. Olyan főszerepeket játszhattam itt, mint Agárdi Péter lovag Heltai Néma Leventéjéből, Dorozsmai Pista Zerkovicz csókos asszonyából, stb. A Madách Színházban dolgoztam az Oscar-díjas Szabó Istvánnal és Darvas Ivánnal, álltam már a szintén Oscar-díjas Ragályi Elemér kamerája előtt és forgattam filmet Jancsó Miklóssal. Faludy György életéről és költészetéről készült monodrámámért a Budapesti Fringe Fesztivál „Legjobb férfi előadója” díját kaptam 2007-ben és a Kaleidoszkóp Fesztivál különdíját. Radnóti Miklós, József Attila, Faludy György és Petőfi Sándor életéről készült versszínházi előadásaim a magyarországi helyszínek mellett Kanadába, az USA-ba, Németországba és Szlovákiába is meghívásokat kapnak.

Pályafutásom során sok műszaki képzettségű tehetséges művésszel találkoztam, akik hozzám hasonlóan fontosnak tartják, művész-létük reál alapjait, amit én a Boronkay-nak köszönhetek.

Latorovszky Gábor 1990-1995. C – osztály

Az iskolában eltöltött öt tanév során az engem tanító tanároktól, akikre egytől egyig szívesen és nagy tisztelettel emlékszem vissza, megtanultam a fegyelmet, rendet, pontosságot, precízséget és egy nagy igazságot, hogy amit megtanul az ember, azt nem vehetik el tőle.

A technikus vizsgám letételét követően a rendőrséghez kerültem ahol két éves alapiskola kiváló eredménnyel történő elvégzését követően a Rendőrtiszti Főiskolát is jeles eredménnyel végeztem el. A tanulástól természetesen nem tudtam elszakadni és 2008-ban sikeres államvizsgát tettem a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Több szakmai elismerés és előmenetel mellett elmondhattam, hogy 2005-ben 29 évesen az ország egyik legfiatalabb rendőri, azon belül is bünyügyi vezetője lettem, abban a városban, ahol születtem és ahol jelenleg is élek, valamint dolgozom a közrend, közbiztonság javítása és fenntartása érdekében, őrnagyi rangban.

Tóth Angelika 1991-1995. P – osztály

A képek mindent tudnak, legjobban azt ami már nem álom...

1991-1995 közt voltam a Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium számítástechnikai programozó szakos diákja, és leginkább csak álmodoztam a művészpályáról. Majd idővel a valóságban is feltárult előttem egy ajtó, amelyet kinyitottam, és szépen fokozatosan elindultam egy egészen más úton. 2004-ben a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karán - magyar szakon diplomáztam, ugyanebben az évben felvételt nyertem a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakára. 2008 februárjától Erasmus ösztöndíjjal Milánóban az Accademia di Belle Arti di Brera-n tanultam. 2009-ben diplomáztam a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán.

Több rangos hazai és nemzetközi egyéni és csoportos kiállításon vettem részt, mégsem feledem azokat az időket, amikor volt középiskolám dísztermében állítottam ki, és tanáraimtól kaptam az első biztatásokat. A múltat visszanezve, feszebbre komponált dolgok vetülhetnek elénk. Én anno erősítést kaptam a strukturális és logikai gondolkodásban, és erős humán alapokat, amelyekre építhetem/építhetek - és olyan tanárokat, akik bíztak bennem, de én nem bíztam el magamat a mai napig sem...

dr. Lestyán Zoltán 1993-1997. B – osztály

Olli József tanár úr keze alatt osztályunk egészséges egységgé fejlődött.

Erre jó példa a kétnapos kirándulás a Börzsönyben a IV. év őszén. Egyik osztálytársunk a Magos-fa tetőn csípőbántalmakra panaszkodott, és igen lemaradt. Mi vállvetve, egymást lelkiismeretesen váltva lehoztuk „betegünket” Kemencére, egy összeeszkábált hordályon. A jó osztályközösség számomra azt jelenti, hogy közös célok érdekében, erőfeszítéseket tudunk tenni egymásért.

A Műegyetem gépész karán diplomáztam, doktoráltam.

Ma a Robert Bosch Kft-nél dolgozom, mikroelektronikai szilícium csipeket fejleszték autóiipari gyorsulás – és elfordulás érzékelők számára Budapesten.

Pető Tibor 1995-1999. B – osztály

Számomra a Boronkay a tudás, szeretet, figyelem, tolerancia fogalmakkal egyenlő. Amellett, hogy magas szintű tudással vértettek fel minket, mindvégig teret engedtek egyéniségünk kibontakozásának. Ezért alakult ki az a helyzet, hogy iskolánk párhuzamosan büszkélkedhet komoly tanulmányi – és sport eredményekkel. És jó emlékként őrzöm az alagsorban található Büfé helyiséget is.

2010-ben a FIDESZ váci elnökévé választottak.

Kosóczkiné dr. Jendrék Ágnes 1998-2002. G – osztály

A Boronkay gimnáziumi osztályának elvégzése után 2002-ben felvételt nyertem a budapesti Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karára, ahol 2008-ban diplomáztam. Szakterületként a gyermekgyógyászatot választottam, jelenleg szakvizsgára készülök.

Pályám elindításában nagy szerepük volt középiskolai tanárainknak, közülük is kiemelten biológia- és fizika tanáromnak: Réti Mónika tanárnőnek és Arany-Tóth László tanár úrnak. Mindkét tantárgyból az iskolai órákon és fakultációkon elsajátított anyag elegendő volt számomra a sikeres egyetemi felvételihez. Ezúton is köszönöm tanárainknak a magas színvonalú tanórákat, és a továbbtanulásra való felkészítést.

Külön köszönet jár dr. Molnár Lajos igazgató úrnak azért, hogy a magas szintű iskolai oktatás biztosítása mellett mindig nagy hangsúlyt fektetett a diákok kulturális tevékenységének támogatására, ami mindnyájunk középiskolai éveit színesebbé és tartalmasabbá tette.

Dr. Birk Balázs 1998 – 2003. G – osztály

Szeretettel gondolok vissza a Boronkayban eltöltött öt évre. 1998-ban nyertem felvételt a nulladik évfolyamba. Surman Bori néni lett az osztályfőnököm és Szigeti Ági néni mellett a némettanárom is. Bori néni kedves személyiségére, örök jókedvére, lehengerlő kisugárzására és kiemelkedő tudására ma is szívesen emlékszem vissza. Jó példa szakmai felkészültségére, hogy osztálytársaimmal sokat keresgélünk olyan ritkán használt szavak után a szótárban, amikkel talán meglephetjük, és esetleg nem ismerné az adott szó német megfelelőjét. Egyszer sem sikerült.

Szintén kedves emlék, hogy Bori néni karácsonyra a német csoport összes diákját meglepte egy mézeskalács figurával. Minden diák a személyiségére jellemző figurát kapott.

A nulladik évfolyam után az osztály jelentős részéhez hasonlóan én is a gimnáziumi osztályban folytattam a középiskolát. Ez is jó döntésnek bizonyult, hiszen Szilágyi Erzsébet tanárnő személyében ismét karizmatikus osztályfőnök osztályába kerültem. Meggyőződésem, hogy Szilágyi tanárnő történelemóráinak köszönhetem szilárd magyarságtudatomat és féltő hazaszeretemet.

2003-ban érettségiztem az utolsó Konstantin téri évfolyam tagjaként. 2008-ban diplomáztam a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karán.

Ezúton kívánok sok sikert és kitartást az iskola új vezetésének és a tantestületnek ahhoz, hogy kinn a Szérúskertben is sikerüljön megtartani azt a színvonalat, ami az ország egyik legelismertebb középiskolájává tette a Boronkayt.

Fekete Ákos 2003 – 2007. G – osztály

Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium. Ez az a hely, ahol egy emlékezetes 4 évet töltöttem. Ám az immáron modern épület falai között az iskola, Boronkay György szellemét és az őáltala hagyott értéket képviseli. Jól csengő nevét, nem szégyellte senki, fiatalok körében sem.

Országos verseny eredmények, kitűnő tanulók, egyetemre elnyert felvételik fémjelzik az iskolát. Okkal feltételezhatték, hogy okos vagyok, ha meghallották, hogy hova járok, így aztán mindenki büszke volt rá. Kitűnő tanulók közt az ember vagy felvette a kesztyűt, vagy kimaradt, ezért 2-es és 3-as jegy nem is nagyon született. Ilyen környezetben, az iskola falai között a diákok körében, a dicsőség és az elismerés kulcsa a tudás volt. Nem azt kellett szégyellni, ha hibátlan volt dolgozatod, hanem azt, hogyha nem. Ez pedig minden bizonnyal példamutató a mai modern iskolai társadalom szemléletében. Nem is a jegy volt az érdekes, az meg volt mindig, hanem a tudás, ami számított. Matematika órán sem az előírt anyag volt a lényeg, mert azt tudtuk, vagy legalábbis hamar megtanultuk. Cs. Nagy tanár úr mindig a tudásunk fölé kérdezett egy kicsit, sokszor a házi feladatok megoldása során ő maga is elgondolkodott és bizony előfordult, hogy hosszas elmélkedés után tábláról felénk fordítva a fejét csak annyit mondott: „innenről fejezzétek be otthon”. A humorral átszótt kritikus megjegyzésekkel mindig felvettük a kesztyűt, amire egy újabb irónia érkezett, így példátlan hangulatú óra kerekedett. Ilyen óráról meg ki akarna lógni? Így aztán az órai lógások indoka nálunk legfeljebb egy következő időszámban lévő témazáró dolgozatra való felkészülés lehetett. Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy egy olyan osztályba kerülhettem ahol számos egyéniség volt, melyek minduntalan szerettek volna kibontakozni. Erre adtak kitűnő lehetőséget Jendrék tanárnő órái, aki mindig hagyta tovább vinni az irodalmi gondolatokat, és lám már ki is csöngettek. Osztályfőnökünk, Szilágyi Erzsébet órái sem voltak átlagosak, történelmi elmélkedések és szakmai viták, melyek – mint később megtudtuk – az életre tanítottak minket.

Utólag visszatekintve, keresve sem találhattam volna jobb helyet, ahol szakmailag felkészültem, mégis rendkívüli és egyáltalán nem mindennapos élményekkel gazdagabban kezdhettük meg utunkat a felnőtté válás rögzös útján.

Jelenleg a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatója vagyok

KÉPEK ISKOLÁNK ÉLETÉBŐL

Szeretettel várjuk
az 1961. évi május hó 6-án, szombaton tartandó

5 éves érettségi találkozónkra

★ az 1956-ban végzett IV/A osztály

PROGRAM
Dé. 10-kor: Találkozás a Váci Lőwy Sándor Gépipari Technikumban.
13-kor: Megtekintjük a ballagást.
13–18-ig: Városnézés.
18,50-kor: Révvel átkelés a szigeti Pokol-esárdába.
19,30-kor: Vacsora.
Vacsora után élménybeszámolók, pohárköszöntők, tánc, szórakozás reggelig.

1
9
5
6
★
1
9
6
1

Az 1956-ban végzett A – osztály 5 éves érettségi találkozója

Leány kosárlabdacsapatunk az 1955 előtti évekből: (A két szélén Sógor Mária és Csuta Kamilla, labdával Kántor Klára

Egy május elsejei felvonulás tanári sora:
Pintér György
Nagy Dénes
Kuthi Albert
Almás Zoltán
Ujvári István
Gábor Zoltán

OSZTÁLYOK CSOPORTKÉPEI

Az 1958-ban érettségizett
C – osztály
(Osztályfőnök: Ujvári István)

A II. C – osztály az
1954/55-ös tanévben
(Osztályfőnök: Kővágó
Ferenc mérnök-tanár)

Az 1965-ben érettségizett
C – osztály
(Osztályfőnök:
Boronkay György)

BALLAGÁSOK KÉPEI

Az 50-es évekből.
Tanárok az első sorban:
Gábor Ferenc
Ujvári István
Berecz József
Jónás Zoltán
(A második sorban
Mészáros István és
Garami Antal látható)

Az 1966-ban ballagó
A – osztály
Boronkay György
osztályfőnökkel

Az 1958-ban ballagó
C – osztály
(Osztályfőnökök:
Ujvári István és
Belányi László)

ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓK

Az 1962-ben
érettségizett
B – osztály
Boronkay Györggyel

Az 1958-ban érettségizett
A – osztály
Kuthi Alberttel

Az 1958-ban érettségizett
A – osztály találkozója a
80-as évek elején.
Tanárok:
dr. Molnár Lajos
Kuthi Albert
Almás Zoltán

A BORONKAY BARÁTI KÖR ÖSSZEJÖVETELEIRŐL

ZÁRÓ GONDOLATOK

Immáron harmincadik éve kötődöm az iskolához (először diákként, majd tanárként), mégis sok érdekes s számomra is új dolgot olvastam a megelőző oldalakon. Ez a kiadványunk elsősorban az intézményünk alapításának 60. évfordulójára készült könyv beharangozója, s úgy gondolom, ezen küldetésének tökéletesen megfelel, hiszen nem történelmi dokumentációnak, hanem kedvesinálónak, érdekességnek szántuk. Számomra meglepő, ugyanakkor nagyon jó érzéssel eltöltő volt az az aktivitás, ahogyan a megszólítottak: tanárok, nyugdíjasok, „öreg diákok” részt vettek ebben a hirtelen ötlettel jött munkában. Mert bár nem lényeges, mégis sokatmondó lehet az, hogy az első gondolattól, a nyomdakész anyag leadásáig még két hónap sem telt el. Akár ezt is tekinthetjük egy kisebb rekordnak. Részletesebben természetesen a már említett Emlékkönyvben lesz ezekről is szó, de ízelítőül felsorolok egy párat, csak úgy ötletszerűen, a teljesség igénye és fontossági sorrend nélkül. Tekintettel arra, hogy jómagam csak 2006 szeptemberétől vagyok igazgató, ezért a 2007-től kezdődő időszakból veszek példákat, olyan eredményekből, amelyeket az iskola soha korábban nem ért el:

- Guinness rekord (folyamatos kosárlabdázásban 80 óra).
- OKTV dobogós helyezések angolból és németből, döntős történelemből és biológiából.
- 15 (!!!) diákunk jutott be a 2010-es matematika OKTV döntőjébe (2009-ben 12).
- Egyszerre négy diákunk nyert Bolyai-díjat (tudományos kutatómunkáért).
- Ezen bő három év alatt nyolc tanárunk kapott országos szintű elismerést.
- Leány labdarúgó csapatunk kétszer is dobogóra állt az országos döntőn, a fiúk országosan egyedülálló módon, mindhárom kategóriában (futsal, nagypályás, amatőr kispályás) bejutottak az országos döntőbe 2010-ben.
- Leány kosárlabdacsapatunk országos bajnoki címet nyert.
- 2009-ben mind a négy mezei futó csapatunk az első ötben végzett az országos döntőn, kettő dobogóra is állt (az idősebb fiúk bajnokok lettek), s ezzel messze mi lettünk az ország legeredményesebb iskolája ebben a versenyszámban.
- 2009-ben azon öt különböző szakmai verseny közül, amelyek számunkra is meg voltak hirdetve hármat megnyertünk, s ezekben valamint a többiben is további dobogós és még több egyéb értékes helyezést értünk el.
- Sikeresen pályáztunk egy 668 millió forintos, Európai Unió által kiírt épületbővítési tenderre, amelynek segítségével korszerűsítjük az elektronika és gépészeti oktatást, valamint beindítjuk a környezetvédelem-vegyészet szakot.
- De megnyertünk egy 58 millió forintos gépészeti eszközfejlesztési és egy 18 millió forintos tehetséggondozó pályázatot is, hogy csak a nagyobbakat említsem.

Dolgozunk azon, hogy jók, egyre jobbak legyünk. Ennek az is bizonyítéka, hogy évről évre egyre jobb tanulmányi és felvételi eredmény kell ahhoz, hogy egy nyolcadikos bejusson a Boronkayba. Az eredményeket természetesen nem lehet minden évben megismételni, de a magas színvonalú oktatást, a diákokkal való törődést, értelmes célok felé való terelésüket igen. Nos, igazgatóként ez a legfőbb célom, és ezt érzem a tantestület, sőt az iskola minden dolgozójának a hozzáállásában is. Garanciát persze ebben a témában nem lehet adni, hiszen az oktatás, az iskola ki van szolgáltatva a politikai akaratnak, de egy jó „ajánlólevélnek” talán nem rossz, ami most a Boronkayban van. Bízunk abban, hogy ezt a döntéshozók is így fogják látni, amikor az oktatási reformokról, a szakképzés átalakításáról, az iskola fenntartójáról, a finanszírozásról és még hosszasan sorolhatnám, hogy mi mindenről döntenek rólunk, s nem ritkán nélkülünk.

Fábíán Gábor

TARTALOMJEGYZÉK

Az olvasóhoz (Pádár Sándor)	3
Szerkesztői ajánlás (Ujvári István)	4
Öregdiákok visszaemlékezései a „Gépiparira”	5
Emlékeim a „gyalmosi” időkről (Ujvári István)	18
Az első 9 igazgatómról (Ujvári István)	21
Az iskola tizedik igazgatójáról, dr. Molnár Lajosról (Ujvári István)	25
Két kedves kollégámról (Ujvári István)	27
Iskolánk névváltozásai (Ujvári István)	32
Iskolaépület-ügyek a 90-es években (dr. Molnár Lajos)	34
Boronkay Györgyre emlékező ünnepi beszédek (Ujvári István, Kovács Kálmán, Fábián Gábor, dr. Molnár Lajos, Csuka Tamás)	37
A Boronkay Baráti Kör (Bagyin József, Pádár Sándor)	46
Iskolánk sakk története az első 30 évben (Ujvári István)	47
Néhány érdekes és eredményes életpálya	49
Képek iskolánk életéből	62
Záró gondolatok (Fábián Gábor)	67
Tartalomjegyzék	68